szbi-miskolc/00003-1/2023

Miskolci Kolping Katolikus Technikum, Szakképző Iskola és Szakgimnázium

Székhely:3533 Miskolc, Kabar u. 12.
Telephely: 3860 Encs, Petőfi Sándor u. 60.
OM azonosító: 201410

SZAKMAI PROGRAM

Hatályos: 2023. szeptember 1-től

Tartalomjegyzék

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK.....5
1.NEVELÉSI PROGRAM.....8
1.1.A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....8
1.1.1.Oktató munkánk alapelvei, értékei.....8
1.1.2. Pedagógiai munkánk céljai.....10
1.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai.....11
1.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....12
1.1.5.A nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott elveink, céljaink és feladataink.....13
1.1.6. A Nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott nevelési feladatok.....14
1.1.7.Fejlesztési területek-nevelési célok.....14
1.1.8.Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek.....18
1.1.9. Az egyénre szabott tanulási lehetőségek.....19
1.1.10. Képesség-kibontakoztatás támogatása.....21
1.1.11. Kulcskompetenciák.....22
1.1.12. Tevékenységközpontú pedagógiák.....22
1.1.13. Differenciált tanórai képességfejlesztés.....23
1.1.14. Az értékközvetítés módszerei.....23
1.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....24
1.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....24
1.2.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....29
1.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....31
1.3.1. Az oktatók feladatai.....31
1.3.2.Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....32
1.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....34
1.4.1. A fogalmak értelmezése, általános alapelveink.....34
1.4.2. Általános alapelveink.....35
1.4.3. A sajátos nevelési igénnyel összefüggő pedagógiai tevékenység.....36
1.4.4. A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység.....38
1.4.5. A tehetséggondozás pedagógiai tevékenységei.....40
1.4.6. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok.....41
1.4.7. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....42
1.4.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....42
1.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje.....43
1.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái.....46
1.6.1. A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének jogai és kötelességei.....47
1.6.2. A tanuló és az oktatók együttműködésének formái.....47
1.6.3. Az oktatói testület együttműködése.....48
1.6.4. Az iskola és a szülő kapcsolattartása.....48
1.6.5. Együttműködések, kapcsolattartás a külső partnereinkkel.....50
1.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai.....51
1.7.1.A tanulmányok alatti vizsgák.....51
1.7.2. A vizsgák értékelésének rendje.....53

1.7.3. A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai.....54
1.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....54
1.8.1. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....54
1.8.2. A szóbeli felvételi vizsga követelményei.....55
2. A KÖZISMERETI OKTATÁSRA ÉS AZ ÁGAZATI ALAPOKTATÁSRA VONATKOZÓ OKTATÁSI PROGRAM.....57
2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei…57
2.1.1. Szakgimnáziumi nevelés-oktatás.....58
2.1.2. Technikumi szakmai oktatás.....59
2.1.3. Szakképző iskola szakmai oktatás közismereti óraterve.....60
2.1.4. A kötelező, a kötelezően választandó és a szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei.....61
2.1.5. A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga. 61
2.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....62
2.3. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái.....63
2.3.1. Az iskola követelményrendszere.....63
2.3.2.Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei.....64
2.3.3. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje.....69
2.3.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....71
2.4. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....73
2.5. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....73
2.5.1.Az iskola egészségnevelési elve, programok, tevékenységek.....73
2.5.2. Az iskola környezeti nevelési elvei.....77
2.5.3. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja.....85
2.5.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....85
2.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....87
2.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok.....87
2.8. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek.....88
2.9. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....89
2.10. Sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás.....90
3.KÉPZÉSI PROGRAM.....91
3.1.Szakképzés 2020. szeptembertől az új NAT alapján.....92
3.1.1.Tanulói és felnőttképzési jogviszony.....92
3.1.2.Tanulói jogviszony létrejötte a szakképző intézményben.....93
3.1.3. A tanulói jogviszony megszűnése.....93
3.1.4. A tanuló teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módjai 94
3.1.5. Korábbi tanulmányok, gyakorlat beszámítása.....94
3.1.6. A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....95
3.1.7. Ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás.....95
3.1.7.1.Ágazati alapoktatás.....95
3.1.7.2.Szakirányú oktatás.....95
3.1.8. Sajátos nevelési igényű tanulók részvétele a szakképzésben.....96

3.1.9. Az intézmény szakképzési alapfeladatai: a technikumi oktatás és a szakképző iskolai szakmai oktatás....97
3.2. Képzési szerkezetünk, képzési programjaink....98
3.2.1. Kereskedelmi értékesítő szakma....98
3.2.2. Pincér – vendégtéri szakember - szakma....103
3.2.3. Szakács szakma....108
3.2.4. Cukrász szakma....113
3.2.5. Hegesztő szakma....118
3.2.6. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens....125
3.2.7. Szociális és mentálhigiénés szakgondozó....132
3.2.8. Pedagógiai munkatárs szakképesítés....140
3.2.8.1. Pedagógiai munkatárs - Pedagógiai asszisztens szakmairány....143
3.2.8.2. Pedagógiai munkatárs - Gyógypedagógiai asszisztens szakmairány....156
3.3. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje....167
4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM....169
4.1. Bevezetés....169
4.1.1. Programunk célkitűzései....170
4.1.2. Egészségfejlesztési programunk célcsoportja....171
4.1.3. Egészségfejlesztő csoport tagjai....171
4.1.4. Az egészségnevelés iskolai színterei....172
4.1.5. Egyéb lehetőségek....172
4.2. A program megvalósítás lehetőségei....173
4.3. A programban kiemelten kezelt egészségterületek....174
4.3.1.Egészséges táplálkozás....174
4.3.2.Természetes családtervezés....175
4.3.3.Dohányzás....175
4.3.4. Drogprevenció....175
4.3.5. Elsősegélynyújtás....176
4.3.6. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása....176
4.3.7. Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek....177
4.4. Netfit....177
4.4.1. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt fő célja....178
4.4.2. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt tartalmazza intézményünkben....179
4.5. A megvalósítás időintervallumai....179
4.5.1.Rövid távú ciklus....179
4.5.2.Középtávú ciklus....179
4.5.3. Hosszú távú ciklus....179
4.5.4. Értékelés, monitorozás....180
4.6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok....180
5. AZ ELÉRHETŐ PÁLYAORINETÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK....183
6. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK....185
6.1. A szakmai program érvényességi ideje....185
6.2. A szakmai program értékelése, felülvizsgálata....185
6.3. A szakmai program módosítása....185
6.4. A szakmai program nyilvánosságra hozatala....185
7. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK....186
7.1. Az oktatói testület elfogadó nyilatkozata....186
7.2. Az intézmény vezetőjének jóváhagyó nyilatkozata....186
7.3. Az intézmény fenntartójának jóváhagyó nyilatkozata....186
7. MELLÉKLETEK....187

„Embert nevelni a legszebb hivatás. Légy nemes, gazdag lelkű ember, hogy emberré tehess másokat a magad embersége által.”

(Móricz Zsigmond)

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

Iskolai munkánk célja, hogy a ránk bízott gyermekeket megismertessük a keresztény életformával, s felvértezzük őket a világ kihívásaival szemben, korszerű, értékálló tudással, piacképes szakmákkal. Intézményünkben kialakultak olyan hagyományok, melyeket értékesnek tartunk és szeretnénk megőrizni a jövőben is.

Felvállaljuk a hátrányos helyzetű fiatalok nevelését- oktatását, hogy azok a nehézségek, anyagi problémák, lelki sérülések, amelyeket nagyrészt környezetükből hoznak, ne determinálják életüket, hanem kapjanak lehetőséget tanulásra, felzárkóztatásra, szakmai végzettség megszerzésére, közösségbe való beilleszkedésre.
Feladatunk, hogy sikerélményt nyújtsunk tanulóinknak, önbizalmat adjunk nekik, hogy ők is a társadalom hasznos tagjainak érezhessék magukat. Sokuknak személyes, egyedi segítségre is szükségük van. Iskolánk nem csak a tanulmányi problémákkal törődik. A különböző szociális, segítő intézményekkel állandó kapcsolatban vagyunk. Lehetőségeinkhez mérten akár a családi problémákban is igyekszünk segíteni azért, hogy iskolán kívüli okok miatt egyetlen diákunk se maradjon ki az iskolából tanulmányai befejezése előtt.
Igyekszünk segíteni a szakmai évfolyamok tanulóit gyakorlati hely, lehetőség szerint akár munkahely keresésében is, hiszen ezek a fiatalok még bizonytalanok hivatalos ügyek intézésében.

Az iskolahálózat alapítójának, Adolf Kolpingnak a szellemében katolikus szellemiség uralkodik iskolánkban. Az órarendünkbe is beépítettünk minden osztály számára heti legalább egy hittan órát, amely mellett legalább havi egy alkalommal közös szentmisén vesz részt az iskola minden tanulója. Ez egyrészt erősíti a közösséget, másrészt erkölcsös életszemléletet közvetít a gyakran széthullott, vagy halmozottan hátrányos helyzetű családokból érkezett fiatalok felé. Valljuk, hogy ez a szellemiség és gyakorlat hiánypótló a magyar oktatási rendszerben. Folyamatosan tapasztaljuk, hogy a középiskolás korosztálynak is szüksége van az ilyen típusú fokozottabb odafigyelésre, főleg azoknak a hátrányos helyzetű családokból érkező, vagy éppen állami gondozott fiataloknak, akik ezt a gondoskodást, szeretetet, odafigyelést otthonukban nem kapják meg. Ezért nagy szükség van a mi intézményünkhöz hasonló iskolákra, amelyek tudatosan felvállalják ezeknek a gyerekeknek a nevelését-oktatását.

Intézményünk célja, hogy a fiatalok, valamint a felnőtt korosztály számára is biztosítsuk a szakmatanulás lehetőségét, és a szakmatanulás mellett erkölcsös életvitelre, megbízhatóságra, egymás megbecsülésére és szeretetéreneveljük a fiatalokat. Iskolánk értelmes életcélt szeretne nyújtani diákjai számára, egyszakma megtanulásán keresztül, annak megszerettetésével és olyan tudás átadásával, mely végigkísérheti őket egész életükön.

Biztosítaniszeretnénkamegfelelőközépiskolai képzés megválasztásával, a színvonalas szakmai képzés segítségével, hogy iskolánkbólkikerülve diákjaink folytathassák tanulmányaikat a felsőoktatásban, vagy a munkaerőpiac megbecsült tagjailegyenek. A becsületes, megbízható, magas tudással rendelkező ember örök érték.
Olyan fiatalokat szeretnénk iskolánk falai közül elbocsátani, akik tisztában vannak az

értékekkel és megértik a körülöttük lévő világ eseményeit. Képzési rendszerünkben a súlypontokat a munkaerőpiac igényei és intézményünkképzési lehetőségei együttesen határozzák meg.
Az esélylehetőség megtalálását Adolf Kolping és Don Bosco útmutatásai alapján az értelmes, tevékeny, értékes, építő életre való neveléssel próbáljuk megvalósítani együttműködő közösségekben, fejlesztő közeget alkotva.

Alapvető céljaink

- a műveltség átadása, az egyetemes kultúra közvetítése,
- értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudás átadása,
- a szellemi értelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítése, az ifjúság jellemének alakítása
- kiemelt értéknek tekintjük az alapkészségek és ismeretek személyhez igazított elsajátítását, azt atudást és azokat a viselkedésbeli jellemzőket, amelyek a magas szintű szaktudáshoz, a javakkalvaló okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a munka világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódnak,
- megteremtjük a megfelelő feltételeket azon tanulók számára, akik – vagy akiknek a szülei – anevelésbenfontosnak tartják akereszténnyhit éserkölcsértékeit,

Az intézményünkben folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Alapvető célunk, hogy az intézményünk falai közül keresztény erkölcsiségű fiatalok kerüljenek ki, ezért nagy hangsúlyt helyezünk a vallási és erkölcsi nevelésre, az evangéliumi értékrend közvetítésére. Ehhez szükséges a szeretet légkörében bizonyos rend, fegyelem, amely biztosítja, hogy tanulóink nagykorú kereszténnyé váljanak.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók vegyenek részt az iskolai és a vallásos életnek megfelelő egyházi programokban. Tiszteletteljes köszöntés, viselkedés, kulturált beszéd, egymás megértése és elfogadása jellemezze diákjainkat. Munkájuk pontos, alapos és rendszeres legyen, a rájuk bízott feladatokat lelkiismeretesen végezzék. A házirend szabályait következetesen betartsák. Vállalják hitüket, és ez fejeződjön ki tetteikben is.

Rövid történeti áttekintés

Az intézmény 2009. szeptember 1-jétől a Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátság fenntartása alá került. Ez időponttól kezdve a nevelés-oktatás a béke és öröm jegyében, keresztény szellemiségben, a bencés filozófiát követve folyt. A nevelésünk célja, hogy megtaláljuk a minden emberben benne rejlő értéket, így a felzárkóztatás és a tehetséggondozás egyaránt fontos számunkra.
A 2020-2021. tanévtől fenntartó váltás történt. Intézményünk 2021. szeptember 1-jétől a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet fenntartásában működő intézmény, amely továbbra is a keresztény hit iránt elkötelezett nevelést folytat.
Képzésünkbe való bekerülés lényeges eleme, hogy nem a kizáró okokra, hanem a pozitív szemléletre, a diagnózisra és az egyéni támogatásra kerül a hangsúly.
A kolpingi nevelési módszerek képezik azt a hátteret, értéktartalmat, amelyre támaszkodunk. A világnak talán soha nem volt annyira szüksége olyan nevelési intézményekre, amelyek a nevelést tekintik létezésünk értelmének, s ahol nevelőnek lenni valódi élethivatást jelent.

Intézményünkben szakképzés folyik. A szakképzés megújításának mai alapkérdése az, hogyan képes a szakképző intézmény a piacgazdaság igényeit kielégíteni, milyen szakmák képzésére van szükség a jelenben és a jövőben, és képzési szerkezetében mindehhez hogyan tud alkalmazkodni.

Képzési területeink

- **A technikumi és szakgimnáziumi oktatás**: a technikumnak és a szakgimnáziumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó 5, illetve 4+1 középiskolai évfolyama van, ahol szakmai oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítására. A szakmai ismeretek elsajátítása a technikumi osztályokban a képzési és kimeneti követelmények és a programtantervekben meghatározottak szerint folyik, a szakgimnáziumban pedig kerettantervek szerint.

- **A szakképző iskolai szakmai oktatás:** a szakképző iskolai nevelés-oktatásban a képzési és kimeneti követelményben, valamint a programtantervben meghatározott időkeretet kell biztosítani a Nat követelményeinek megvalósítására. A programtantervek egyrészt a Nat kiemelt fejlesztési területeire, nevelési céljaira, a kulcskompetenciákra épülnek, másrészt a szakképző iskola közismereti és szakmai tárgyai együttesét figyelembe véve érvényesítik a műveltségterületek alapelveit, céljait és fejlesztési követelményeit.

Jogszabályi háttér a szakmai program elkészítéséhez

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásainak, és
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendeletben előírtaknak.
- a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet
- a programtervek, képzési és kimeneti követelmények (ikk.hu) a szakképzés tekintetében
- a „SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat
- a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, a kerettantervek
- a NAT keretében kidolgozott SNI irányelvek
- a 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

„ ...minden gyerek nagyszerű emberré nevelhető,
s e lehetőségeknek nincsenek határai.”
(Ancsel Éva)

1.NEVELÉSI PROGRAM

1.1.A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1.Oktató munkánk alapelvei, értékei

A Miskolci Kolping Katolikus Technikum, Szakképző Iskola és Szakgimnázium lehetőséget akar adni azoknak a szülőknek, akik gyermekeiket katolikus nevelésben szeretnék részesíteni. Iskolánk nyitva áll más keresztény egyházak hívei előtt is és mindenki előtt, aki elfogadja alapelveinket.
Intézményünk többcélú szakképző intézmény, és olyan korszerű alapozó és szaktárgyi tudást közvetít, amely megfelel az állami követelményeknek, így felelősségteljesen felkészít a szakmai vizsgára. Ugyanakkor átfogó nevelésre és oktatásra törekszik, amely döntően meghatározza mind az egyes tantárgyakban való oktatást, mind az iskolai élet alakítását. Az intézmény eddigi hagyományának megfelelően több akar lenni, mint tisztán oktatási intézmény. Ezért hangsúlyozza más, a hagyományos oktatáshoz kevésbé kötődő készségek felébresztését és lehetőség szerinti fejlesztését is.
A tanórák szerves kiegészítését szolgálják a különböző sporttevékenységek, a közösségalakító, a természet megismerését is szolgáló túrák, a környezet-és természetvédelmi nevelést segítő oktatás, a tanulmányi kirándulások, a múzeum- és színházlátogatások, az előadások és az azt követő beszélgetések, a könyvtárhasználat, a KRESZ, a számítástechnika alapjainak elsajátítása, az énekkar. Ezeknek a lehetőségek és adottságok szerinti beépítése a"képzésbe"jelentős gazdagodást jelenthet.
A hitre nevelésnek az iskolánkban különleges helye és értéke van. Bízunk abban, hogy össze lehet kötni" az időleges és az örök célokat" a felnövekvő ember oktatásában és nevelésében. Tudjuk, hogy a hit nem emberi teljesítmény terméke, hanem Isten ajándéka; a hit elfogadása az egyes személyek szabad beleegyezését feltételezi.
De azt is tudjuk, hogy" a hit hallásból ered", s ezért mindent megteszünk, hogy a hozzánk kerülő fiatalok a Szentíráson keresztül megismerkedjenek a hit elemeivel és az üdvösségtörténettel, hogy felébresszük bennük az igényt Isten keresésére és arra, hogy vágyakozzanak utána. Állandó "igehirdetésünkkel" Istenre irányuló kérdéseikre válaszolunk, személyes beszélgetéseinkkel ösztönözzük, kísérjük és támogatjuk törekvéseiket, és segítséget nyújtunk nekik, hogy meggyökerezzenek a személyesen elfogadott hitben. A hitoktatás nevelésünk szerves része.
A Miskolci Kolping Katolikus Technikum, Szakképző Iskola és Szakgimnázium az ökumenizmus szellemében nyitott a más vallású keresztények előtt is. Az iskola szeretne az a hely lenni, ahol a gyermekek és a felnövekvő fiatalok megtanulják megismerni a más vallású keresztények értékeket közvetítő hitvallását is, s így az egység építésén munkálkodnak, és a keresztény tanításban elmélyülve, hitből fakadó életre találnak.
A középfokú oktatás nevelési és oktatási alapelvei azt a célt szolgálják, hogy növendékeink érettebb személyiségekké váljanak, akik világnézetüket majd meggyőződéssel vállalják, és képesek lesznek arra, hogy keresztény felelősséggel alakítsák életüket a családban, a hivatásukban, az egyházban és a társadalomban.

A katolikus iskola része az egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az egyház a katolikus iskola által, mely fölkínálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon résztvállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.
A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a középszerűségen, ne fáradjanak bele a folytonosönképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

Pedagógiai tevékenységünk a vallásos nevelésben

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése,
- a keresztény értékrend közvetítése,
- az egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat,
- az intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében,
- a keresztény erkölcsi normák betartása, betartatása,
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása,
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele,
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése,
- építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére,
- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében:

- a diák személyisége az oktató személyiségének hatására fejlődik, ezért különleges felelősség hárul, mind szakmailag, mind morálisan az oktatókra.
- a nevelésben (különösen a kezdeti periódusban) fokozott szerepe van a szokások automatizálásának, ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energiasokszorosanmegtérül,
- lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe, ezért arra kell törekednünk, hogy az valóban mindigindokoltlegyen,
- nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek, értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabbrendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, belső békéjét”az érvényesülésnél,
- döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása (ez a pedagógiai folyamatban résztvevő diákokra és oktatókra egyaránt vonatkozik),
- a kibontakozás-kibontakoztatás egy időbeli folyamat, amelyet kísérni kell, ezért az iskola világos,,áttekinthető, kiszámítható kereteket biztosít ehhezafolyamathoz,
- az egyéni fejlődés-fejlesztés kísérése személyes törődést és odafigyelést követel, amit a legteljesebb módon meg akarunk adni növendékeinknek, s hisszük, hogy mindez növendékeinket segíti a felelős, szabad választásban és az önmeghatározásban,
- a tananyag átadása közben hozzásegítjük diákjainkat, hogy állandó érdeklődés fejlődjön ki bennük az új ismeretek és tapasztalatok iránt, s azokat kritikusan megvizsgálva beépítsék eddigi tudásuk rendszerébe, valamint megtanítjuk őket

tanulni, ezzel hozzásegítve őket a későbbi folyamatos fejlődéshez, felhívva figyelmüket az élethosszigtartó tanulásjelentőségére,
- segítjük diákjainkat, hogy munkájukban – melyben sikereket élhetnek meg – megleljék az alkotás örömét, ezáltal eljuthatnak az emberi munka tiszteletéhez és szeretetéhez, amely önmaguk és későbbicsaládjuk megélhetésének alapja,
- felismerjük, megbecsüljük és diákjainkkal megszerettetjük a pedagógiai folyamatokban megjelenő értékeket (tárgyi, művészeti, erkölcsi),
- kiemeljük egymás és a természeti környezet megbecsülését, az egymással való együttműködést és felelősség vállalást, a hűséget, egyszóval a szeretetet,
- célunk újra felfedeztetni diákjainkkal nemzetünk igazi értékeit, amely nyelvi és kulturális közegünk, mert reméljük, hogy ez által a nálunk tanulók rátalálnak közösségi gyökereikre,
- minden egyes tanuló képességeit és adottságait mérlegeljük, s ennek megfelelően a differenciált pedagógia módszereit alkalmazzuk,
- igyekszünk bevonni őket a keresztény közösség életébe, és a tapasztalatra épülő hitoktatás által növeljük hitüket,
- lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül biztosítjuk a minőségi tudáshoz, a közösséghez és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében,

1.1.2. Pedagógiai munkánk céljai

- a diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak,
- cselekvő elkötelezettségre neveljük diákjainkat az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesztjük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességüket,
- a gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza,
- a diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen,
- megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, iskolánk tanulói a haza felelős polgárává váljanak,
- a kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze, reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességreneveljediákjainkat,
- az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja, minden tanulónk váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást,
- a liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat,
- nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa,
- magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat),

kifejlődjön tanulóinkban a hazafiság érzelemvilága,
- hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (pl. táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, helyi népszokások),
- a kulturált szórakozás igényét kialakítsa, törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatokra,
- megismertesse és megértesse a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- a tanulók megszerezzék az alapkészségeket és azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, valamint a változások befolyásolásához, így saját sorsuk alakításához is,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését,
- a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, hogy a tanuló megtalálja helyét a családban, a társadalomban ésamunka világában,
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése a kompetencia alapú oktatásmegvalósításával,
- a digitális írástudás elterjesztése,
- a tanulók kulcskompetenciáinak egyénreszabott fejlesztése,
- fejlessze az egyén tanulási kompetenciáját, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

1.1.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus szakképző intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását:

Ezértintézményünk fontosnaktartjaakövetkezőket:
- segítsük elő az egyéni élmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben (pl. szakkörök, kirándulás, zenetanulás, kézművesség, iskolanapok szervezése),
- nagyon fontosnak tartjuk, hogy tanulóink szeressék és ismerjék meg tágabb és szűkebb környezetüket, ezért feladatunknak tartjuk, hogy megismertessük diákjainkkal országunk, városunk és iskolánk múltját, hagyományait és jelenét – ezt a feladatot minden osztályban a történelem és osztályfőnöki órák keretében valósítjuk meg, emellett bekapcsolódunk városaink életébe, részt veszünk a városi rendezvényeken és megemlékezéseken, kialakítjuk és ápoljuk saját iskolai hagyományrendszerünketis,
- kiemelten kezeljük az ország és a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartjuk Európához való tartozásunka tis,
- fejlesztjük a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a moráliskérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, valamint az egyes tantárgyak elsajátítása során,
- tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását,
- teremtsünk a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntésihelyzeteket,
- mutassuk fel szentek, ismert egyházi és elismert világi személyiségek követésre méltó példáit,
- segítsük elő a személyes meggyőződés, a keresztény világszemlélet és a világkép

kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján,

- hozzunk létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó(kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, akaratát, együttműködési készségét, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját,
- törekedjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak,
- etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismertetése által segítsük elő az iskolai nevelés oktatás hozzájárulását Magyarország gazdasági fejlődéséhez,
- minden képzési területünkön tantárgyszerűen foglalkozunk a környezetünk egészségének megóvásával, alakítsuk ki diákjainkban a saját maguk iránti esztétikai igényt,
- ahhoz, hogy diákjainkban kialakuljon az egészséges életmód iránti igény, meg kell ismertetnünk velük az egészséges életmód szabályait és a káros szenvedélyek elkerülésének lehetőségeit – ezt a feladatunkat az osztályfőnöki órák keretében valósítjuk meg, emellett külön délutáni foglalkozások keretében is igen nagy hangsúlyt fektetünk erre,
- minden évben a különböző aktuális egészségügyi világnapokon szintén foglalkozunk az egészségetkárosító problémák megelőzésével és törekszünk arra, hogy diákjaink minél többet tudjanak ezekről, hogy ellent tudjanak állni a kísértésnek, illetve vetélkedőket, plakátversenyeket szervezünk, ezekkel is igyekszünk felkelteni az igényt az egészséges életmód iránt,
- életközeli tanulási környezetben az iskolai nevelés-oktatás során arra törekszünk, hogy eljutassuk tanulóinkat a magas szintű szaktudáshoz, a javakkal való okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz,
- kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös, globális problémákra, nyitottak vagyunk a különböző kultúrák iránt,
- a tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségre törekvés tevékenységrendszerét biztosítjuk.

1.1.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, az oktatók személyiségéhez, felkészültségéhez.
Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, az osztályzást, a jutalmazást.
Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- meggyőzés módszerei (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.),
- tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.),
- magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, bíztatás, elismerés, dicséretstb.),
- jutalmazás és büntetés formái: házirend szabályozza,
- nevelés sikerét veszélyeztető körülmények elkerülését elősegítő módszerek (személyes kapcsolat, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom stb.).

- Eszközökéseljárásokalkalmazása:
- előnyben részesítjük azokat a szervezési megoldásokat, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését,
- használják az infokommunikációs eszközöket,
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbeállítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket (tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés, tantárgyak tömbösítése, projektoktatás, témahét),
- a nevelési-oktatási folyamatot úgy kell megszerveznünk, hogy az segítse elő a tanulók szilárd alapkészségeinek kialakítását, előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőségetesetlegestévedéseikkiigazítására éstudásukátrendezésére,
- az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit,
  - sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulóknevelési-oktatási feladatainak ellátásában,
  - az SNI tanulók esetében a sérülésspecifikus fejlesztést, az egyéni haladást alkalmazzuk,
  - tanításunk fő elve és teendője a tanulókhoz legjobban alkalmazkodó differenciálás a feladatok ki-jelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben,
  - a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezésitechnikákat,
  - a tanítási-tanulási helyzeteknek, a tanulásszervezési módoknak és értékelési eljárásoknak alkalmazkodniuk kell az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, hogy azok támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását (valamely műveltségterület tantárgyi bontásnélküli oktatása, pl. moduláris oktatás, epocha),
  - különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítanunk mind az iskolák közötti együttműködésben, mindaz iskolán kívüli és aziskolai munkában.

1.1.5.A nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott elveink, céljaink és feladataink

- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó **képességét, készségét és a kreativitását;**
- tudatosítsa a tanulókban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítse meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a tanuló jellemét formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak;
- elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló embereket akarunk nevelni;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a ***tanulók önismeretét, együttműködési készségét***, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- a személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenyegek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi,

akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;
- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;
- jellemezze munkánkat egyfelől a **következetes követelés** és **igényesség**, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai, oktatói munka középpontjában tehát a személyre szóló fejlesztés álljon;

1.1.6. A Nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott nevelési feladatok

- a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt,
- fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket,
- a felnövekvő nemzedék a haza felelős polgárává váljék, kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A NAT fontos szerepet szán a következő értékeknek

- az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak,
- a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is.
- az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadásának és hasznosításának
- megteremteni azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.
- a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen,
- egyensúlyra törekszik a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.
- kialakuljon az a közös nyelv, amelyen a nemzedékek közötti párbeszéd a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében folytatható.

1.1.7.Fejlesztési területek-nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.
A nevelési célok érvényesülése és megvalósulása a köznevelés folyamatában a tartalmi szabályozás különböző szintjein:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése,
- A cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése,
- Igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése,
- Az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése,
- Az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra való felkészítés,
- A tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira a helyes megoldáskeresés,
- Az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértése, megvitatása.
- A kötelesség tudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítő készség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás megtanulása,
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől, képzelőtehetség, intellektuális érdeklődésük felkeltése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeit, nehézségeit és ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákat.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Ismeretek, egyéni és közösségi tevékenységek elsajátítása, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése,
- Ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját,

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A cselekvő állampolgári magatartásra, a törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására,
- Az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, az erőszakmentesség, a méltányosságra nevelésre,
- A tanulók megismerjék meg a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, a honvédelmi nevelést biztosítása.
- A közügyekben a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztésére,
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása, a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások megismerésére.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Az önismeret fejlesztése, mint a társas kapcsolati kultúra alapja – a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség.
- A tanuló kedvező szellemi fejlődésének, készségeinek, tudásának és kompetenciáinak kifejlesztése.
- A tanulók képessé váljanak az érzelmeiknek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, a kölcsönös elfogadásra.
- A tanuló énképének kialakítása, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.
- A megalapozott önismeret kialakításával a tanulókban fejlődjön ki a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához szükséges képesség.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A környezet változásai, az érték-rendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata:

- a harmonikus családi minták közvetítése,
- a családi közösségek megbecsülésére nevelés,
- felkészítés a családi életre,
- a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére nevelés,
- a szexuális kultúra kérdései.

A testi és lelki egészségre nevelés

- Az egészséges életmódra, a testi,lelki egészségre nevelés,
- A helyes táplálkozásra, a mozgás megszerettetésére, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására nevelés,
- A lelki egyensúly megóvására, társas viselkedések szabályozására, a konfliktusok kezelésére nevelés,
- A családdal együttműködve a tanulók felkészítése az önállóságra, a betegség megelőzésére, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében,

- A káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére nevelés, motiválással, példamutatással.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulókban, saját élményű tanuláson keresztül.
- A segítő magatartás képességeinek fejlesztése, az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A tanulók az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- A tanulók számára a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására nevelés.
- A tanulók megismerjék a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő,
- Kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének meg-őrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

- A tanulók életkorához igazodva, átfogó képet kell nyújtani a munka világáról.
- Tevékenységeken keresztül kell biztosítani arra, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát,
- Képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa, a fogyasztás területén,
- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát,
- Lássák a rövid és hosszú távú céljaik, az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát,
- A köznevelési intézmény biztosítsa a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók nevelése az új és a hagyományos médiumok nyelvének nevelésére,
- A médiatudatosságra nevelés, a kritikai beállítódás kialakítása,a médiumoktól befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására,
- A tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusaival,

- A média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal,
- A valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával,
- A különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Minden pedagógus, oktató teendője:

- Felkeltse az érdeklődést a tanulóban az iránt, amit tanít,
- Útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.
- Annak megtanítása, hogy hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;
- Hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- Hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- Melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- Miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;
- Hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.1.8.Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az **aktív tanulás** a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

Ennek érdekében:

- Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket.
- Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.
- A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek,
- mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása,
  - ✓ a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés,
  - ✓ a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás,
  - ✓ a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.
- A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti.

- A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).
- A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
- Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.
- Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

1.1.9. Az egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse.
E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán - tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte - kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos.
Különösen fontos, hogy az iskola:

- biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és
- a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat,
- enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat.

Kiemelten fontos:

- a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő,
- az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint
- a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus, az oktató fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez:

- a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű,
- a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint

- a szakmai besorolásukat tekintve heterogén,
- az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik **a segítő szakterületek** (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) **szerepe**, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógy testnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése.

A **hátránykompenzáció biztosítása** érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziótis annak érdekében, hogy a NAT-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókuszt és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó **digitális technológiával támogatott oktatási módszerek** sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

1.1.10. Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáiknak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi:

- a tanuló előzetes tudását,
- aktuális fejlettségi szintjét,
- egyéni fejlődési lehetőségeit,
- életkori sajátosságait,
- az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és
- a pedagógiai célokat.

Ennek érdekében elvégzendő feladatok:

- a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés.
- A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására.
- Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat.
- Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.
Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. **Az összegző értékelés minősítő jellegű**, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

1.1.11. Kulcskompetenciák

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.
Ezek a kompetenciák a következők:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1.1.12. Tevékenységközpontú pedagógiák

A tanulók saját cselekvésein és tevékenységein keresztül és a másokkal való együttműködésben jut új ismeretek birtokába, sajátítja el a különböző készségeket és képességeket, melyek egyaránt szolgálják saját személyiségének szabad fejlődését és szocializálódását a társadalomba.

- A tevékenységközpontú pedagógiák alappillére a tanulás, a tevékenység önállóságának kialakítása, a csoportban megvalósuló interakciók lehetőségének megteremtése.
- A pedagógus közvetett hatást gyakorol a tanulókra, megteremti a tevékenység feltételeit, motiválja őket, a tevékenység közben támogató, tanácsadó szerepet tölt be.
- A tanulási folyamat során alkalmazott módszerek és szervezeti keretek széleskörű alkalmazása valósul meg, amely lehetővé teszi egy-egy képesség fejlesztésének sokoldalú megközelítését.
- A tanulási tér kitágul, jelentős szerepet kapnak a társadalmi kapcsolatok, erőteljesen érvényesül a komplexitás, a tantárgyközi szemlélet, a tapasztalatgyűjtés lehetősége környezetére, társaira, önmagára nézve.
- Egyaránt kínálunk tanítványainknak heurisztikus (felfedező) tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket, hozzájuttatva őket a tudás öröméhez.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési technikák elsajátítása. A tanulók a megszerzett tudásukat, valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és a szummatív méréseket. Hasznosítjuk az országos mérés során elért eredmények tapasztalatait.

Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, mintákat nyújtunk a feladat- és problémamegoldáshoz. Kialakítjuk az önálló tanulás és az önművelés képességét. Mindennapi teendőknek tartjuk a diákönkormányzat folyamatos, érdemi működtetését. Az interkulturális oktatás megszervezése szolgálja a kisebbségi kultúrák megismertetését.
Állandó és folyamatos elvárásként fogalmazzuk meg a differenciált tanulásszervezési eljárások tanórai és tanórán kívüli mindennapi alkalmazását.

1.1.13. Differenciált tanórai képességfejlesztés

- A tanuló életkorától, szociális státusától, egyéni képességeitől függően több szempont szerint differenciáltan tudjuk csak meghatározni azt a tanulási stratégiát, amely mind a tanulásszervezés céljainak, mind az egyes tanulók érdekeinek megfelel, így aktív és produktív tanuláshoz vezet.
- A differenciált rétegmunka biztosítja a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztést, az egyéni tanulási utak kimunkálását.
- A differenciálás lehetőség a tanuló számára a képességeihez igazodó nehézségű feladat kiválasztására, amely sikerélményt biztosít számára.
- A differenciálás formái: a tanulócsoportok képesség és érdeklődés szerinti felbontása (párhuzamos óravezetés), szervezeti differenciálás (csoportbontás), szervezeti és tartalmi differenciálás (képességszerinti csoport eltérő tananyagtartalom feldolgozása)
- A differenciálás akkor hatékony, ha differenciált értékelési –és követelményrendszer társul hozzá.

Differenciált osztálymunka:

- A tanítás tartalma szerinti differenciálás (pl.: alapkészségek fejlesztése, kiegészítő anyagok nyújtása stb.)
- Azonos témában a logikai műveletek nehézségi foka szerinti differenciálás.

1.1.14. Az értékközvetítés módszerei

A tanulási eredmény alapú megközelítés nem egyszerűen egy új pedagógiai technika, hanem egy olyan korszerű gondolkodásmód, amely az oktatóközpontú kultúrával szemben a tanulást és a tanulót helyezi a középpontba, és ebben az értelemben maga a tanulási folyamat, valamint a tanuló által elért kompetenciafejlődés a lényeges.

Projekt

A projekt a tanulást, az ismeretek, készségek, jártasságok elsajátítását indirekt módon biztosítja, kihívásra épít, ezzel belső motivációt teremt, komplex módon teremti meg a probléma mind több összefüggésének megismerését.

Kooperatív csoportmunka

- A kooperatív csoport erős, pozitív összetartozás-tudattal rendelkezik, a csoporttagok ismerik, elfogadják, támogatják egymást, összetétele heterogén.
- A heterogén csoportkülönböző teljesítményű tanulókból alakul, amely kedvező feltételeket teremt a tanulók egymástól tanulására

- A véletlenszerű csoportszervezés során a tanulók különböző helyzetekben fejleszthetik és tanulhatják meg hasznosítani kooperatív készségeiket.
- A tudatos, tartós feladatmegoldáshoz kapcsolódó csoportszervezés előnye az erős közösségtudat, a közös tanulási tapasztalat pozitív hatása.
- A kooperatív csoportmunka tárgyi feltétele az egyenlő esélyekkel történő elérhetőség, a rugalmas téri és idő környezet megteremtése.
- A csoportok működtetésének személyi feltétele a pozitív közösségtudat, kölcsönös bizalom, szeretet, megbecsülés.
- A csoportmunka alapelvei: a párhuzamos, egyidejű interakciók, az egyidejű felelősség elve, az egyenrangú részvétel elve, az építő egymásrautaltság.
- A kooperatív munka alkalmazkodik a tanuló szükségleteihez, a tanulás cselekvés és aktív részvétel révén jön létre, segíti az ismeretszerző és társas készségek fejlődését.

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok.

1.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő körülöttünk élő embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a hegyi beszéd, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyanlehetnekéletük részévé.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszúfolyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyanértékekben, amelyekreérzékenyek.

A nevelés nehézségeinek kiindulópontja az, hogy a tanulók már részben kialakult – jórészt másutt és más körülmények között kialakult – egyéniséggel érkeznek meg hozzánk. Így első feladatunk a tanulók személyiségének megismerése, az iskolai életbe való beépítése és megfelelően történő aktivizálása. Ez a feladat nem csak az osztályfőnökök munkájának része, hanem minden szaktanáré is, hiszen a személyiség nemcsak a tulajdonságokat, hanem a képességeket és készségeket is magában foglalókategória.

Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

A szakgimnáziumban a tizenkettedik, a technikumban pedig a tizenharmadik évfolyam jelentősége rendkívül nagy, hiszen a tanulók továbbtanulási és pályaválasztási

döntéshelyzetbe kerülnek. A helyesdöntés alapja a reális önkép kialakulása, mely az előző évek helyes értékelésén alapulhat. A tanárimunka egyik legnehezebb feladata az, hogyan vezessük rá tanítványainkat a helyes önértékelésre, amegfelelő pályaválasztásra. Ebben a folyamatban kiemelkedő a tanárok pályaorientációs tevékenysége. Megemlítendő, hogy ez is az osztályban tanító összes tanár feladata, hiszen a sokféle érdeklődésűdiák sokféle irányításátkíván.

Egészen más jellegű kapcsolatrendszert kíván meg az érettségi utáni képzés. A tanár-diák kapcsolatazonban itt sem mellőzhető. Fontos feladat, hogy rávezessük diákjainkat arra, hogy – bár felnőttek – változatlanultanulók, ígyelkerülhetjüka szükségtelen konfliktusok kialakulását.

Az oktató-nevelő munkát, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat több tagintézményben is iskolapszichológus segíti. Az oktatók a tanulók személyiségének feltárásához, valamint annak fejlesztéséhez igénybe vehetik az iskolapszichológus és az ifjúságvédelmi felelős módszertanisegítségét.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztésselkapcsolatosteendőinket.

A hitre nevelés területén elvégzendő feladataink

- a hitre nevelés szője át iskolánk mindennapi életét,
- a hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához és élet-korához,
- ismerje és tartsa be az Istentől kapott parancsokat, mint a valláserkölcsi élet örökérvényű alaptörvényeit (főparancs, tízparancsolat), amely az embernek Isten és embertársai iránti kötelességeitösszegzi,
- alakuljon ki tanulóinkban az erényes életigénye (állandó készség a jó akarására és megtételére),
- tartsa be a négy sarkalatos (kardinális) erényt:
    - ✓ okosság: az a begyakorolt körültekintés, józan ítélőképesség, mely által az általános erkölcsiirányelveketmindennapi tetteibenakörülményekmérlegelésével alkalmazza,
    - ✓ igazságosság: adja meg mindenkinek, ami neki jár – Istennek a teremtményi hódolatot – a közösségnek, hazának, társadalomnak kötelességeink teljesítését, embertársainknak a velük való kapcsolatoknak vagy megállapodásoknak megfelelő javakat, szolgáltatásokat, tartozásokat,
    - ✓ erősség: rendelkezzen a lélek erejével, legyen állóképessége a jó ügyekben, a szorongatások, szenvedések, küzdelmek között,
    - ✓ mértékletesség: gyakorolja be és uralkodjon az emberi szenvedélyek fölött mind testi természetű dolgokban (falánkság, élvezetek, nemi vágy, mozgás stb.), mind a szellemiekben (harag, kíváncsiság, rendetlen kívánság, túlzásokra való hajlam),
- ismerje meg az isteni erények célját, Istennel való kapcsolatát, adományait, és értse, hogy mindezek a mi együttműködésünkkel bontakoznak ki:
    - ✓ 1. HIT – a legfőbb Igazság szavának, igéjének feltétlen elfogadása annak alapján, hogy Istennemtéved, ésnem téveszt meg,
    - ✓ 2. REMÉNY – bizalomteljes ráhagyatkozás a legfőbb Jóra, aki minket üdvözíteni tud és akar, illetv evakmerőség nélkül, de Isten irgalmában bízva életünknek az öröklét felé irányítottsága,
    - ✓ 3. SZERETET – akaratunk minél teljesebb egyesülése Istennel, aki maga a Szeretet, valamint felebarátaink szeretete Istenre való tekintettel és Isten példája szerint – a szeretet gyümölcsei: a béke, az öröm, valamint a

megbocsátó és adakozó jóindulat,

- tartsa be az evangéliumi parancsokat és tanácsokat, hogy a bűnt elkerülje, és a jót tegye, hogyfoglalkozásának, képességeinek megfelelően legyen példamutató cselekedeteiben, igazságban ésszeretetben, családja, munkahelye, embertársai körében,
- minden igazi jó cselekedetében érezze a kegyelem hatását, legyen együttműködő.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladataink

- az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, megalapozása, fejlesztése,
- a megismerés képességének fejlesztése,
- az önismeret, a céltudatosság kialakítása,
- a programtervre/kerettantervre épülő képzési/oktatási programban leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladataink

- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
- a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősség tudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése,
- pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése,
- életszerű helyzetek bemutatásával készítse fel a diákokat az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választtalálni a tanulókerkölcsiéséletvezetési problémáira,
- nyújtson lehetőséget az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különbözőmegközelítésmódokatfelölelő megértésére, megvitatására,
- az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogassa a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet,
- a tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hasson ki egész felnőtt életükre és segítse elő helytállásukat amunkavilágában is.

Az érzelmi nevelésterületén elvégzendő feladataink

- a gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása,
- szociális kompetenciák fejlesztése,
- a helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.

Szakmai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka,
- fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodásképességét, együttműködési készségét fejlesszék, eddzék akaratukat,
- járuljanak hozzáéletmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez,
- a személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:

- ✓ biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),
- ✓ „személyre szabott", az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete, ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában,
- ✓ az „én" harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önértékelés, önbizalom, önművelés, meg-fontoltítélőkészség, önfegyelem stb.),
- ✓ társaskapcsolatokra vonatkozó értékek (nyitottság, befogadókészség, tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- ✓ a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- ✓ a humanizált társadalom-és világkép értékei (pl. hazaszeretet, egyetemes emberi jogok tiszteletbentartása, hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése),

- mélyüljön el bennük a hazájuk irántiszeretet,
- kiemelt figyelme tigényel a rugalmasság, az együttműködésés a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt,
- a tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény felkeltése,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- tisztelje az emberi jogokat és a demokrácia értékeit, sajátítsa el aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességeket,
- felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt, rendelkezzenek kellő önállósággal,
- az emberközpontú (nemcsak gyermekközpontú) iskolameg valósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiség alakulására, ismerjék meg és kontrollálják önmagukat,
- a személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitívmegerősítést tartjuk.

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat kezelni, helyére tenni. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A nevelés nagy feladata, hogy a hamis értékeket valóban negatívvá tudja tenni, és a diákok természetes becsvágyát, sikerre törekvését átitassa a keresztény szellemmel és a helyes irányba terelje.

Elvárásaink tanítványainktól a következők

- rendelkezzenekalapvetőerkölcsiismeretekkel,
- részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban,
- előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- rájukbízottfeladatoklelkiismereteselvégzése,
- készüljönfelazesetlegespályamódosításokra,
- őrizzékmegaszemélyes méltóságukat,
- önfejlesztés, önművelés igénye és szokása alakuljon ki bennük,
- váljanak tudatos fogyasztókká, tudják mérlegelni a döntéseikkel járó kockázatokat,

tudjanak el-gazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között,
- alakuljon ki bennük az okos gazdálkodás képessége, személyes felelősségen alapuló környezettudatos magatartás,
- házirend felelős betartása.

Feladatok nevelési területenként

Nevelési terület	Feladatok
A tanulók erkölcsi nevelése	Az alapvető erkölcsi normák elsajátíttatása.
Önismeretre és a társas kultúrára való nevelés	Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését.
A nemzeti öntudatra, hazafiasságra nevelés	Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.
A tanulók állampolgárságra, demokráciára nevelése	A törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, az erőszakmentességre, a méltányosságra nevelés.
Családi életre nevelés	A harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülésére nevelés, felkészítés a családi életre, a helyes szexuális kultúrára.
A testi és lelki egészségre nevelés	Legyen igénye a tanulóknak a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére.
Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés	A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal, mint az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás, amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.
Fenntarthatósága, környezettudatosságra nevelés	Meg kell tanulni, hogyan kell az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használni
A tanulók tanulásra nevelése	Az érdeklődést felkeltése az iránt, amit a pedagógus tanít, és útbaigazítást adása a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban.
Gazdasági és pénzügyi nevelés	A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a

	fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát
Médiatudatosságra nevelés	Az értelmező, kritikai beállítódás kialakításával és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

1.2.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola közvetetten értesül arról, hogy a tanulók családjában, baráti közösségében milyen hatások érik. Sok-sok egyéni beszélgetés, a tanuló számára a kitárulkozásra való alkalmak megteremtése segít abban, hogy a pozitív hatásokat erősítsük, a negatív hatásokat pedig segítsünk közömbösíteni. Sokszor tapasztalható, hogy magatartásukkal, megnyilvánulásaikkal kifejezik: igényt tartanak az egyéni foglalkozásra, segítséget kérnek problémáik rendezésében. Ezekben az esetekben tanáccsal, de sokszor aktív közreműködéssel lehet elérni, hogy megtalálják helyüket életterük legkisebb közösségeiben.

A nagyobb közösség az iskolán belül az osztály. Az osztályközösség formálásának színtere a tanítási óra, az osztályfőnöki óra, az osztály rendezvényei, közös programjai.
Sokszor tapasztalható az osztályok önértékelésében, hogy nem ítélik igazán jónak az osztályközösségen belül kialakult kapcsolatokat.
Meg kell értetni, és el kell fogadtatni, hogy egy osztályközösség nem attól lesz jó, hogy minden tagja kölcsönösen szereti egymást. Az osztályon belül reális kép az, ha kialakulnak kisebb baráti körök, csoportok, a hangsúly azon kell, hogy legyen, hogy ezek a csoportok megtalálják egymáshoz a kapcsolatot, ne szigetelődjenek el egymástól, ne uralkodjanak el egymás felett. Fel kell ismertetni, hogy a közös cél az osztály tanulóinak eredményes munkavégzése, eredményes vizsgája, amelynek érdekében a közösség minden tagjának tenni kell, együtt kell működni, és segíteni kell egymást.

Törekedni kell arra, hogy az osztályközösség életében az osztály tagjainak többsége megtalálja helyét, egyéniségének, adottságainak megfelelően feladatát.
A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.
Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, azoktatóknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, és egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival megkereshesse tanárát, osztályfőnökét.

Az intézmény feladata

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységének elősegítése és koordinálása
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselet és az osztályközösségek okkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- az oktatók és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémiája-programsorozat);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.
- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel/törvényes képviselőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával:
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés fontosságát hangsúlyozni, és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

Az oktatók feladata, hogy

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel/törvényes képviselővel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel

A szülők (gondviselők/törvényes képviselők) annak érdekében, hogy mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal azoktatókhoz:

- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- működjenek együtt azoktatókkal gyermekeik nevelésében.

A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

A szervezett diákélet fontos kerete annak, hogy a tanulók megismerjék a demokratikus társadalom értékeit, az állampolgári jogokat és kötelességeket, ezek gyakorlásában tapasztalatot szerezzenek, fejlődjön kommunikációs és együttműködési készségük. Az iskola számára pedig fontos eszköz ahhoz, hogy a diákoknak, mint iskolahasználóknak az igényeit és véleményét megismerje, saját munkájának elemzésekor ezeket a tapasztalatokat számításba vegye, az iskolafejlesztő munkájában felhasználja.
A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának legfőbb színtere a diákönkormányzat. Az osztályközösségek diákképviselő(ke)t választanak, és az így delegált tagok vesznek részt a Diákönkormányzat saját munkatervében meghatározott üléseken.
A Diákönkormányzat javaslatot tesz többek között szakkörök szervezésére, szabadidős programokra, a diákönkormányzat által felhasználható tanítás nélküli munkanap programjára, az iskolai élet demokratikusabbá tételére.
A diákönkormányzat munkáját az intézményvezető által kijelölt pedagógus segíti, akinek feladata, hogy a nevelő-oktató munka még hatékonyabbá váljon az alábbi területeken:

- helyi hagyományok ápolása,
- a tanulói öntevékenységek, önállóság, felelősségérzet fejlesztése,
- a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése és megvalósítása, minél több program megszervezése.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának és tájékoztatásának legfontosabb fóruma a diákközgyűlés, amelyet évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Megtartásának idejét a tanév helyi rendje tartalmazza. Az évi rendes diákközgyűlésen a Diákönkormányzat és az iskola képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különösen a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről. A diákközgyűlésen a tanulók az iskola életétérintő ügyekbenkérdéseket intézhetnek a Diákönkormányzat, illetve az iskola vezetéséhez.

1.3. Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A szakképzés középpontjában a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és az oktató áll, akiknek jogai és kötelességei egységet alkotnak. Szakképző intézményben a szakképzésialapfeladat-ellátást oktatók végzik. Az oktató a szakmai oktatás végzése során a tanulókkal, illetve a képzésben részt vevő személyekkel összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

1.3.1. Az oktatók feladatai

A szakképzésről szóló törvény alapján az oktatót feladatának ellátásával összefüggésben megilleti az a jog, hogy

- személyét, mint az oktatói testület tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői-oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- a szakképző intézmény szakmai programja, illetve a szakmai képzés képzési programja alapján az ismereteket, a tananyagot, a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés módszereit megválassza,
- a szakképző intézmény szakmai programja, illetve a szakmai képzés képzési programja alapján - a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével - megválassza az alkalmazott tankönyveket, a tanulmányi segédleteket, a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközöket,
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,
- az oktatói testület tagjaként részt vegyen a szakképző intézmény szakmai programjának és a szakmai képzés képzési programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja az oktatói testület tagjait megillető jogokat,
- szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa,
- szakmai egyesületek tagjaként vagy képviseletében részt vegyen szakképzéssel foglalkozó testületek munkájában,
- a szakképző intézmény könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, digitális tananyagokat, tanári segédkönyveket, informatikai eszközöket,
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

Az oktató alapvető feladata a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy

- szakmai oktatása, illetve szakmai képzése,
- a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése,
- sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Az oktató kötelessége

- a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérje és elősegítse,
- a tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
- a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben,
- jogszabályban meghatározott egyéb kötelességeit teljesítse.

Az oktatói testület a szakképző intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. Az oktatói testület a szakmai oktatási kérdésekben, a szakképző intézmény működésével kapcsolatos, e törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott ügyekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

Az oktatói testület dönt

- a szakképző intézmény szakmai programjának, illetve a szakmai képzés képzési programjának elfogadásáról,
- a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének elfogadásáról,
- a szakképző intézmény éves munkatervének elfogadásáról,
- a szakképző intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról,
- a továbbképzési program elfogadásáról,
- az oktatói testület képviseletében eljáró oktató kiválasztásáról,
- a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapításáról, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról,
- a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fegyelmi ügyeiben,
- jogszabályban meghatározott más ügyekben.

Az oktatói testület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a szakképző intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Jogszabályban meghatározott ügyben kötelező az oktatói testület véleményének kikérése.

1.3.2.Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Azosztályfőnököt–az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőjével konzultálva–az igazgató bízza meg minden tanév elején.

Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell vállalnia valamennyi rábízott tanulóért.
Nevelő munkáját a tanuló egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális hátteréhez igazítja, tiszteletbe tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését. Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító pedagógusokkal, és a tanulók szüleivel.
Az osztályfőnök folyamatosan képviseli az iskola terveit és törekvéseit tanítványaik és a szülők körében, információkat ad és kap, bevonja a gyerekeket és a szüleiket az iskolai programokba, képviseli a tanulók érdekeit, gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Folyamatosan keresi azokat a megoldásokat, módszereket, eszközöket, amelyek hatékonyan alkalmazhatóak a beilleszkedési nehézségekkel küzdő, deviáns, az agresszív tanulókkal kapcsolatos problémák kezelésére, a tanulók jogainak védelmére, a személyiség-és közösségfejlesztésre, illetve a hatékony egészség és környezeti nevelésre. Ezek során együttműködik az ifjúságvédelmi szakemberekkel, szervezetekkel, az intézmény ifjúságvédelmi felelősével.

Az osztályfőnök feladatai, hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Kiemelt feladata tanulói személyiségének sokoldalú, alapos megismerése, differenciált fejlesztése, a tanulók beilleszkedésének elősegítése, szociokulturális hátterük megismerése,
- Segíti és koordináljaaz osztályban tanító pedagógusok, oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Nyomon követi a tanulók fejlődését, tevékenységeit, konfliktusait, magatartási és szorgalmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület, az oktatói testület elé terjeszti.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel. Szülői értekezletet tart.
- Képviseli osztálya érdekeit az iskolai fórumokon.
- Ellátja azosztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít.
- Koordinálja az osztály szabadidős foglalkozásait, tanórán kívüli programjait.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Az osztályközösség közösségi életének irányítója, feladata az öntevékenységük, önkormányzatiképességük fejlesztése.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.

- Rendkívüli esetekben órát látogataz osztályban.
- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet, felhívja a figyelmet az esetleges változásokra. Folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartására, különösen a késésekre és a hiányzásokra.
- Tisztában van az iskola által preferált alapértékek erkölcsi normák és házirendi elvárások fejlettségi szintjével osztálya tanulóinál.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével, együttműködik a gyermekvédelmi szakemberekkel.
- Figyeli az igazolt és igazolatlan hiányzásokat, és az érvényben lévő törvényi előírások szerint értesíti a szülőket, az illetékes szervezeteket és a hatóságot.
- Szükség esetén beszámolót, esetjelentést, vagy helyzetelemzést készítmegadott szempontok alapján.
- Munkáját az aktuális nevelési évre elkészített tanmenet szerint végzi.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Kapcsolatot tart a gyakorlati képző helyek oktatóival, figyelembe veszi azok javaslatait a tanulókkal kapcsolatosan.

A pedagógusokkal, oktatókkal szembeni elvárások

- Legyen sikerorientált, kreatív
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezzen
- A tudás minőségével, a végzett munkával szerezze meg tekintélyét
- Legyen példamutató
- Jó kapcsolatot alakítson ki a közösséggel és más nevelési tényezőkkel.
- Összehangolt munkavégzés jellemezze
- Fejlessze a tanulók kompetenciáit
- Törekedjen újfajta tanulásszervezési eljárások és értékelési módok alkalmazására
- Folyamatosan képezze magát.

1.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.4.1. A fogalmak értelmezése, általános alapelveink

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanulók meghatározása

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt. 4. § (13) *értelmében „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:*

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

A Nkt.4.§.25. pontja értelmében
„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd."

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 7.§ (5) bekezdése szerint
„sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy*: az a tanuló, illetve képzésben részt vevő személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság vagy a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral – küzd,"*

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

A Nkt. 4. § 3.) pontja értelmében:
„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek."

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 7.§ (1) bekezdése szerint
„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló*: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek,"*

A kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
A Nkt. 4. § 14. pontja értelmében: *„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség."*

1.4.2. Általános alapelveink

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás, mind a hátrányok kompenzálása, a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás terén a teljes oktatói testület feladata. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás pedig empátiát, elfogadó, együtt érzőmagatartást igényel az intézményben nevelő-oktató munkát végző pedagógusoktól.

- Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, bőrszíne, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, ill. bármilyen más oknál fogva.
- Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket, biztosítani kell a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- Az iskoláknak a nappali nevelés-oktatásban részt vevő tanulók esetében rendszeresen kapcsolatot kell tartani a szülőkkel, családokkal stb.

- Biztosítani és segíteni kell a tanulói szervezetek, a diákönkormányzat létrejöttét és működését, továbbá együttműködését a többi diák-önkormányzatiszervezettel,
- Biztosítani kell, hogy a tanulók megismerjék jogaikat, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- A tanuló számára biztosítani kell, hogy nevelése és oktatása biztonságos és egészséges környezetben folyjon, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.
- A tanuló személyiségi jogait tiszteletben kell tartani. A pedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva, harmadik személyekkel szemben, titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást.
- Az iskoláknak együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.
- A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység is. Az iskoláknak együtt kell működnie a szakterületen tevékenységet végző hatóságokkal, szervezetekkel, egyéb személyekkel. Iskoláink tanulói összetétele szükségessé teszi a fokozott törődést, az együtt haladást.

A tanulók nem egyformák, célunk megadni a lehetőséget, hogy egyéni tulajdonságaiknak, képességeiknek megfelelően érhessék el az ismeretszerzési és neveltségi szintet.

1.4.3. A sajátos nevelési igénnyel összefüggő pedagógiai tevékenység

A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulóink neveléséhez-oktatásához a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényt, a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozókat, valamint a kerettanterveknek az Irányelvek és alapprogramok című részében található **Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához** című dokumentumot vesszük figyelembe.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei a NAT alapján

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni;

- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* és a *vizsgaszabályzatok* adnak eligazítást.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembevételével, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

Az ellátás közös elvei

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, melyaz egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszik szükségessé.
- A sajátos nevelés igényű általános iskolás tanulók nappali rendszerű integrált nevelése, oktatása 9-12. évfolyamon, számukra a köznevelési törvény biztosítja a különleges bánásmódhoz, a speciális foglalkozáshoz való jogot, mely az intézményünk számára kötelezettséget jelent.
- A tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítunk a tanulási esélyegyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez biztosítjuk az egyéni adottságok képességek szerinti tanulás lehetőségét, kialakítjuk az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulás képességét reális önismeret kialakításával,
- Segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya, ill. szakma kiválasztását a kommunikációs kultúra elsajátításával kialakítjuk a világban való eligazodás képességét,
- Fontosaz érzelmi, akarati életük formálása segíteni kell tanulóinkat egyéni képességeinek kibontakoztatására a kudarc a másság elviselésére, feldolgozására is meg kell tanítani tanulóinkat,
- Aszülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, szükség szerint bevonásuk a terápiába, partnerként való bevonásuk, kapcsolattartás volt tanítványainkkal, életútjuk példaként való állítása társaik számára,
- Törekszünk a folyamatos kapcsolattartásra, együttműködésre a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatokkal.

A sajátos nevelési tevékenységet meghatározó tényezők

- a fogyatékosság típusa, súlyossága,
- a tanuló képességei, a kognitív funkció meglévő ismeretei,
- a társadalmi integráció kívánalmainak figyelembevétele,
- a habilitációs-rehabilitációs szemlélet érvényesülése,
- a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása,
- alkalmazkodás a sajátos nevelési igény típusához, súlyosságához,
- nyitott tanítási-tanulásifolyamat,
- a tanítási-tanulási programba való beépülés,
- a tantárgyak programjaiba való beépülés,

- egyéni fejlesztési tervek,
- a tanítási órákba beépülő fejlesztő tevékenységek
- állandó, folyamatos konzultáció
- megfelelő kompetenciákkalrendelkező pedagógus alkalmazása (elfogadás, empátia, tolerancia stb.

Kiemelt feladatok

- tanév elején végzett pedagógiai mérésekkel ki kell szűrni, hogy kik azok a tanulók, akik tanulási kudarcban szenvednek /évismétlés, alul teljesítés
- fel kell tárni a kudarc okait /szükség szerint igénybe kell venni a pedagógiai szakszolgálatok segítségét/
- szükség szerint élni kell a lassítás eszközeivel, hogy kialakuljanak azok a képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot évismétlés nélkül el tudja végezni a tanuló
- a tanítási órán az eltérő képességekhez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni
- törekedni kell a megértést, ill. bevésést segítő szemléltető eszközök alkalmazására, és arra, hogy megfelelő házi feladatot kapjon a tanuló, külön ki kell jelölni évfolyamonként a minimum tananyagot, amely a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges a törvényben meghatározott órakeretek kiszámítása évfolyamonként a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatok figyelembevétele,
- a szakértői véleményben foglaltak igazgatói határozatban való betartása /mentességek, részleges mentességek, magántanulói státusz/,
- a tantárgyi felmentések, javaslatok méltányos elbírálása
- a szülőkkel való kapcsolat fontossága az együttműködés elveinek figyelembevételével,
- a tanulás kötelesség, a tanulás igényesség fogalmainak kialakítása,
- a szép helyes magyar beszéd igényének kialakítása, a trágár beszéd kerülése.

A feladatokhoz kapcsolódó kiemelt pedagógiai tennivalók

- fejlesztő eljárások alkalmazása az egyéni bánásmód elveinek figyelembevételével,
- kompenzáló nevelés,
- differenciálás,
- fejlesztés,
- prevenció
- felzárkóztatás,
- fejlesztő eljárások alkalmazása,
- okok feltárása, egyéni fejlesztési tervek, egyénre szabott haladási ütem megtervezés.

A fogyatékosság típusának igazodó **fejlesztő program külön került kidolgozásra** és az a szakmai program mellékletét képezi.
Ebben a fejezetben az SNI tanulók integrált neveléséhez kapcsolódó elveinket fogalmaztuk meg a 2020-tól hatályos NAT és a NAT-hoz kapcsolódóan elkészített **Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához dokumentum figyelembevételével.** Az abban található fogyatékosságokhoz kapcsolódó elveket alkalmazzuk a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása során. A külön elkészített **fejlesztő program** azokat tartalmazza.
A szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.
Sajátos nevelési igényű tanuló részére, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója a tanuló egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású

nevelést és oktatást engedélyezhet. Az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak a tanulmányi követelményeket teljesítenie. Ezzel a lehetőséggel csak akkor fog élni az intézmény, ha erre szükség lesz.

1.4.4. A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek. A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire a korai általános iskolás években és a családi háttérben keresendő. Az iskolai tanulási kudarcok hatására a gyermekben olyan pszichés tünetek alakulnak ki (érzelmi labilitás, szorongás, önbizalom hiánya, hiperaktivitás stb.), amelyek kedvezőtlen magatartási megnyilvánulásokat eredményeznek. Ehhez társulnak olyan szociális kapcsolati zavarok, mint például a nem megfelelő anya-gyermek kapcsolat, az ingerszegény környezet, az elhanyagolt családi háttér stb.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, olyan különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan

- jelentősen alulteljesít,
- társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd,
- közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat,
- de nem minősül sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személynek,

Az egyes képességek terén jelentkező elmaradás, lassúbb fejlődés rendszerint más pszichikus folyamatokkal is kapcsolatos. Például a felidézés nehézségei többnyire az észlelés és a megfigyelés folyamatainak elégtelenségeivel is összefüggenek, ezért elképzelhetetlen egy-egy képesség elszigetelt fejlesztése. Mindig a különböző intellektuális és érzelmi tényező együttes feltárására és fejlesztésére törekszünk.

A tanulók egy része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, családlátogatások, szülői értekezletek, fogadónapok, nyílt tanítási napok. Gyakran az otthoni környezet nevelési hiányosságait is az iskolában kell pótolni.

Nem minden szülő motivált arra, hogy gyermekét a tanulásban segítse, de még arra sem, hogy teljesítményét értékelje. Ezért kiemelt helyen kell foglalkozni a helyes tanulási szokások és képességek kialakításával, a helyes önértékeléssel. Általános feladatunk súlyos magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, és szakvélemény kérése.

A szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján, pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése, és kapcsolatainak javítása osztály-és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógusok közreműködésével. A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuum.
A fejlesztő munka eltér a „hagyományos" pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkózat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét

javítják.
A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés stb.). Fő célunk minden tanuló számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

A fejlesztésbe bekerülők köre

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgálószakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

Szervezeti formái

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő), felzárkóztatás
- Kiscsoportos fejlesztés (4-6 fő), a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A felzárkóztató tevékenység

A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, illetve kiscsoportos foglalkozások keretében oldjuk meg.

A felzárkóztatás célja

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése

1.4.5. A tehetséggondozás pedagógiai tevékenységei

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat meghaladó teljesítményt tud létrehozni.

Így pedagógusainktól a kiemelt figyelmet igénylő tanulóink másik nagy területe a tehetséggondozás.

Tehetségük tekintetében kiemelkedő tanulóinkkal a tanórák keretében csoportbontásban,

differenciáltan vagy külön foglalkozásokon, szakkörökön, délutáni program keretében, esetleg mentorprogramban kell foglalkoznunk. A tehetség kibontakozása mindig fejlesztő munka eredménye. Egyre több lehetőséget kell adnunk tanulóinknak az érvényesülésre országos és regionális versenyeken, hogy bizonyíthassák átlagfeletti tudásukat. Segítenünk kell előrehaladásukat, továbbtanulási lehetőségeiket. Minden pedagógus, de elsősorban az oktatók, pedagógusok és az osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A gyakorlatioktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik. A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a pedagógusok szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika). A személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése mellett szükség esetén a kiugró tehetségek megfelelő fejlesztéséről a megyei pedagógiai szakszolgálat szakembereit is igénybe vesszük.

1.4.6. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység irányításáról, illetve felügyeletéről az intézmény vezetői, az ifjúságvédelmi felelős tanár és az osztályfőnök gondoskodik. Az érintett tanulók, szociokulturális hátrányuk visszaszorítása érdekében az alábbi módokon kaphatnak segítséget, támogatást

- szükség esetén felzárkóztató foglalkozások szervezése vagy az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás, egyéni fejlesztési terv alapján
- pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadás, a szülő(k) bevonásával
- kulturális programokon való részvételük támogatása

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tevékenységeink

A HH és HHH tanulók nyilvántartása osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, az igazgatóhelyettes feladata.

Feladataik a következők:

A hátrány meghatározása (kérdőív, személyesbeszélgetés a tanulóval és a szülővel, a szociokulturális háttér felmérése).
Ifjúságvédelmi felelősök tevékenysége a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.
Együttműködik az iskolákminden érintett oktatójával, pedagógusával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek és kapcsolatot tart az egészség-és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel.
Segítséget nyújt a kortárs segítő hálózat kiépítéséhez és a segítők koordinálásához.
Szükség esetén az iskolaorvos, illetve a védőnő tájékoztatása
A szociális hátrányok enyhítését célzó feladatok, illetve tevékenységek meghatározása.
Az elért eredmények félévente történő értékelése, tanév végi beszámoló a tanévsorán elvégzett feladatokról.

Iskoláink a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken

működnek együtt

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.
- A hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelét segítő pályázatok, illetve egyéb lehetőségek figyelemmel kísérése

1.4.7. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A nagykorúsághoz közel, fiatalabb tanulóink körében ennek a feladatnak a klasszikus esete kevésbé gyakori, a mégis előforduló problémák kezelése az osztályfőnök feladata, szükség lehet azonban külső támogatásra e téren. Ilyenkor az iskola speciális felkészültségű pedagógus szakemberektől kérhet segítséget (pszichológus, fejlesztő, drogprevenció), ők veszik kezükbe a tanuló ügyét.
Iskolánkban kimunkáljuk a „patronáló tanár” intézményét, aki egy-két tanulóval közvetlen, ”spontán” kapcsolatban van, és egyéni gondjaik megoldásában támogatja pártfogoltjait. (Itt a kulcsszó a spontaneitás, ami nehezen feloldható ellentmondásban áll azzal, hogy ezt mégis szervezett, tudatos módon kívánjuk megvalósítani.)

Az ifjúságvédelmi tájékoztatás megvalósításának egyik alapvető módja nálunk a meghívott előadó (rendőrségi, drogmegelőzési szakember, iskolaorvos) beszélgetése a tanulókkal, személyes tanácsadása, de bármilyen aktuális téma kapcsán sort keríthetünk az önsorsrontó életmód, a káros szenvedélyek elleni fellépésre.

Éppen tanulóink „felnőttebb” korosztálya miatt mindegyik képzési formában kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy a családalapításhoz közel (vagy már túl) lévő fiatalokban megerősítsük a testi-, lelki egészség igényét, ráébresszük felelősségükre önmaguk és családjuk életéért, jövőjéért. Erre sajátosan jó alkalmat szolgáltat, hogy egy-egy csoportban, különféle élethelyzetben, családi állapotban lévő tanulók vannak együtt.
Iskolánknak sajátossága, hogy ezek az eltérő élethelyzetek ráadásul etnikai különbözőséggel „súlyosbítva” is előfordulnak, így kiváló alkalmat szolgáltatva — és kihívást jelentve — a köznapi diszkrimináció tetten érésére és az ellene való nevelésre.

Napi oktató-nevelő munkánk során egyre gyakrabban tapasztaljuk, hogy a szülők egyre nagyobb része a kívánatosnál kevesebb időt, figyelmet tud fordítani gyermekére. Ma a fiatal korosztály sok esetben marad egyedül gondjaival, megválaszolandó kérdéseivel, és ha otthon nem kap segítséget, akkor az iskolának kell felvállalni ezt a feladatot. Ezen a területen olyan tevékenységet folytatunk, amely az egyéni, személyre szabott törődést állítja a középpontba, lelkiismeretes osztályfőnöki, illetve szaktanári odafigyeléssel segíti az érintett diákot.

1.4.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeink nem nagyon választhatók le az

összes többi nevelő, oktató tevékenységünkről.
Pedagógiai programunkban említésre kerül szinte minden e témába vágó tevékenységünk, ilyen irányú feladatunk, hiszen teljes tevékenységünket e cél szolgálatában végezzük, s munkánk minden momentuma a szociális, a szocializációs, mentális, etnikai, kommunikációs, stb. hátrányokra tekintettel történik.
Minden vonatkozásban tekintettel vagyunk a tanulók szociális gondjaira, kerülünk minden költséges iskolai előírást (kötelező taneszközök), igényt. Arra is ügyelünk, hogy a tanulók saját maguk se tegyenek társaikra anyagilag megterhelő kezdeményezéseket.
A súlyos szociális hátrányok kezelését (taneszköz-juttatás, anyagi támogatás) pályázati források felkutatásával, civil szervezetek, kisebbségi szervezetek támogatásával próbáljuk megoldani.
Ezt a tevékenységet elsősorban az osztályfőnökök koordinálják, aki a veszélyeztető okok, hátrányos helyzet megszűntetése, a tanulók problémáinak megoldása érdekében kapcsolatot tart fenn iskolán belüli és iskolán kívüli intézményekkel, személyekkel. Az iskolán kívül fontos a kapcsolat a nevelési tanácsadóval, családsegítő központtal, pályaválasztási tanácsadóval, pszichológussal, a szenvedélybetegeket ellátó információs irodával.

Az esélyegyenlőség érdekében a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- A szociális hátrányok enyhítése érdekében az osztályfőnökök a bűnmegelőzési témákhoz a rendőrségtől előadókat, szakemberek segítségét kérhetik. Az osztályfőnöki órák keretében kiemelten foglalkozni kell a kulturált emberi kapcsolatok kialakításának követelményével. El kell utasítani mindennemű agressziót az iskolában.

Minél fiatalabb valaki annál kevésbé felelős azért, hogy milyen szociális környezetben él. Egyre jobban felelős azonban azért, hogy mit kezd ezzel a helyzettel, milyen változások mellett kötelezi elmagát. Felelősnek érezzük magunkat, hogy tanulóink szociális környezetén javítsunk, és segítsükőket a változás és a fejlődés lehetőségének felismerésében és kivitelezésében. Minden szellemi ésanyagilehetőséget megragadunkerre.

A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Iskolánk lehetőséget teremt az ilyen családból érkező tanulók megsegítésére a következőkkel:

- tehetséggondozó programok szervezése,
- motiválást segítő differenciált tanulásszervezés alkalmazása,
- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- tankönyvtámogatás elveinek meghatározása,
- motiválás arra, hogy a rászoruló tanuló tanulószobai vagy étkezési ellátásban részesüljön,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás igénybevételére figyelemfelkeltés,
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, esetleg családlátogatáson,
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon,
- drog-és bűnmegelőzési program alkalmazása,

- pályaorientációs tevékenység erősítése (osztályfőnöki és szakmai órákon).

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik azérintett családdal, az adott helyzetben szükséges Szolgálatokkal (Nevelési Tanácsadóval, Gyermekjóléti Szolgálattal, Családsegítő Szolgálattal), agyermekorvossal, a védőnővel és az iskolapszichológussal.

1.5. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Az iskola a tanulók a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.
Intézményünkben nem működik a diákönkormányzat, de a jövőben megadjuk a lehetőséget annak létrehozására az alábbiak szerint:

Diákönkormányzat

A tanulók, a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

- A szakképző intézményben működő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a rendjével kapcsolatosan is ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét.
- A munkaterv határozza meg a tanév helyi rendjét. Ennek elkészítéséhez az igazgató kikéri a tanulókat érintő programokat illetően a diákönkormányzat véleményét.
- Az intézményben a foglalkozások kezdő időpontjának meghatározásakor is ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
b) a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
c) a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
d) a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
g) a házirend elfogadásához és
h) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- ha a szakképző intézményben működik, a szakképző intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és az oktatói testület hagyja jóvá.
Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.
A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

Diákközgyűlés

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.
A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet 157-160.§ alapján a szakképző intézmény tanulójának joga van arra, hogy

- a szakképző intézmény szakmai programjának keretei között - válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá oktatók közül,
- kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését, illetve korábbi tanulmányai beszámítását,
- igénybe vegye a szakképző intézményben rendelkezésre álló eszközöket, a szakképző intézmény létesítményeit és a szakképző intézményi könyvtári szolgáltatást,
- lelki, testi és értelmi fejlődését elősegítő védelemben részesüljön a szakképző intézmény által biztosított számítógépeken való internet-hozzáférés során,
- vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzetiségi önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását,
- kollégiumi ellátásban részesüljön,
- kérelmére - jogszabályban meghatározott eljárás szerint - független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról,
- jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen,
- kérje az átvételét másik szakképző intézménybe vagy köznevelési intézménybe,
- képességeit, érdeklődését és adottságait figyelembe véve továbbtanuljon.

- a szakképző intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,
- állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban - különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban - részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért.
- a szakképző intézményben, családja anyagi helyzetétől függően - jogszabályban meghatározott esetekben - kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön a tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre,rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,
- kérelmére, indokolt esetben szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön.
- részére a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,
- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,
- az oktatási jogok biztosához forduljon, jogai megsértése esetén - jogszabályban meghatározottak szerint - eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot.
- a tanulónak joga van arra, hogy az állami szakképző intézményben fakultatív hitoktatásban részesüljön.
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az oktatójának munkájáról, a szakképző intézmény működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az intézményvezetőhöz, oktatóhoz, a képzési tanácshoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül - a képzési tanácstól a tizenötödik napot követő első ülésen - érdemi választ kapjon,
- iskolai művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más körök létrehozását kezdeményezze, annak tagja legyen vagy más módon részt vegyen annak munkájában,
- személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- választó és választható legyen a diákképviseletbe,
- a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviseletért, továbbá kérje az őt ért sérelem orvoslását.

1.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartásuk formái

A szülőkkel való együttműködés, a diákok családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a jó nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért meg kell teremtenünk azokat a fórumokat, ahol a szülők és

az oktatók közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A tanuló, a szülő és az oktató az iskolai nevelés – oktatás-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az iskola legfontosabb partnere nevelési programjának megvalósításábanaszülő és atanuló.

Sajátos a kapcsolata az iskolának mindkét féllel, mert konkrét nevelési céllal és küldetéssel rendelkező partner elvárásai lehetnek a másik féllel szemben, sőt esetenként a gyerek érdekében még konfliktusokat is vállalhat.

A családdal együttműködve, egységes nevelési szemléletre törekedve lehet hatékony a nevelés, a személyiségfejlesztés folyamata. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiaitevékenység. Eredménye a családi és az intézményi nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermekiszemélyiségkedvező fejlődése.

A szülők egyrészről, mint a „szolgáltatás” megrendelői határozott elvárásokkal fordulnak az iskola(oktatók) felé, másrészről kapcsolatot kel lkialakítaniuk gyermekük oktatóival, hogy a nevelőmunkában igazi társakként dolgozhassanak.

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség.

A szülőknek az oktatókhoz való viszonyát annak a tudatnak kell áthatnia, hogy a szülő a gyermeklegjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy, és mint ilyen, joga van (sőt kötelessége) gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogyaz iskolaválasztással a szülő az oktatót nevelőtársává fogadta. Ennek minden konzekvenciáját, felelősségét viselnie kell; pontosan tudnia kell, hogy ez mire kötelezi, és mit tesz lehetővé számára.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

1.6.1. A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének jogai és kötelességei

A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének jogai

- gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel, a gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval közösen válasszon szakképző intézményt,
- a szakképző intézmény szakmai oktatási tevékenységét megismerje és gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló előrehaladásáról tájékoztatást kapjon,
- véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.

A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kötelessége

- biztosítsa gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló tankötelezettségének teljesítését,
- gondoskodjon gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről,

- gondoskodjon arról, hogy gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló teljesítse kötelességeit, - a szakképző intézménnyel együttműködve - megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, továbbá figyelemmel kísérje gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló fejlődését, tanulmányi előmenetelét,
- tiszteletben tartsa a szakképző intézmény más alkalmazottainak emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.

1.6.2. A tanuló és az oktatók együttműködésének formái

Nagy súlyt fektetünk arra, hogy a szülő vagy a tanuló mindig választ kapjon problémáira. Ennek kiemelt szerepe van a beiratkozásnál, nappaliról való átiratkozásnál. Ilyenkor a szülőt vagy a tanulót mindig személyesen fogadja az iskolatitkár és az intézmény vezetője, s meghallgatásuk alapján dönti el az osztályba sorolást.
Hangsúlyozzuk, hogy személyes gondjaikkal mindig keressenek meg bennünket, hogy optimális megoldást találjunk, hiszen oktatási rendszerünk mai változó állapotában — különösen a nálunk jelentkező réteg számára — az eligazodás nagyon nehéz.
Valójában ez a „kapcsolattartás” szerves része nevelő-oktató, a tanulót támogató, irányító munkánknak, hiszen ez a személyes, bizalmas „felmérés” tartalmazza a tanuló személyiségének felmérését, az egyénre szóló tanulási stratégia tervezését, miközben pl. a kommunikációs hátrányok terápiáját jelenti. Legnagyobb előnye pedig a tanuló saját kezdeményezésében, a „nem hivatalos” formában rejlik.

1.6.3. Az oktatói testület együttműködése

Az oktatótestület az iskola legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve, mely az iskolán belül saját munkájában, intézményegységenként önálló közösséget képez. Tanévenként szükség szerint az aktuális feladatokról munkaközösségi tanácskozást tartanak (iskolafokozat, szakmák szerint), ahol sajátos problémáikról — az iskola más közösségeit nem érintő kérdésekben — önálló döntést hozhatnak.
Ezek a munkaközösségek egyben a pedagógusok, az oktatók együttműködésének elsődleges szervei. (Ezen belül: egy osztályban tanítók, azonos szaktárgyat tanítók, aktuálisan egy vizsgabizottságot, egy érettségi-bizottságot alkotók közösségei is az együttműködést, munkánk összehangolását szolgálják.)
A tanulók személyiségét fejlesztő célkitűzéseinknek, felzárkóztató és tehetséggondozó (tehetség-felkutató) munkánknak kulcsszereplői az oktatók. Csak ezeket a célokat elfogadó, elveinket magáénak valló, jól képzett és példás személyiségű oktatókkal valósíthatjuk meg terveinket.
A felnőttoktatás, a hátránykezelés, felzárkóztatás specialitásai további szempontokat adnak, amelyek érvényre juttatása vagy elhanyagolása rányomja bélyegét munkánkra, a testületünk közös tevékenységére, eredményességére, tanulóink és környezetünk elégedettségére, munkánk általános megítélésére.

Az oktatói testület tagjai munkájukat iskolatípusonként, szaktárgyanként, szakmánként összehangoltan, közvetlenül az intézmény vezetőjének irányításával, az iskola céljait, alapelveit elfogadva, magukévá téve, de teljes szakmai önállósággal végzik. Kötelesek a fentiek szellemében, az iskola belső szabályzatainak és a közösen kialakított, az éves munkatervben meghatározott és elfogadott céloknak megfelelően ellátni munkájukat.

1.6.4. Az iskola és a szülő kapcsolattartása

A szülői értekezletek feladata a szülők tájékoztatása az iskola célkitűzéseiről, az iskola és a szülőiház együttműködésének elősegítése, a tapasztalatcsere, a felvetődő problémák megbeszélése a megoldáskeresés szándékával. A szülői értekezlet idejét, témáját az oktatói testület határozza meg a tanév elején. A szülők meghívásáról az osztályfőnök gondoskodik, legalább egy héttel az értekezlet időpontja előtt.

A tanév során félévente egy szülői értekezletet hívunk össze, de szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet is tartható. A rendkívüli szülői értekezletet kezdeményezheti az iskolavezetés, az osztályfőnök, az osztály vagy az osztály szülői közössége. A szülői értekezleten az osztályközösséget érintő kérdések tárgyalásakor jelen lehetnek az osztálytanulóinak a képviselői.

Szükség esetén összevont osztályfőnöki, szülői, szaktanári, tanulói megbeszéléseket tartunk.

A szülői értekezlet lehet osztály, tagintézményi (telephelyi) és iskolai szintű. Az iskolai és telephelyi (általában egy-egy évfolyamot érintő) szülői értekezleteken általános nevelési, pedagógiai kérdésekről ad tájékoztatást vagy nyit fórumot az iskola. A kilencedik osztályos szülők számára összevont szülői értekezleten mutatja be az igazgató az iskolát, ismerteti az is kola szándékát és elvárásait, illetveválaszol a szülőkkérdéseire.

Fogadónapok, fogadóórák

A fogadónapok és órák feladata a szülő és oktatók személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, külön órák vétele, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Szülői fogadóórát valamennyi oktató tanévenként több alkalommal tart, amelyen a szülő és az oktató személyesen találkozva beszélheti meg egy-egy tanuló egyéni fejlődését.

Nyílt tanítási nap, bemutató órák

A továbbtanuló, pályaválasztás előtt álló fiatalok és szüleik nyílt napok keretében ismerkedhetnekmegaziskolával és annak szakmai programjával.
A minden évben megrendezendő nyílt napok keretében pedig a helybeli és a környék 8. osztályos tanulói szüleinek tart az igazgató vagy az igazgatóhelyettesek pályaválasztási szülői értekezletet.

Írásbeli, digitális tájékoztató

Azt a célt szolgálja, hogy a szülőket tájékoztassuk a tanulók tanulmányairól, magatartásáról, illetve a különféle iskolai, vagy osztályszintű programokról (pl.: igazolatlan hiányzás, bukásértesítő, rendkívüliszülői értekezlet, osztálykirándulás).

A szakképzési törvény 101. §-a alapján a szakképző intézményben

a) a tanulók jogainak érvényesítése és kötelességük teljesítésének elősegítése érdekében,
b) a nevelő-oktató munka támogatása,
c) az oktatói testület, a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek és kiskorú tanuló esetében a kiskorú tanulók törvényes képviselői, a fenntartó, továbbá a szakképző intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása, és
d) a helyi közösségek érdekeinek képviseletecéljából
a Kormány rendeletében meghatározott tagokból álló, a szakképző intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben **véleményező és javaslattevő testületként működő képzési tanács** hozható létre.

Intézményünkben még nem jött létre a képzési tanács.
Rendszeres írásbeli tájékoztatás ajánlott levél formájában, a következő esetekben történik az intézmény részéről:

- az intézménybe való felvételről,
- a tanulói jogviszony megszűnéséről,
- a tanköteles tanuló első igazolatlan mulasztásakor,
- a fegyelmi eljárás időpontjáról.

A szakképző intézmény köteles a tanköteles tanuló törvényes képviselőjét értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz foglalkozást eléri. Az értesítésben fel kell hívni a tanköteles tanuló törvényes képviselőjének figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire. Ha a szakképző intézmény értesítése eredménytelen maradt, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, a szakképző intézmény a család- és gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a tanköteles tanuló törvényes képviselőjét.

Az iskolai rendezvényeken való részvételre meghívók segítségével módot adunk a szülőknek. A pedagógus legfontosabb partnerei a célok megvalósításához a szülők. Célszerű minél gyakrabban megszólítanunk, megkérdeznünk a partnerek – szülők - véleményét mennyire elégedettek, elégedetlenek az iskola működésével, milyen elvárásokat fogalmaznak meg az intézmény számára.

1.6.5. Együttműködések, kapcsolattartás a külső partnereinkkel

Az iskolát a külső kapcsolatokban az igazgató képviseli. Az igazgatóhelyettes, valamint a szakmai munkaközösség vezetők a vezetői feladatmegosztás szerint tartanak kapcsolatot a külső szervekkel. Intézményünk rendszeres munkakapcsolatot tart fenn:

- a fenntartóval
- a Katolikus Pedagógia Intézettel
- a Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztályával
- Oktatási Hivatallal
- Pedagógiai Oktatási Központokkal
- Kolping iskolákkal, katolikus plébániákkal
- Tankerületi iskolákkal
- a Szakképzési Centrum iskoláival
- Gyermekjóléti szolgálatokkal
- Tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságokkal
- Nevelési tanácsadókkal
- Az ifjúságvédelmi jelzőrendszer szerveivel
- A kereskedelmi és iparkamarával
- A gyakorlati képzést segítő termelő és gazdálkodó szervezetekkel
- A helyi és kistérségi média szereplőivel
- Sportegyesületekkel (helyi és városi)
- Rendőrséggel
- Civil szervezetekkel

A munkakapcsolat megszervezéséért az igazgató felelős. Az egyes intézményekkel és szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az éves munkaterv rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatója rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskola-egészségügyi ellátást biztosító dolgozókkal. Segítésükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint az ifjúságvédelmi feladatok eredményes ellátása érdekében az iskola ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálatokkal és családgondozókkal.

1.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

1.7.1.A tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák fajtái

- osztályozó vizsga,
- a különbözeti vizsga,
- a pótló vizsga
- javítóvizsga
- ágazati alapvizsga – a szakképzésben

Osztályozó vizsga

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a szakképzési törvény végrehajtási rendeletében meghatározott értesítési kötelezettségének.
Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
a) felmentették a foglalkozáson való részvétele alól,
b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
c) az e rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

- **különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki**másik iskolából érkezik iskolánkba és az általa eddig tanultak, illetve az iskolánk helyi tantervében szereplő tananyag közötti tartalmi vagy tantárgyi különbség van.
- Különbözeti vizsgát a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Pótló vizsga

A vizsgázó pótlóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Pótló vizsga a szakmai vizsgán

Ha a vizsgázó a szakmai vizsgát neki fel nem róható okból meg sem kezdte, vagy megkezdte, de befejezni nem tudta, azokból a vizsgatevékenységekből, amelyekből még nem vizsgázott, pótlóvizsgát tehet.

(2) A pótlóvizsga a képzési és kimeneti követelmények megváltozásáig, de legalább a szakmai vizsgát követő egy évig a képzés megkezdésekor hatályos képzési és kimeneti követelmények szerint tehető le.

(3) A vizsgázó a pótlóvizsgát még ugyanabban a vizsgaidőszakban is leteheti, ha a szakmai vizsga letételét gátló akadályok elhárultak és lebonyolításának feltételei adottak.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

a) a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,

b) az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödikétől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

Javítóvizsgát kell tennie annak a vizsgázónak, aki

a) sikertelen szakmai vizsgát tett,

b) a szakmai vizsgán igazolható ok nélkül nem jelent meg, vagy azt megszakította, vagy

c) szabálytalanság miatt a szakmai vizsga folytatásától eltiltásra került.

Ha a képzési és kimeneti követelmények másként nem rendelkeznek, sikertelen szakmai vizsga esetén csak az elégtelenre értékelt vizsgatevékenységet kell megismételni. A *b)* és *c)* pontjában meghatározott esetben a szakmai vizsgát teljes egészében meg kell ismételni.

A javítóvizsga a képzési és kimeneti követelmények megváltozásáig, de legalább a szakmai vizsgát követő egy évig a képzés megkezdésekor hatályos képzési és kimeneti követelmények szerint tehető le vagy ismételhető meg.

Ágazati alapvizsga

A tanuló az ágazati alapoktatást követően tehet ágazati alapvizsgát. A szakképzésről szóló törvény végrehajtási rendelete alapján az ágazati alapoktatás megszervezésének szabályai a következők:

***a)* tanulói jogviszonyban**

aa) a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik évfolyamán,

ab) a kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban a szakmai oktatás első félévében

***b)* felnőttképzési jogviszonyban** a szakmai programban meghatározott ütemezésben kell megszervezni.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 91. §-a alapján a szakképzésben tanulóknak ágazati alapvizsgát kell tenni az alábbiak szerint:

- Az ágazati alapvizsga a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.
- Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.
- A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény feladatellátási helye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult.
- Az ágazati alapvizsga teljesítését a bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet 256. § (1) bekezdése alapján „A tanuló magasabb évfolyamba nem léphet, a tanuló és a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel nem vehet részt, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.”

A rendelet ugyanezen paragrafusának (3) bekezdése szerint:
Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki

a) részszakmát szerzett, ha az adott részszakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy

b) korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló rendelet 290.§ (1a) bekezdése alapján

Az értékelésnél az ágazati alapvizsga eredményét a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint, de legalább tíz százalékos mértékben kell beszámítani. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapvizsga alól a 256. § (3) bekezdése alapján mentesült, a

szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

1.7.2. A vizsgák értékelésének rendje

- Osztályozó, javító-, pótló és különbözeti vizsgák során közismereti tárgyak esetében az érettségi vizsgaszabályzat, szakmai tárgyak esetében a vonatkozó képzési és kimeneti követelmények százalékos értékei a mérvadóak.
- Ezen vizsgatípusok esetében olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével az oktatási program alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény aminimum hatvanperces, az adott tanév oktatási programjának legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli, gyakorlati és szóbeli vizsgarészek sikeres teljesítése.

1.7.3. A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai

- A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.
- Osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. Az a tanuló tehet osztályozó vizsgát április 30-ig, aki előzetesen benyújtotta jelentkezését az előrehozott érettségi vizsgára.
- Az ágazati alapvizsga az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehető

1.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.8.1. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján kelet kezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről vagy átvételről az iskola igazgatója dönt. A szakképző iskola a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában –írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanulói jogviszony a beiratkozás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Iskolaváltás

Szakképző és technikumi évfolyamokra azonos ágazat/szakképesítés esetében a tanuló átvehető a korábbi iskola igazolása, és a tanuló ott szerzett érdemjegyei alapján.

Átjárhatóság

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás történik a képzés első

szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között.

A 9. évfolyam félévéig lehetőség van arra, hogy a tanuló a szakképző iskola/technikum másik ágazatábanfolytathassa tanulmányait a következő feltételekkel:

- az osztályváltást szabályozzák az osztályok létszámkorlátai,
- szakmai elméletit antárgyakból különbözeti vizsgát kell tenni.

Gimnáziumból a technikumba lépéskor osztályozó vizsgát kell tenni a szakmai tantárgyakból.
A 9. évfolyam elvégzése után a szakképző iskolából a technikumba lépéshez a közismereti tárgyakból különbözeti vizsgát a nem tanult tantárgyakból osztályozó vizsgát kelltenni.
Választott tárgyat leadni lezárt félév után lehet, új tantárgy felvételekor az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.

Felvétel a 9. évfolyamra

Általános iskolai tanuló a szakképző intézménybe az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel, a hatályos jogszabályokban részletezett módon. A felvételi követelményeket az intézmény a felvételi eljárást megelőzően minden évben közzéteszi a szakképzés információs rendszerében, illetve az Oktatási Hivatal által biztosított hivatalos fórumokon, a központi felvételi tájékoztatóban és az iskola honlapján.
A felvételi eljárás részét képezi az alkalmassági elbeszélgetés, ahol azt vizsgáljuk, hogy értékrendünket el tudja-e fogadni a jelentkező, milyen tanulási szokásai vannak, mivel és kivel tölti szabadidejét.
A szakképző iskolában az első év ágazati ismereteket adó képzés, az azt követő két évben szakirányú oktatás folyik, ami megvalósulhat szakképző iskolában, vagy duális képzőhelyen.

Jelentkezés és felvétel a nappali rendszerű szakmai oktatásra

Nappali rendszerű szakmai oktatásra azok a tanulók jelentkezhetnek, akik a középiskolát sikeresen teljesítették (érettségi bizonyítvánnyal rendelkeznek), vagy szakképző iskola esetében a 8., ill. a 10.évfolyam követelményeit teljesítették, emellett rendelkeznek a szakmára vonatkozó bemeneti kompetenciákkal, és megfelelnek a szakmák által előírt alkalmassági, ill. egészségügyi követelményeknek.
Az a tanuló, aki jelentkezésekor is tanulói jogviszonyban áll iskolánkkal és a szakképző iskola követelményeit is iskolánkban teljesíti, tanulói jogviszonyát folytatva lép az iskola első szakképzési évfolyamába.
A szakképző iskola – jogszabályban meghatározott keretek között – állapíthatja meg a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények). A szakképző iskola a felvételi követelményeket a felvételi tájékoztatóban köteles nyilvánosságra hozni.
A szakképző iskola a felvételt a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint egészségügyi, pályaalkalmassági követelmények teljesítéséhez kötheti. A pályaalkalmassági követelményeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni.

A szakképzésről szólót törvény végrehajtási rendeletének 52/A § figyelembevételével intézményünkben

A kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásba bekapcsolódhat
a) technikum esetén az, aki érettségi végzettséggel rendelkezik,
b) szakképző iskola esetén
ba) az, aki a közismereti kerettantervnek a középiskola kilencedik és tizedik évfolyamára vonatkozóan előírt követelményeit teljesítette vagy középfokú végzettséggel rendelkezik,

bb) kizárólag felnőttképzési jogviszonyban az, aki alapfokú végzettséggel rendelkezik.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a technikum kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásába bekapcsolódhat:

- a középiskola befejező évfolyamának elvégzését követően, ha vállalja, hogy legkésőbb az első félév utolsó tanítási napjáig érettségi végzettséget szerez.
- az első félév utolsó tanítási napjával megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, illetve a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonya, ha az érettségi végzettség megszerzésére e bekezdésben meghatározott határidőig a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy érettségi végzettséget nem szerez.

1.8.2. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A **technikumi és szakgimnáziumi képzésre** a 9. évfolyamra nem tartunk írásbeli felvételi vizsgát. Ha azonban az intézményben a felvételi eljárás évét megelőző három év átlagában a jelentkezők száma adott ágazatban több mint háromszorosan meghaladja a felvehető tanulók számát, központi írásbeli vizsgát tartunk.

A szakképző osztályokba a bemeneti feltételek teljesítése a követelmény, amelyet a képzési és kimeneti követelmények írnak elő. Felvételi vizsgát nem tartunk szakképző osztályokba jelentkező tanulóink részére.

Iskolánkban az esti munkarend szerinti felnőttoktatásra nincs felvételi vizsga, a tanulók jelentkezés alapján kerülnek be.

Szóbeli felvételi vizsgát egyik képzési formára sem szervezünk iskolánkban.

2. A KÖZISMERETI OKTATÁSRA ÉS AZ ÁGAZATI ALAPOKTATÁSRA VONATKOZÓ OKTATÁSI PROGRAM

2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet 14. § (2) b) pontja értelmében „*a szakképző intézmény szakmai programja meghatározza a szakképző intézmény oktatási programját*."
A szakképző intézmények számára nincsenek külön, kötelező és egységes közismereti kerettantervek. A közismereti kerettantervek alkalmazásával kapcsolatban a szakképző intézményekre vonatkozóan a szakképzésről szóló törvény fogalmaz meg szabályozást.
A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.
A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A szakmai oktatás keretében az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.
A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik. A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait a köznevelési törvény előírásainak figyelembevételével, a heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával évfolyamok között átcsoportosíthatja.

A többcélú szakképző intézmény szakmai programjának részeként elkészíti az oktatási programját, amelynek részét képezik a helyi óratervek.

Az intézmény képzési struktúrája

A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképző intézmény szakképzési alapfeladat ellátására létrejött jogi személy, amely a fenntartójától elkülönült, önálló költségvetéssel rendelkezik. Intézményünk olyan szakképző intézmény, amely a szakképzési alapfeladat mellett köznevelési intézményi feladatokat is ellát, így többcélú szakképző intézményként működik.

Az intézmény képzési szerkezete a következő

- szakképző iskolai szakmai oktatás a 9-11. évfolyamon
- technikumi szakmai oktatás szakmai vizsgára felkészítő 13-14- évfolyamokkal
- szakgimnáziumi nevelés-oktatás képesítő vizsgára felkészítő 13-14. évfolyamokkal

Ennek megfelelően oktatási programunknak ez a fejezete külön tartalmazza:

- a szakgimnáziumi képzés óratervét 13-14. évfolyamokra,

- a technikumi szakmai oktatás óratervét 13-14. évfolyamokra,
- a szakképző iskolai szakmai oktatás óratervét 9-11. évfolyamokra, nappali munkarendben.

A helyi tantervek a kerettantervek alapján készültek, amelyek meghatározzák:

- a nevelés-oktatás célját,
- a tantárgyi rendszert,
- az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát,
- a tantárgyak követelményeit,
- a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait,
- a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeretet.

A kerettantervek alapján készült helyi tantervek tartalmazzák:

- értékrendszere tükrözi a NAT-ban meghatározott közös értékeket,
- biztosítják az adott pedagógiai szakaszt lezáró vizsgák követelményeire való felkészítést, felkészülést,
- azonosítható – koherens és indokolt – szaktudományi és tantárgy-pedagógiai tudományos világképet, műveltségképet közvetítenek,
- segítik a differenciált tanulást, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel való foglalkozást,
- kijelölik mind a kiemelt, mind az egyes műveltségi területekhez rendelt fejlesztési feladatokat,
- továbbfejleszthetők, adaptálhatók.

A jogszabály alapján az iskola a pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tantervben meg kell nevezni az alapjául szolgáló kerettanterveket.
Az intézmények számára 2020. szeptember 1-től a helyi tanterv készítéséhez a NAT 2020

- *Alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban* (II.2.1.1. táblázat) és
- *A tanulók heti kötelező alapóraszáma és maximális óraszáma évfolyamonként* (II.2.1.2. táblázat) az irányadó.

A közismereti és szakmai képzéshez alkalmazott kerettantervek megnevezése:

- Szakgimnáziumi nevelés-oktatáshoz: A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók – Kerettantervek a szakképzés területére – Kerettantervek a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára.
- Technikumi szakmai oktatáshoz: A programtantervek és a képzési és kimeneti követelmények a szakmai óratervekhez és a heti óraterv minta óratervei a közismereti képzéshez
- Szakképző iskolai szakmai oktatáshoz: A programtantervek és a képzési és kimeneti követelmények a szakmai óratervekhez és a heti óraterv minta óratervei a közismereti képzéshez

2.1.1. Szakgimnáziumi nevelés-oktatás

Szakgimnáziumi nevelés-oktatás

A szakgimnázium öt évfolyammal működő pedagógiai képzést folytató nevelési-oktatási intézmény, amiből négy évfolyamon közismereti oktatás és szakmai képzés, az ötödik évfolyamon kizárólag szakmai képzés folyik.
Intézményünkben érettségi végzettséggel rendelkező tanulók részére az érettségi végzettséghez kötött szakgimnáziumi szakképesítésre felkészítő évfolyamokon folyik képzés, melyen az évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a képesítő vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik évfolyamon szervezzük meg.
A szakgimnáziumi nevelés-oktatás fő célja a tehetség kibontakoztatása mellett a teljesítmény növelésére történő ösztönzés, további cél, hogy a tanulók számára értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudást nyújtson.

Szakgimnáziumi képzés keretében a 13-14. évfolyamokon a Pedagógia ágazaton belül a Pedagógiai munkatárs szakképesítésre történik felkészítés.

A Pedagógiai munkatárs szakképesítés szakirányai a következők:

Szakirányok megnevezése	Azonosító számok
Gyógypedagógiai asszisztens	4 0119 40 01
Pedagógiai asszisztens	4 0119 40 02

Két éves szakgimnáziumi szakképesítések óraterv táblázata

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

2.1.2. Technikumi szakmai oktatás

Technikumi szakmai oktatás
A technikumnak az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő **öt évfolyama** van.
A technikumi képzésünkben érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő két évfolyamos képzés folyik.

Két éves technikumi szakmák óraterv táblázata

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Szakmai órakeret	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	

Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1085**	**2345**

2.1.3. Szakképző iskola szakmai oktatás közismereti óraterve

Szakképző iskolai szakmai oktatás
A szakképző iskolai szakmai oktatásunknak az adott szakma megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és szakmai oktatást magában foglaló 3 évfolyama van. Intézményünkben, érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő két évfolyamos képzés is folyik.

Közismereti és összesített szakmai óraterv, nappali 3 évfolyamos képzésre

Kerettanterv: **A 2020-as NAT alapján készített óraterv, Innovatív Képzéstámogató Központ: PTT, KKK, Útmutató alapján**

Tantárgyak		Évfolyamok			Óraszám a 9-11. évfolyamon
		9.	10.	11.	
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	-	-	108
	Természetismeret	3	-	-	108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek	-	-	1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25+1	25+1	1742
Hittan (a szabad órakeret terhére)		+1	+1	+1	+103
Hittan a heti kötelező órakereten felül		+1	-	-	36
Heti óraszám hittan órával együtt		35	34	34	
Felhasználható szabad órakeret		1	2	2	170
Felhasznált szabad órakeret		1	2	2	170
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	-
Tanítási hetek száma		36	36	31	-
Éves összes óraszám		1260	1224	1054	3538

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása				
Tantárgyak	**Évfolyamok**			**Óraszám a 9-11. évfolyamon**
	9.	**10.**	**11.**	
Hittan	1	1	1	103
Szakirányú oktatás		1	1	67
Felhasznált összes szabad órakeret	1	2	2	170

A szakképző iskolai óraterv nappali munkarendre két évfolyamos képzésben, kizárólag

felnőttképzési jogviszonyban alapfokú végzettséggel

Tantárgyak	Évfolyamok		Összes óraszám a 10-11. évfolyamon
	10.	11.	
Szakmai órakeret	32	32	2144
Szabad órakeret	3	3	201
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

Esti munkarendben a nappali munkarend óraszámainak a felét alkalmazzuk.

2.1.4. A kötelező, a kötelezően választandó és a szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

A kötelező foglalkozásokat az óratervi táblázatok tartalmazzák. Azokat a kerettantervek írják elő.
A kötelezően választandó foglalkozásokon a szabad órakeretben a tanulók kötelező tanórákon vesznek részt. A szabad órakeretből a szakképző iskolai szakmai oktatás keretében mindhárom évfolyamon heti 1 óra a hit és erkölcstan tantárgyhoz került felhasználásra. A 10-11. évfolyamokon a heti 1 szabad órával egyes szakmai tantárgyak óraszámát emeltük meg.

A szabadon választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a kurzus vezetésére. Választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, továbbá tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás és a magasabb évfolyambalépés tekintetében a választott tantárgyak esetében is a kötelező tanórai foglalkozásokra vonatkozó szabályok érvényesek.
A tanuló jelentkezhet az évente meghirdetett foglalkozásokra is, a megadott határidőn belül. A választott foglalkozáson a tanuló egész évben köteles részt venni.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban az osztálylétszámtól függően csoportbontásban tanítjuk a szakmai gyakorlati tárgyakat (a jogszabályban előírt csoportlétszámoknak megfelelően) valamint a szakmai programunk órahálóiban kiemelt közismereti tárgyakat, illetve szükség szerint más tantárgyakat is (a fenntartó engedélyével). Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

2.1.5. A kötelező és nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A tananyagokat a helyi tantervek tartalmazzák, amelyeket a kerettantervek alapján, az óratervi táblázatokban található óraszámokkal készítettük el. A helyi tantárgyi tantervek a szakmai program mellékletét képezik.

2.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Megvalósítandó pedagógiai feladataink:

- tanulási módszerek kialakítása,
- iskolai fegyelem és figyelem,
- kötelességérzet kialakítása,
- motiváció megteremtése,
- tanulás szervezés,
- teljesítmények növelése,
- kulcskompetenciák megalapozása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- tanulói tudás megalapozása,
- mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása,
- egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatása,
- értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával,
- önismeret alakítása a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével és az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szerepű életkori jellemzők figyelembevétele,
- ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- írásbeliség és szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával,
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása,
- magabiztos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, és az alapvető kommunikációs képességek, készségek elsajátítása,
- mentális képességek célirányos fejlesztése,
- együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése.

A nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben–a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az egész életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

A középfokú iskolában folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – az általános iskolákban már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Ennek elérése és megvalósítása érdekében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és probléma megoldáshoz, bővítjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,

- az egészséges életvitel kialakításához a biológia-egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembe- vétele,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív és interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a kreativitás fejlesztése,
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés,
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával,
- helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével,
- az önálló tanulás és az önművelés alapozásával

Feladatunk olyan szakemberek képzése, akik megfelelő elméleti és gyakorlati alapismeretekkel rendelkeznek, önálló, minőségi munkavégzésre' alkalmasak, tudásuk konvertálhatóvá válik.
A szakmai gyakorlati képzés színvonalának emelése érdekében ki kell aknázni a hasznos, értékteremtő munka személyiség-formáló hatását, meg kell követelni a tudatos elméleti ismeretekre alapozó gyakorlati munkát, biztosítani kell a produktív munkavégzési lehetőségeket.
Olyan ismeretek, készségek, képességek kialakítása szükséges, amelyek segítik a modern technika és gazdaság eredményeinek felhasználását.

2.3. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjai, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

2.3.1. Az iskola követelményrendszere

Minden iskola nevelő-oktató tevékenységéből adódóan sokrétű követelményrendszert állít fel a diákok számára, amitől esetileg – az iskolavezetés engedélyével – el lehet térni. Az ezeknek való megfelelés, vagy meg nem felelés alapelveit foglaljuk össze az alábbiakban.

A követelményrendszer több nagy csoportrao sztható:

- **tantárgyi követelmények**, melyeket a NAT, a programterv és a kerettanterv alapján a szakmai program határoz meg (a követelményrendszer kialakításánál figyelembe kell venni a szakmai vizsgák és az érettségi vizsga követelményeit, valamint azt, hogy a tantárgyi megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok),
- **szakmai gyakorlati követelményeket**, melyeket a képzési és kimeneti követelmények és a programtantervek határoznak meg, a képzési program tartalmazza
- **magatartási követelmények**, melyek az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre

épülnek, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza,
- **szorgalmi követelmények**, melyek a diákok tanuláshoz, munkához való viszonyát tükrözik.

A követelmények betartása és betartatása több úton történik. Fontos a keretek betartatása a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés, az ellenőrzés, valamint a hiányosságok és elmaradásokesetén a támogatás felajánlása, és az ehhez kapcsolódó világos megállapodás tanuló és tanár között. Világosan és konkrétan fogalmazódnak meg időkeretek, feladatok, követelmények, mindezzel személyességévé válik az, ami általánosan érvényesvolt.

A fegyelem, önfegyelem kialakításának eszköze a jutalmazás és a büntetés. Mindkettő akkor hatékony, ha időben és helyes mértékkel, valamint következetesen, kiszámíthatóan alkalmazzuk, ésaránybanáll ajutalmazandó, illetvebüntetendő tettel.

Nem szabad senkit jutalmazással mások fölé helyezni, illetve büntetéssel megszégyeníteni. Egyiksem alkalmazható túl gyakran, mert hatását veszti. A büntetés együtt jár a megbocsátással, az újra-kezdés lehetőségének a megadásával. A követelmények betartását segíti a folyamatos számonkéréséstértékelés, melynek többszintje van afeleltetéstől kezdveavizsgáztatásig.

2.3.2.Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei

Az igazságos értékelés előfeltétele a követelmények világos megfogalmazása és következetes érvényesítése. A tanulók értékelése-minősítése során a tantárgyi tervekben leírt követelményeket kell alkalmazni, ugyanakkor az egyes tanulókat önmaguk teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell úgy, hogy közben nem sérthetjük mások igazságérzetét.

Az iskola oktatói nevelő-oktató munkájuk során folyamatos, jól megtervezett és szervezett ellenőrzésre törekednek annak érdekében, hogy saját munkájuk hatékonyságát és a tanulók felkészültségét értékeljék. A folyamatos információszerzés az intellektuális teljesítményeken kívül kiterjed a személyiség más szféráira is, vagyis a tanulók személyiségének egészére.

Az ellenőrzés és az értékelés főbb jellemzői:
- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- tanulói önkontrollfejlesztésének igénye.

A számonkérésnek, a tanulói teljesítményértékelésének, minősítésének követelményei:
- számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanáravezetésével, irányításával hozzájutott, ami a tankönyvben szerepel,
- a számonkérésnek mindig a tanuló tudására kell irányulnia, a hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése,
- a tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni,
- az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítésmindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét),
- a tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

- a sajátos nevelési igényű tanulóknál a tanítás–tanulás–számonkérés folyamatában alkalmazzuk a méltányos elbírálás elvét.

Az ellenőrzés

Az ellenőrzés fajtái:

- házifeladat ellenőrzése,
- füzetvezetés ellenőrzése,
- szóbeli feleltetés (bejelentés nélkül, előző óra anyagából),
- írásbeliszámonkérési formák (hátrébb részletezve)
- témazáró dolgozat,
- dolgozat,
- röpdolgozat,
- írásbeli felelet,
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat,
- a tanuló teljesítményének gyakorlati, illetve manuális ellenőrzése (pl. művészeti tevékenységek esetén, testneveléssel összefüggő mozgásos tevékenységek esetén).

Az ellenőrzés funkciói

- folyamatos munkára készteti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következésképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

Az értékelés

Az oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét – a törvényben foglalt kivételek fenntartásával – tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és atanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi, az osztályban tanítóoktatók véleményének kikérésével. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kellmeghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szövegesértékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, tanév végén bizonyítvány útján értesíti. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A folyamatos értékelés szerepe:

- visszajelzés a diáknak a továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére), szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készségtárgyakban nyújtott teljesítmény értékelése),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére érdemjeggyel és hozzáfűzött megjegyzésekkel, tanácsokkal),
- szülőknek a KRÉTA révén küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy a kiemelkedően jó teljesítményekről.

Az ellenőrzés és az értékelés pedagógiai szerepe

Az ellenőrzés és az értékelés oktatásunk szerves része, jelentős szerepe van a személyiségfejlesztésben is (ösztönzést ad, növeli a felelősségérzetet és az önértékelőképességet, önnevelésre késztet). Az iskolában folyó értékelő tevékenység további célja, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy az oktató-nevelő munka és annak eredményei mennyire felelnekmeg az iskola szakmai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek. Az oktató-nevelő munka értékelésének alapvető feladata az is, hogy megerősítse az oktatókat munkájuk helyességében, vagyfeltárjaahibákat, hiányosságokat, és így ösztönözzön a kijavításukra.

Az objektív, igazságos értékelés, osztályozás csak világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer alapján lehetséges. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, az osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, épüljön a bizalomra.

Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében elengedhetetlen követelmény a folyamatosság. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számosmás tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeli és írásbeli számonkérés megfelelő egyensúlyát, természetesen az adott tantárgy sajátosságait figyelembevéve. Még a"feladatmegoldó"tárgyakban sem hagyható el a rendszeres szóbeli ellenőrzés, számonkérés. A tanár értékelési szempontjainak kialakításakor legyen következetes, kerülje a szubjektív elemeket. Adjonrálehetőséget, hogyszempontrendszerét a tanulók is megismerhessék.

Az egyes tantárgyak oktatási/képzési programjában évfolyamonként meg kell határozni a tanév során írandó nagy- vagy témazáró dolgozatok számát. Az arányos terhelés miatt célszerű, hogy a tanárok egymás között egyeztessék egy-egy osztályban a témazáró dolgozatok idejét, ill. azt előrejelezzék.

A félévi értékelés visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhezvezet-e, valamint visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményeselsajátításához szükségestanulásimódszereket.

Az évvégi osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szintensajátítottaela tantárgyadott tanévreelőírt követelményeit.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító oktató ellenőrzi, értékeli, osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel.

A tanulók az ellenőrzés során munkájukról visszajelzést kapnak. Ez történhet például metakommunikáció útján, egy-két mondatos értékeléssel, pontokkal, vagy + és – jelekkel (melyeket később osztályzatokra váltunk), valamint közvetlen osztályzattal. Lényeges, hogy bármilyen rendszer szerint isértékelünk, ez végül osztályzatokban is jelenjen meg az 1-től 5-ig tartó skálán, és ezt is hozzuk atanulótudomására.

Az osztályozó naplóba törtszámú osztályzat nem írható.

Az ellenőrzés és értékelés gyakorlata

Minden tanulónak minden tantárgyból minimálisan a heti óraszám kétszeresének megfelelő, de leg- alább három érdemjegye van félévente, egyenletesen elosztva, kivéve a szakképzési évfolyamokon előforduló moduláris oktatást, ahol igen alacsony óraszámok esetén ettől el

lehet térni. A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét e jegyek alapján értékeli, feltéve, hogy a tanuló hiányzásai az adott időszakban nem érik el a tantárgy óraszámának jogszabályban előírt mértékét.

A szorgalmi időben kapott érdemjegyeket az elektronikus napló személyre szóló, a tanulók személyiségi jogait egyéni azonosítóval és biztonsági jelszóval védő tanulói/szülői tájékoztató felületén közöljük, vagy a tanuló bejegyzi a tájékoztató füzetébe, illetve ellenőrző könyvébe. A szülő a papír alapú bejegyzéseket aláírásával veszi tudomásul.

A szülőknek joguk és kötelességük tájékozódni gyermekük tanulmányi előmeneteléről, osztályzatai- ról. Erre módjuk nyílik az elektronikus napló ezt a célt szolgáló tájékoztató felületén (a számukra kiosztott egyéni azonosítók és jelszavak segítségével), vagy a tájékoztató füzet, illetve az ellenőrző könyv útján, valamint az osztályfőnökkel folytatott megbeszélés vagy a szaktanári fogadóóra során. Amennyiben a tanuló munkájában alapvető hiányosság tapasztalható és a követelményeknek nem tud eleget tenni (vagyis bukásra áll), a szaktanár jelezze ezt a szülőknek és az osztályfőnöknek.

Az iskola november és április végén is tájékoztatja a szülőket, illetve a nagykorú tanulókat a tanul- mányi eredményekről, különösen a félévkor vagy tanév végén várható elégtelen osztályzat(ok)ról.

Egyes tanulói teljesítmények súlyozott értékeléséről – így például a témazáró dolgozatok kétszeres súllyal való értékeléséről – a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének és a szakmai programban foglaltaknak (jegytípusok súlyozása, vizsgajegyek súlyozása, két tanítási nyelvű képzések idegen nyelvű alapóráinak súlyozása stb.) figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál nagyobb súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe eltérő színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül.

Indokolt esetben (pl. súlyos betegség miatti tartós hiányzást követően) megfelelő időt kell biztosítani a tanulónak a felkészülésre, az elmaradás pótlására, illetve lehetőséget kell adni az elégtelen témazáró osztályzat kijavítására. Az egyéb osztályzatok javítására lehetőség adható, amennyiben az a tanuló tanulmányi fejlődését szolgálja.

Az órai aktivitás, házi feladat plusz és mínusz ponttal értékelhető.

Elégtelen félévi osztályzat esetén a diáknak javasoljuk, hogy – ha van ilyen – az iskola (a szaktanár) által szervezett felzárkóztatáson vegyen részt, illetve keresse meg a szaktanárt felzárkóztatás céljából.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. A tantárgyi dicséreteket az osztálynaplóban, az ellenőrzőben „5d” jelöléssel, az egyéb (osztályfőnöki, igazgatói, oktatói testületi) dicséreteket megjegyzés formájában dokumentálni kell, valamint tanév végén a törzslap megfelelő rovatába is be kell jegyezni. A bizonyítványhoz mellékelve külön (pl. oklevélben) tüntethetők fel a dicséretek.

A tanulmányi munka értékelésének és minősítésének érdemjegyei, osztályzatai és tartalma

Osztályzat	Tartalmi leírás
jeles (5)	a tanuló a szakmai program követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes, a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz, ki- emelkedő

	teljesítményt nyújt,
jó (4)	a tanuló kevés hibával sajátította el a szakmai program követelményeit, tudását kisebb bizonytalanságokkal, jelentéktelen hibával alkalmazni is tudja
közepes (3)	a tanuló a követelményeket pontatlanul, több hibával, felszínesen teljesíti, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni,
elégséges (2)	a tanuló a tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz éppen elegendő részét sajátította el, fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes, kizárólag ne- velői segítséggel képes önálló munkavégzésre
elégtelen (1)	a tanuló a szakmai program követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, önálló munkavégzésre nevelői segítséggel sem képes, megtagadja a munkát.

A félévi és tanév végi osztályzatok megállapításánál a tanév összes érdemjegyének – jegytípusoktól függő súlyozásával kapott, százados értékre kerekített átlagát vesszük alapul a következők szerint:

Átlag	Osztályzat
4,60 - 5,00	▪ **jeles (5)**
4,41 - 4,59*	jeles (5) vagy jó (4)
3,70 - 4,40	▪ **jó (4)**
3,51 - 3,69*	jó (4) vagy közepes (3)
2,70 - 3,50	▪ **közepes (3)**
2,51 - 2,69*	közepes (3) vagy elégséges (2)
1,90 - 2,50	▪ **elégséges (2)**
1,71 - 1,89*	elégséges (2) vagy elégtelen (1)
1,00 - 1,70	▪ **elégtelen (1)**

*Ezekben az esetekben az oktató jogosult dönteni a két osztályzat között (pl. 4,48 átlag esetén jeles vagy jó osztályzatra értékelheti a tanuló teljesítményét).

Résztantárgyakat tartalmazó tantárgy esetében, amennyiben bármelyik résztantárgyából elégtelen osztályzatot szerzett a tanuló, úgy a tantárgyi jegye is elégtelen lesz.

Az egyes jegytípusok és súlyozásuk

Jegytípus	Súlyozása
Normál (írásbeli, szóbeli)	1
Témazáró	2
Kisérettségi	3
Szorgalmi	0,5
Osztályozó vizsga	vizsgán kapja a félévi / tanév végi osztályzatát

A 3 éves szakképző iskolai képzésben részt vevők közismereti értékelése

Közismereti, közéleti és életvezetési program alkalmazása során csak a tanulói jelenlét,

valamint a tanórákon tanúsított aktív együttműködés feltételezésével és igazolásával lehet értelme annak, hogy az egyes évfolyamok esetében olyan követelményeket fogalmazzunk meg, melyek teljesítése nélkül az iskola, az oktató nem támogathatja a tanuló továbblépését a magasabb évfolyam(ok)ra. A tanulók között számosan lehetnek olyanok, akik az iskolát követően azonnal – vagy néhány év kihagyást követően – szeretnének továbbtanulni. Ehhez a legfontosabbnak a felnőttkori, különféle típusú és keretek között zajló tanulást (is) megalapozó tanulási készségek/képességek birtoklását tartjuk. Ezt tekintjük a legalapvetőbb, a mindenkori (tovább) tanulást elősegítő és támogató elemnek.

A tanulók számára a program meghatározza a továbblépés feltételeit is. Az egyes műveltségterületek/tantárgyak esetében megfogalmazott követelmények azt a minimumot jelentik, amelyek teljesítése nélkül a tanulás magasabb évfolyamon történő folytatása nem lehetséges.
A magasabb szintű követelmények kidolgozását, a tanulói teljesítmények közötti differenciálást, a részletes szempontrendszert a programban a szakképző iskolai közismereti tantervben rögzítettük.
A tanulói teljesítmények visszajelzése tanév közben érdemjegyekkel és szöveges értékeléssel történik. Az év végi értékelés osztályzattal történik.

2.3.3. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. Ugyanakkor már a középiskolába bekerüléskor és ezt követően is, pl. az érettségi és a felsőoktatási intézmények vizsga- rendszere az írásbeli számonkérési formákat részesíti előnyben. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellen- őrzése szintén az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ezzel szemben a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

Az írásbeli számonkérés elvei

- a félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek),
- a bizonyítottan részképesség-hiányos (dyslexiás, dysgraphiás), illetve írásképtelenséget okozó fogyatékkal élő diákot az írásbeli számonkérés alól a szakértői véleményben foglaltak szerint föl- mentjük,
- az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni,
- az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértjük azt is, hogy megtanítjuk a diákokat az információhordozók használatára. (pl. szövegszerkesztés, Internet használata levelezésre, forrásgyűjtésre stb.),
- a diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját 15 munkanapon belül értékelni, javítani kell, ellenkező esetben annak fontosabb visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.

Az írásbeli számonkérés formái

- témazáró dolgozat: egy teljes tantervi témakör számonkérésére szolgáló, egy egész tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, ahol a feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak,
- dolgozat: egy tantervi téma valamely részének (néhány órára feladott egységének) számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek fel- idézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számonkérhető,
- röpdolgozat: előző tanórai tananyag elsajátításának számonkérésére szolgáló, rövid írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számonkérhető,
- írásbeli felelet: néhány tanuló tudásának egyidejű mérésére, vagy szóbeli feleletre ideiglenesen vagy tartósan képtelen tanuló szóbeli feleletének kiváltására szolgáló írásbeli számonkérési forma.

Az írásbeli számonkérés rendje és korlátai

- témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti,
- egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk,
- dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, ill. a haladási naplóban előre jelezi,
- röpdolgozat íratását a szaktanárnak nem kell előre bejelentenie,
- ha csak lehetséges (korábban megindokolt okok miatt), a szóbeli feleltetést kell előnyben részesíteni az írásbeli feleltetéssel szemben,
- a megírt, beadott dolgozatot a szaktanár 15 tanítási napon belül kijavítja és értékeli,
- azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatok végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető, így ekkor dolgozatot sem írhat,
- ha a szaktanár a témazáró dolgozatokra adott érdemjegyeket a félévi és a tanév végi osztályzatok megállapításakor – a munkaközösség előzetes véleményének és a tantárgyi követelményrendszerben rögzítetteknek a figyelembe vételével – kétszeres súllyal kívánja figyelembe venni, akkor erre a tényre a tanév elején felhívja a tanulók figyelmét.

Az írásbeli számonkérés értékelése

- a dolgozat értékelésénél a következő, a dolgozatra adható összes pontszám százalékában megadott ponthatárokat alkalmazzuk
- jeles (5) = 80,0-87,5 százaléktól,
- jó (4) = 60,0-75 százaléktól,
- közepes (3) = 40,0-62,5 százaléktól,
- elégséges (2) = 25,0-50 százaléktól,
- a tanárok a megadott százalékos értékek között határozhatják meg a ponthatárokat,
- a tanároknak az általuk tanított tantárgyból valamennyi osztályukban minden tanév első tanóráján ismertetniük kell a tanulókkal az írásbeli számonkérés általuk alkalmazott százalék-határait.

A kapott osztályzatokat a tanulók az ellenőrző könyvbe kötelesek beírni (amennyiben az elektronikus napló mellett azt használják), az osztályfőnökök pedig negyedévente

ellenőrzik azt.
Témazáró dolgozat alól nincs felmentés.

Az egyes modulok értékelése és minősítése, valamint beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez

Az egyes tantárgyak és a helyi óratervben külön oktatott modulok követelményeinek teljesítését a jogszabályban is előírt öt fokozatú skálával értékeljük (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen).
Az egyes tantárgyakba integrált kerettantervi modulokat (pl. egészségtan) a befogadó tantárggyal együtt értékeljük. Egyetlen érdemjegyet kap a témakör értékelésekor a tanuló akkor is, ha a szaktanár az integrált tantárgyon belül az adott témakörbe a modultantárgy tananyagát is beépítette.
A szaktanár a befogadó tantárgy és a modultantárgy tananyagát témakörönként elkülönítve is oktat- hatja. A félévi és az év végi osztályzat kialakításakor a különböző témakörökben szerzett érdemjegyek között nem teszünk különbséget.
A 3 éves szakképző iskolai képzésben az egyes modulokat tantárgyakra bontottunk, és azokat külön- külön osztályozzuk vagy szövegesen értékeljük.

Összegzés
Az egységes szemléletű ellenőrzés és értékelés kialakítását megbeszéléseknek, továbbképzésnek kell megszilárdítania, hogy a tapasztalatcseréken az oktatói testület tagjai megismerkedhessenek a pedagógia korszerű módszereivel.
Az ellenőrzés gyakorlatában a kor követelményeihez igazodva növekednie kell a problémamegoldó jellegű, kreativitást igénylő feladatok számának.

2.3.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A „házi feladat” és „házi dolgozat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat,
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat,
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában,
- alkotómunkát végezni valamely témában.

A „házi feladat” és „házi dolgozat” elvei:

- házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja),
- a házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta minimum 5-6, sőt akár 7-8 órája is van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot,
- csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes (ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére, elkészítésére, megoldására mindenki képes,
- a házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellen- őrizni kell – a szaktanárok az írásbeli házi feladatokat ellenőrzik, a hibás megoldásokat kijavítják
- oktatóink törekszenek arra, hogy a tanulókat az írásbeli házi feladatok

rendszeres elkészítésére ösztönözzék,
- az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint
- nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad,
- meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (pl. igazolt betegség) mulasztotta azt el,
- a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető" elégtelennel (érdemjegyet csak tudásra adunk, míg az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető, ezért a házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni, mint pl. a feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő meg- íratása, pótfeladat kitűzése stb.),
- az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell,
- tanítási szünet idejére kötelező házi feladat nem adható, a szünetet megelőző és követő napokra is csak annyi, amennyi egyik óráról a másikra szokásos,
- a beadandó házi dolgozat vagy alkotás (könyvtári vagy internetes kutatómunka, forrásfeldolgozás, projektfeladat, képzőművészeti alkotás stb.) a tanuló nagyobb elmélyülést igénylő, egyéni vagy csoportos kutató, ill. gyűjtőmunkára épülő, vagy a tanuló kreativitását igénylő munka, mely az aktuális tananyagrészhez kapcsolódik és a tanórai keretek közt elsajátított ismeretek elmélyítését vagy kiegészítését szolgálja.

A „házi dolgozat" íratásának rendje és korlátai:
- a beadandó házi dolgozat vagy alkotás elkészítésének, beadásának határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell kitűzni, legalább három tanítási héttel előre,
- az elkészítési, beadási határidőt a szaktanár úgy határozza meg, hogy a határidőt megelőző két hétre másik, már kiadott házi dolgozat határideje ne essék,
- a beadandó házi dolgozat vagy alkotás elkészítési, tartalmi és formai követelményeit tanórán, valamennyi tanuló számára világosan kell meghatározni,
- a tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.
- az elkészített, beadott házi dolgozatot vagy alkotást a szaktanár a kitűzött határidőt követően 15 tanítási napon belül kijavítja és meghatározott szempontok szerint érdemjeggyel értékeli,
- igazolt mulasztásra hivatkozva a tanuló a szaktanártól kérheti a beadási határidő módosítását.

Az otthoni felkészüléshez kötelezően előírt szóbeli feladatok kiadásának rendje és korlátai
- az otthoni felkészüléshez előírt kötelező szóbeli házi feladatot a szaktanár a tanórán adja ki,
- a kiadott feladatot a szaktanár a kiadását követő tanórán kéri számon,
- a kiadott feladat elvégzése a tanulók számára kötelező, kivéve, ha a szaktanár a feladatot kifejezetten szorgalmi házi feladatként adja ki,
- a kötelező szóbeli házi feladatból a szaktanár a tanulót a következő tanórán

beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti, kivéve, ha az itt felsorolt feltételek valamelyike nem telje- sül, vagy a tanuló az előző tanóráról igazoltan hiányzott – ilyenkor a tanuló kérésére a kapott érdemjegyet az értékelésnél, minősítésnél nem vesszük figyelembe.

A szakmai vizsgát előkészítő szakdolgozatot, érettségi projektmunkát és egyéb vizsgafeladatot – annak pontos leírásával – a beadási határidő előtt a vizsgaszabályzatban rögzített határidőre kell kiadni.

2.4. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk fontosnak tartja, hogy:

- befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola legyünk
- tanórán és tanórán kívül is (színház, zene, tánc, művészet bemutatása) jelenjen meg a kulturális sokszínűség
- toleránsak, előítélet-mentesek legyünk a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel, kerüljük el a sztereotipizálást, próbáljunk közös identitás kialakítani
- a tanulók otthonról hozott kultúráját (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értékként kezeljük
- a saját anyanyelv ismeretét és ápolását megbecsüljük, elismerjük.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését változatos módon biztosítja iskolánk. A tananyagot az iskola a történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, vizuális kultúra, közösségi nevelés, valamint a hittan tantárgyak helyi tantervébe/oktatási programjába építette be. Szabadidős tevékenységek során is szerezhetnek erre vonatkozó ismereteket tanulóink: projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok, tánctanulás alkalmával. Lehetőség szerint bevonjuk a nemzetiségi önkormányzatokat is, akik előadásokkal, bemutatókkal segíthetik munkánkat.

2.5. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

2.5.1.Az iskola egészségnevelési elve, programok, tevékenységek

Az iskolai egészségnevelési programban alkalmazható módszerek

Hagyományos felvilágosító tevékenység:

- egyfelől az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívja fel a figyelmet – általában elrettentő tartalmú információk bemutatásának eszközével –, másrészt megoldásként kínálja a helyesnek vélt egészségmagatartást,
- veszélye, hogy az ismeretek átadásának nem feltétele a hallgatóság aktív bevonása,
- tapasztalatok szerint az ismeretek ilyen módon történő átadása önmagában nem elegendő a viselkedés befolyásolására, hiszen a háttérben meghúzódó motivációk lényegesen erősebbek lehetnek,
- ebbe a csoportba tartoznak az iskolai felvilágosító előadások, a különböző időszaki kiadványok, brosúrák.

Rizikócsoportos megközelítés:

- korai szűrés eredményeként feltárt egészségi (nem fertőző betegség) problémákkal, avagy szociális helyzetük szempontjából veszélyeztetettek felmérése, majd a körükben végzett célzott egészségfejlesztő, betegség megelőző tevékenység,
- iskolai szinten ez valósul meg az orvosi vélemény alapján könnyített, vagy gyógytestnevelési foglalkozásokon részt vevő diákok esetében (differenciált testi nevelés).
- Társas-érzelmi készségek fejlesztését fokozó beavatkozások:
- az érzelmi nevelést előtérbe helyező modell a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségeit nevezi meg az egészségkárosító magatartásformák kialakulásának hátttereként,
- ez a módszer lehetőséget biztosít résztvevői számára a szocializációra, a társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére,
- ilyenek például a serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások, amelyek a csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak,
- az önismeret fejlődésétől remélhetjük, hogy a diákok ellenállnak az egészségkárosító magatartás- formáknak, nemet mondanak a káros szenvedélyeknek.

Feltételek, rendelkezésre álló eszközök

Tárgyi feltételek

Az iskolai egészségneveléshez szükséges tárgyi feltételek megfelelőek, mind műszaki téren (multi- médiás szakterem, projektor, tv, videó/dvd/cd lejátszó…), mind pedig a prevenciós szakanyagok szintjén (szakkönyvek, szemléltető anyagok, videó kazetták, dvd és cd lemezek). A későbbiekben szükségessé váló anyagok a taneszköz-fejlesztés évi beszerzéseivel tervezhetőek.

Órakeret

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok ellátásához szükséges órakeretet minden évfolyamon a biológia és az osztályfőnöki órák időkerete foglalja magába.

Személyi (humán) feltételek

Az egészségnevelési program megvalósításába bevonható, intézményi szinten jelenleg rendelkezésre álló humán erőforrás:

- az iskola biológia szakos tanárai,
- az osztályfőnöki munkaközösség vezetői és tagjai,
- mentálhigiénés (lelki gondozói) végzettséggel rendelkező oktató,
- bizonyos témaköröknél az ismeretátadás és a prevenciós tevékenység elvégzéséhez szükséges külső szakemberek bevonása is, pl. iskolaorvos, védőnő, pszichológus, rendvédelmi szervek munkatársai, civil szervezetek szakemberei.

Módszerek

- játékok,
- közösségépítés,
- művészetek,
- programok.

Az iskolai egészségnevelés területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek/témáknak az iskola pedagógiai rendszerébe be kell épülnie. Ezen témák a

következők:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- tanulási technikák, a tanulási környezet kialakítása,
- az idővel való gazdálkodás fontossága,
- a személyes válsághelyzetek felismerése és megoldási stratégiák ismerete,
- az egészséges táplálkozás, élelmiszerbiztonság,
- szenvedélybetegségek (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer-használat)
- szexuális felvilágosítás, párkapcsolatok, családtervezés, AIDS prevenció,
- a betegség és gyógyulást segítő magatartások, elsősegélynyújtás,
- személyi higiénia, testi-lelki egészség,
- személyes biztonság, balesetvédelem (iskola, közlekedés),
- testedzés, mozgás, egészséges testtartás,
- személyiségfejlődés elősegítése, önismeret, tanulási technikák,
- egészséges környezet (tanulási környezet, természethez való viszony).

Az iskolai egészségnevelés színterei

Iskolaorvos, védőnő feladatai:

- iskola-egészségügyi feladatok ellátása,
- tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, kötelező szűrővizsgálatok lebonyolítása,
- tanulók elsősegélyben való részesítése,
- közreműködés a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészség- ügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában, az iskola vezetésével egyeztetve,
- védőnői feladat még az iskolai egészségnevelésben való részvétel.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink (BTMN) és a sajátos nevelési igényű tanulóink (SNI) ellátásában, problémáik diagnosztizálásában, szakvéleményük elkészítésében az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények (EGYMI) helyi intézménye jár el.

Iskolai keretek közt megvalósuló egészségnevelési feladatok:

- biológia órákon: az egyes szervek, szervrendszerek működéséhez kapcsolódó egészségügyi vonatkozású részek, szexuális felvilágosítás, testi higiénia, elsősegélynyújtás,
- osztályfőnöki órákon: szenvedélybetegségekkel való foglalkozás, párkapcsolat, családtervezés, szexuális felvilágosítás,
- valamennyi tantárgy vonatkozásában: a tantárgyhoz kapcsolódó balesetvédelmi rendszabályok is- mertetése az adott tantárgy első foglalkozásán történik,
- ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében, pl. reggeli torna, rendszeres és egészséges táplálkozás, illetve folyadékbevitel, az évszaknak megfelelő öltözködés,
- az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl. az étrend összeállításában való részvétel, példamutató iskolai hatás,
- termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő megfelelő kialakítása,
- oktatók, dolgozók személyes példamutatása,
- iskolai hirdetők „egészség” rovatai,
- média, iskolaújság, faliújság, honlap (pl. aktuális téma önálló feldolgozása, tablókészítés, gyűjtő- munkák faliújságon történő megjelenítése),

- mindennapos (vagy tömbösített) testedzés programja, testnevelés óra (legalább heti 3 órarendi óra), sportkörök,
- természettudományos tanórák megtartása lehetőség szerint szaktanteremben történjen.

Tanórán kívüli foglalkozások egészségnevelési lehetőségei:

- ismeretterjesztő előadások, kiállítások,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek
- szabadidős foglalkozások, nyári táborok,
- kirándulások, túrák (rendszeresen, egészséges környezetben),
- egészségnevelési akciók (pl. sportversenyek, rendezvények).
- Tájékoztató fórumok:
- szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató (szülők felkészítése),
- szakmai tanácskozások, tréningek (tanárok felkészítése) – helyszíne lehet más intézmény is,
- kortárs segítők képzése (tanulók felkészítése) – színtere lehet az iskola vagy más képző intézmény.

Egészségnevelés a szakképzés területén

A jövő szakembereivel tudatosítani kell, hogy az ember termelő-fogyasztó tevékenysége során valamennyi földi szférában változásokat okoz. A változások csökkentéséhez bővíteni kell látókörüket, meg kell ismertetni a közvetlen és tágabb környezetük élő és élettelen elemeinek kölcsönös kapcsolatát. Ki kell alakítani az esztétikus környezet és egészséges életmód iránti igényt.
Tudatosítani kell a természeti és társadalmi környezet változásait az urbanizáció, az ipari termelés egészséget veszélyeztető hatásait.
Szakmai képzésükben ismerjék meg a környezetbarát anyagok, technológiák fontosságát. Legyen természetes számukra a szelektív hulladékgyűjtés.
Feltétlenül tudatosítani szükséges, hogy felelősséggel tartozunk az emberi élet fennmaradásáért, saját utódainkért, születendő gyermekeinkért. A káros szenvedélyeket el kell kerülnünk, illetve meg kell előznünk kialakulásukat.
Célok:

- az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- takarékoskodás a vízzel és a villannyal,
- a tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat.

Az egészségneveléssel kapcsolatban megfogalmazott céljaink

Rövid távú céljaink:

- az egészségnevelési programunk feladatainak ellátására az egészségfejlesztésben képzett, többlet szakértelemmel rendelkező kollégát (egészségnevelő) kell megbízni – feladata az intézményi egészségnevelési feladatok koordinálása, irányítása, partnerkapcsolatok biztosítása, osztályfőnöki munka segítése (egyes témakörök feldolgozásában), külső szakemberek előadásainak szervezése, pályázatok készítése,
- egészségnevelésben szerepet vállaló kollégák szakirányú továbbképzésének biztosítása,

- minden tanulónk a 10. évfolyam végéig kapjon korszerű felvilágosító ismereteket a szexualitás és a szenvedélybetegségek témakörében, a „kényes” témáknál (pl. kábítószer-használat) külső szak emberek bevonásával,
- minden olyan prevenciós tevékenység támogatása, amely tanulóink egészségét szolgálja,
- egészségnevelési verseny szervezése.

Középtávú céljaink:

- személyi feltételek folyamatos fejlesztésével egészségfejlesztő team létrehozása (tagjai: az intézményvezetés egy tagja, egészségfejlesztésért felelős oktató, biológia szaktanárok, osztályfőnöki munkaközösség vezetője),
- iskolai egészségfejlesztési program teljes körű kiépítése a minőségfejlesztésben ismert PDCA ciklus ismérvei alapján,
- intézményi helyzetfelmérés alapján (módszere: SWOT, kérdőív) a legfontosabb célok kiválasztása, majd ezek lebontása intézkedési (cselekvési) tervvé,
- a program megvalósítását folyamatos ellenőrzés és önértékelés kíséri, ami alapján a terv módosít- ható.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- belső résztvevők: oktatók (különösen a hitoktatók és az osztályfőnökök), iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus,
- külső partnerek: gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szervezetek, nevelési tanácsadó, sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők…

Az egyes tagintézmények részletes egészségfejlesztési programját a szakmai program 4. pontja tartalmazza.

Gyógytestnevelés

A tanulók mozgásszegény életmódja miatt egyre több mozgásszervi, egészségi problémákkal küszködő tanulóval találkozunk, akik ennek következtében nem hagyományos testnevelés órán kell, hogy részt vegyenek, hanem könnyített vagy gyógytestnevelés órán. A gyógytestnevelés órák feladata a prevenció, a meglévő fizikai állapot megőrzése, javítás, illetve a rehabilitáció. Ezt a feladatot elkülönítve, az érintett tanulók számára külön szervezett gyógytestnevelés órák keretében lehet csak ellátni, hiszen a feladatok más jellegűek, mást kell végrehajtaniuk, más teljesítményt kell elérniük, mint egészséges társainak. Gyakorlatilag a gyógy testnevelő felügyelete és irányítása mellett személyre szabottan végzik a feladatokat. Ezzel megelőzzük fizikai állapotuk romlását, illetve az esetleges sérülések után gyorsabbá tehetjük felépülésüket.

2.5.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Helyzetkép, belső adottságok

Tárgyi feltételek

- az iskola természeti környezete (csend, jó levegő, egyéb kedvező természeti adottságok megléte),
- mindennapos testedzés lehetőségei (tornaterem, udvar, sportpálya, konditerem),
- lelkigyakorlatokhoz, igeliturgiákhoz alkalmas helyiség megléte,
- kulturális programokra alkalmas helyiség megléte,
- büfé, étkező, étel-ital automata helyi lehetőségei,
- építészeti szabványoknak, katasztrófavédelmi és egészségügyi előírásoknak való megfelelés,

- folyamatos felújítások teszik mind szebbé, komfortosabbá, élhetővé az épületeket,
- baleseti veszélyek nincsenek,
- tisztaság, higiénés viszonyok fontossága,
- friss levegő utánpótlás (szellőztetés), természetes nappali megvilágítás biztosítása.

Példamutató környezet

- tantermek, folyosók növényekkel való ellátása,
- anyag és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés,
- oktatók, dolgozók személyes példamutatása,
- kerékpáros, gyalogos és tömegközlekedés igénybevételével történő közlekedés ösztönzése,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- iskolai hirdetőtáblák „zöld” rovatai.
- Megvalósult környezeti nevelési tevékenységek:
- előadások, múzeumlátogatások, kirándulások, túrák, sportfoglalkozások, versenyek szervezése vagy azokon való részvétel,
- természetjáró séták tudatos és ismereteket közlő alkalmai, élővilág megfigyelése, geológiai meg figyelések, projektek.

Külső adottságok – a település és a régió helyi értékei

Az iskolára fontos szerep hárul a környezetében található értékek megismertetésében, bemutatásában.
Fontosnak tartjuk az adott tagintézményt magába foglaló megye, illetve a főváros történetének, természeti szépségeinek és néprajzi értékeinek bemutatását, aminek megvalósulása tanórai kereteken belül, illetve azon kívül (szakkör, kirándulás) egyaránt történhet.
Az országos feladatot ellátó intézmény tagintézményei és telephelyei közötti széles együttműködés érdekében ajánlatosnak tartjuk egymás lakókörnyezetének és az egyes régióknak a megismerését is.

Erőforrások

Humán erőforrás

- a környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki, különösen, hogy a résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is,
- az oktatók kidolgozzák és a tantárgyakba építve tanítják az egyes környezeti tartalmakat (a tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg),
- különösen a természettudományos tantárgyakban van sok lehetőség, de mellette az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson a tanulók számára,
- az osztályfőnöki munkaközösség koordinálása mellett az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozása osztályközösségi szinten történik, ahol lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére,
- a közvetlen környezet (osztályterem) szépítése, dekorálása is az egyes osztályközösségek szintjén realizálódik,
- az adminisztratív és a technikai dolgozók támogatják a tanári munkát az egyes

programok hátterének biztosításával (adminisztráció, pénzügyi és pályázati elszámolások), ezen kívül biztosítják a programok tárgyi feltételeit,

- a tanulók a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el,
- fontos feladatunk, hogy kialakítsuk a tanulókban a környezet tisztaságára való igényt, ezért be- vonjuk őket környezetük szépítésébe, tisztán tartásába (tavaszi nagytakarítás, ügyeleti rendszer),
- az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése,
- fontos, hogy a szülők is megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetíteni kíván,
- fontos a szülők szerepe azért is, mert az egyes külső helyszínen megvalósuló környezeti nevelési programok (pl. múzeumlátogatások, kirándulások) anyagi fedezetét a családok maguk biztosítják,
- külső résztvevők, pl. szakemberek, környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek,
- külső intézményekkel, civil és egyházi szervezetekkel sokoldalú kapcsolatok építhetők ki,
- különböző intézmények (múzeumok, kiállítóhelyek, nemzeti parkok…) meglátogatása, szakmai előadások szervezése színesebbé, tartalmasabbá teszi a környezeti nevelést,
- pályázati kiírásokkal, szakmai anyagok küldésével is több intézmény és szervezet segíti munkán- kat.

Technikai felszereltség, taneszközök

- iskolánk technikai felszereltsége (számítógéptermek a tanulók számára is elérhető Internet hozzá- féréssel, korszerű IKT eszközök, digitális ismerethordozók, könyvtár környezet-/természetvédelmi tárgyú könyvekkel) a környezeti nevelés célrendszerének megfelelő.

Jövőkép – alapelvek és célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósulását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok és értékek

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT),
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alap- elvvé,
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt,
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pedagógiai célok

- általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi meg- alapozása,
- ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- rendszerszemléletre nevelés,
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése,
- környezetetika hatékony fejlesztése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tapasztalatokon alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- tolerancia és segítő életmód kialakítása,
- környezettudatos magatartás és életvitel kialakításának segítése,
- állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- egészséges életmód igényének kialakítása, ehhez szükséges technikák és módszerek elsajátítása,
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése,
- problémamegoldó gondolkodás, döntőképesség fejlesztése,
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikációs kultúra fejlesztése.

Konkrét célok és feladatok, rövid távú céljaink

- a már megvalósult, illetve folyamatosan végzett tevékenységek mellett a következő területeken kívánunk új, rövid távú célokat megfogalmazni a környezeti nevelési program megvalósulásának érdekében,
- szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, a hétköznapi környezeti problémák megjelenítésére,
- tanulók bevonása a környezetvédelemmel kapcsolatos témák feldolgozásába (kiselőadás),
- kétszintű érettségi vizsga környezetvédelmi vonatkozású témáira, kérdéseire való felkészítés,
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- multimédiás módszerek alkalmazása a szakórákon,
- intézmény technikai, tárgyi felszereltségének javítása, szakkönyvek, folyóiratok, videóanyagok, dvd-k, cd-k beszerzése,
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet),
- tanórán kívüli előadások, élménybeszámolók szervezése,
- oktató továbbképzés támogatása a környezeti nevelés ismeretanyagának, módszertanának elsajátítására, bemutatására,
- az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése (szelektív hulladékgyűjtés, oktatók és alkalmazottak személyes példamutatása, tanulók bevonása a dekoráció készítésébe, tan- termek, folyosók, udvar tisztaságának következetes védelme),
- kiemelt feladat a vizesblokkok tisztaságának, alapvető higiéniás feltételeinek biztosítása.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások keretében az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségeit az alábbiakban foglaljuk össze.

Magyar nyelv és irodalom

- a tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását,
- a tanulók ismerjenek meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket),
- a tanulók ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- a tanulók legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- erősödjön a tanulók esztétikai, erkölcsi érzékenysége,
- a tanulók tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- a tanulók törekedjenek a szakmai nyelv igényes, színes, pontos használatára írásban és szóban egyaránt,
- a tanulókban alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség,
- a tanulókban növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával.

Történelem

- a tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a ter mészet
- a tanulók tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az élet- módra, a közösségi normák alakulására,
- a tanulók ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- a tanulók legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek pél dáján keresztül,
- a tanulók értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésé ben.

Idegen nyelv

- a tanulók váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- a tanulókban alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- a tanulókban fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

- a tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- a tanulók legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával

tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni, • a tanulók logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön, • a tanulók tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait, • a tanulók váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és fel- dolgozására, • a tanulók ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni, • a tanulók legyenek képesek reális becslésekre, • a tanulók tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni, • a tanulókban alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás, • a tanulókban alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.
Biológia, természetismeret • a tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit, • a tanulók ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet, • a tanulók legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszert illetően, • a tanulók ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat, • a tanulók legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére, • a tanulók sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat, • a tanulókban alakuljon ki ökológiai szemléletmód, • a tanulókban alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.
Fizika, természetismeret • a tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára, • a tanulók ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit, • a tanulók ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat, • a tanulók tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra, • a tanulók mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni, • a tanulók ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá, • a tanulók ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.
Kémia, természetismeret • a tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel, • a tanulók törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására, • a tanulók legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára,

az eredmények értelmezésére, • a tanulók ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére, • a tanulók ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától, • a tanulók értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.
Földrajz, természetismeret • a tanulók érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társa dalmi folyamatok hatásainak eredményeit, • a tanulók értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket, • a tanulók értsék meg, hogy a társadalom a földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet, • a tanulók ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit, • a tanulók ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit, • a tanulókban a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény, • a tanulókban alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére, • a tanulókban fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak meg- oldásában való aktív részvételi készség.
Informatika (számítástechnika, könyvtárhasználat) • a tanulók legyenek képesek az interneten, illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak meg- felelő következtetéseket levonni, • a tanulók legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására, • a tanulók ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket, • a tanulók használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre, • a tanulók ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait.

Tanórán kívüli programok

A nem hagyományos tanórai formák között elsőként az osztálykirándulásokat, tanulmányi kirándulásokat, múzeumlátogatásokat kell megemlítenünk. A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 33. § (1) *bk)* pontja szerint a szakmai program végrehajtásához kapcsolódó, a minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását, a minden napi testedzést szolgáló, intézményen kívüli kulturális, művészeti, sport- vagy más foglalkozás, ki- rándulás, erdei iskola térítésmentesen biztosított köznevelési közfeladat. Mivel költségvetésünkben az osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatások megvalósítására nincs elkülönített forrás, amennyiben ennek anyagi vonzata van, úgy az ezeken való részvétel nem lehet kötelező!

Egyéb tanórán kívüli programok

- környezet- és természetvédelmi versenyekre való felkészülés,
- pályázatokon, különféle akciókon való részvétel,
- természetjáró szakkör működtetésének lehetősége,
- jeles napok megünneplése kiállításokon, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével,
- Föld napjának megtartása,
- nemzetközi GLOBE-programban való részvétel,
- látogatás múzeumba, állatkertbe, arborétumba, botanikus kertbe, nemzeti parkba. A környezeti nevelésben használható módszerek

A környezeti nevelésben felhasználható módszerek tárháza igen széles, ami abból is adódik, hogy nagy a szerepe a tanórán kívüli tevékenységeknek. A tanórákon használt hagyományos tanítási mód- szereken – frontális munka, előadás, csoportmunka, kiselőadás – kívül nagyon fontos az élmény- és tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása.

Játékok	**Projekt módszer**
• szituációs, • dráma, • memóriafejlesztő, • kombinációs, • ráhangolást segítő, • kapcsolatteremtést segítő. • modellezés • hatásvizsgálatok, • rendszermodellezés, • prognosztikus, előrejelző. • riport módszer • kérdőíves felmérés, • direkt riportok.	• analízis, • akció projektek (pl. savas eső mérése), • Globe. • terepgyakorlatok • terepgyakorlatok, térképkészítés, • egyszerű megfigyelések, • célzott megfigyelések, mérések, • táborok, • ”iskolazöldítés”. • aktív, kreatív munka • természetvédelmi és fenntartási munkák, • madárvédelmi feladatok, • rekonstrukciós munkák, • szelektív hulladékgyűjtés, • rend- és tisztasági verseny, • pályázatok, versenyek, • kiállítás rendezése, • újság készítése, • kutatómunka. • közösségépítés • csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében. • művészi kifejezés • műalkotások, rajz, film, fotó, zene, • népművészet, • színdarab, vers, próza, • esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése, • a tanulók önkifejezése a

	művészetek nyelvén.

Kommunikáció

Az iskolán belüli és iskolán kívüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak. Részben azért, mert az információhiány is gyakran oka a környezetkárosító tevékenységnek, de még ennél is fontosabb, hogy a környezeti nevelési programot tervezni és megvalósítani is csak közösen, az oktatók / nem oktató dolgozók/ tanulók szoros együttműködésével lehet. A lehetőségeket kihasználva a szülőket is be kell vonni, érdekeltté kell tenni az iskolai célok elérése érdekében, hiszen az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden iskolahasználó közös érdeke.
Fontos, hogy tanulóink nyitottak legyenek a környezeti problémákat feldolgozó rádió- és televíziós hírekre, olvassanak ilyen témájú cikkeket napilapokban és tudományos folyóiratokban. Legalább ilyen fontos, hogy a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudjanak eligazodni, az értékes információkat meg tudják különböztetni az értéktelentől.

2.5.3. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a szakképzésről szóló törvény.35.§ (5) bekezdésében és a a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló rendelet. 119.§-ában meghatározottak szerint szervezzük meg.
„A szakképző intézmény azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, legalább napi egy testnevelésórát szervez és gondoskodik a tanulók fizikai állapotának és edzettségének méréséről és mérési adatainak azonosításra alkalmatlan módon a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszerbe történő továbbításáról. (NETFIT)”

A szakképző iskolában azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, lehetőség szerint testnevelés órát is szervezünk.
A sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás alapján a sportszervezet keretei között szervezett, legalább heti két órának megfelelő edzéssel is kiváltható a testnevelés óra. A foglalkozások helyét és időtartamát az igazgatók rögzítik a terembeosztással együtt.

2.5.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és-

jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten –a tanórai és egyéb foglalkozások keretében –foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,
- támogatjuk a oktatók részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy a diákok elsajátítsák azokat az elméleti és gyakorlati elsősegély nyújtási ismereteket, amelyek balesetek esetén szükségesek a szakszerű és eredményes elsősegélynyújtáshoz és újraélesztéshez.
Célunk továbbá, hogy a tanulók veszélyhelyzet eseténképessé váljanak gyors és hatékony segítség nyújtására, amíg a hivatásos orvosi segítség meg nem érkezik:

Feladatok	Téma
Az elsősegélynyújtás alapjai	Az elsősegélynyújtás fogalma Az elsősegélynyújtás jogi háttere Helyszínbiztosítás
Vérzések és ellátásuk	A keringési rendszer felépítése Vérzések típusai Sokk Kötözések
Végtagsérülések	Csont- és izomrendszer felépítése Végtagsérülések Rögzítési módok
Kötözések és rögzítések gyakorlat	Fedőkötés Nyomókötés Sapka-, parittyakötés Rögzítés háromszögletű kendővel Gerinchordágy, Kramersín, Stifneck gallér használata
Légútbiztosítás	A légző szervrendszer felépítése Légút biztosítási lehetőségek Légúti idegentest eltávolítása
Mérgezések	Ételmérgezések Gázmérgezések Gyógyszer-, alkohol- és egyéb vegyszerek okozta mérgezések
Égési sérülések	A kültakaró felépítése Égési sérülések típusai Égési sérülések ellátása Általános tűzvédelmi ismeretek Füstmérgezés

Komplexújraélesztés elmélete	Komplexújraélesztés fogalma EKG-görbe elemzése Vérnyomásértékek elemzése Légzéselemzés
Komplexújraélesztés gyakorlata	Komplexújraélesztés
Cukorbetegség, allergia	Cukorbetegek ellátása Allergia biológiai alapjai Allergiás tünetek kezelése
Hő ártalmak	Hideg okozta sérülések Hőkimerülés Hőguta
Áramütések	Áramütés Villámlás
Tömegbalesetek	Mentésszervezés tömegbalesetek esetén Sérülések rangsorolása
Tömegbalesetek	Sérülések ellátása Baleseti helyszín felszámolása
Gyermekbalesetek	Tipikus gyermekbalesetek Különbségek a gyermek és a felnőtt ellátásban
Tömegrendezvények helyszínbiztosítása	Mozgóőrség
Hazai mentőszervezetek	Hazánk mentéstörténete Hazai mentőszervezetek Az OMSZ szervezeti felépítése

2.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk fontos célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. További célja, hogy az iskola hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulóinak fejlesztését, valamint minél szélesebb körű támogatását megalapozza. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy társadalmi környezetük adottságai miatt az oktatásban hátránnyal induló diákoknak segítsünk. Úgy gondoljuk továbbá, hogy a szegényekkel, idegenekkel és kitaszítottakkal vállalt szolidaritás tanítása nélkül egyáltalán nem képzelhető el a kereszténység alapvető értékeinek átadása. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, továbbá kisebbségi diákok felsőoktatásba való bejutását pályázati úton is támogatjuk.
A tanulók egyéni fejlesztésben részesülnek; kiemelten a tanulási részképességek területén és a tan- tárgyi-, illetve kompetencia területeken. A tanulást támogató fejlesztések egyaránt kiterjednek a lemorzsolódás csökkentésére és a tehetséggondozásra. A családokkal rendszeresen kapcsolatot tartanak a mentortanárok, hiszen fontos cél a szülőkkel való intenzív kapcsolattartás, a jó kommunikáció ki- alakítása és ápolása.
Fő esélyegyenlőségi területek

- családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése,
- nemek közötti egyenlőség erősítése,
- fogyatékos személyek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása[5],
- roma emberek életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása[6],
- 800/2008/EK rendelet alapján hátrányos helyzetű munkavállalók esélyeinek javítása[7].

2.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A szorgalmi időben nem osztályozásról, hanem érdemjegyről beszélünk. Az érdemjegy visszajelentő, informatív értékű, a tanulói részteljesítmény és az adott témához tartozó tantervi követelmények összehasonlításának eredménye. A tantárgyi osztályzatok kizárólag a tantárgyi követelmények megfelelő tudásszinten való elsajátítását minősítik.
Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és nem az érdemjegyek középarányosaként jelentkezzen. A kiegészítő anyag elsajátítását, pl. tantárgyi dicséret formájában lehet honorálni.

Általában alkalmazható jutalmak és büntetések

Jutalmazások

1. Szaktanári dicséret
2. Osztályfőnöki szóbeli dicséret
3. Osztályfőnöki írásbeli dicséret
4. Igazgatói elismerés (az osztály előtt ismertetni kell)
5. Igazgatói dicséret (írásban)
6. Nevelőtestületi dicséret
   (az 5-6. fokozatot a tanulóifjúság előtt ismertetni kell)

Büntetések

1. Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
2. Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
3. Osztályfőnöki intés
4. Osztályfőnöki megrovás (előzőleg elvállalt feladat utólagos nem teljesítése)
5. Igazgatói szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés
6. Igazgatói intés
7. Igazgatói megrovás
8. Nevelőtestületi megrovás

A jutalmazás és büntetés alkalmazásainál - indokolt esetben - nem kell a fokozatok betartásához ragaszkodni, azonnal magasabb fokú jutalmazás és büntetés is adható.

A jutalmazásokat, büntetéseket a magatartási és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni, és attól csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni. A jutalmazások, büntetések minden esetben az ellenőrző mellett az osztálynaplóba is kerüljenek beírásra a "megjegyzési" részbe.

Az értékelésre, osztályzásra vonatkozó irányelveket, valamint a jutalmazási és büntetési fokozatokat a tanév elején a gyermekekkel és a szülőkkel ismertetni kell.

Elismerések

Eredmények	Az adható elismerések
háziversenyek	osztályfőnöki írásbeli dicséret
kerületi, városi versenyek	igazgatói, szaktanári dicséret
országos versenyek	igazgatói dicséret

2.8. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

Az oktatói testület a szakmai program fejezetein kívül nem fogalmazott meg további elveket. A szakmai program fejezetei tartalmazzák mindazokat a fejezeteket, amelyeket a szakképzési törvény végrehajtási rendelete előírt.
Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát az oktatói testület azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására.
Mindehhez, nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával. A szakképző iskolában az oktatói testület feladata, hogy

- előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a nevelési-oktatási tevékenységük segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett megfelelő teret kell engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

2.9. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A szakképző osztályokban

A szakképzési törvény előírásait figyelembe kell venni

- A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki az oktatási programban és a képzési programban előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.
A magasabb évfolyamra lépés esetében különös figyelemmel kell lenni az iskolai mulasztások megítélésére vonatkozó jogszabályi előírásokra.
A magasabb évfolyamba lépés külön követelménye a **szakképző évfolyamokon** a szakmai gyakorlatok előírt teljesítése.

Általános követelmények a magasabb évfolyamra lépéshez

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha évközben megszerezte a kellő számú érdemjegyet vagy az év végi osztályozó vizsgán az előírt tanulmányi követelményeket

sikeresen teljesítette. A magasabb évfolyamba lépés osztályozási követelménye az, hogy a tanév során a tanuló eleget tegyen az évfolyam tanulmányi követelményeinek, legalább elégséges érdemjeggyel megalapozott év végi osztályzatban fejeződjön ki.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A magasabb évfolyamba lépés tanulmányi követelménye **egyéni tanrendű tanulóknál**, hogy teljesítse a félévet és a tanévet záró osztályozóvizsgák követelményeit, azaz az osztályozóvizsga eredménye egyetlen tantárgyból se legyen elégtelen.
Ha bármely, de legfeljebb három tantárgy osztályzata elégtelen, a tanuló az adott tárgyakból javítóvizsgát tehet.

A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett. Tehát a magasabb évfolyamra lépés feltétele a megfelelő évfolyamok után letett sikeres ágazati alapvizsga is.

2.10. Sajátos pedagógiai módszerek, projektoktatás

Az oktatás szervezése projekteken keresztül és a hagyományos tantárgyi keretek között is megvalósulhat. A projekteken keresztül történő oktatás szervezése átgondolt szervezési feladatot jelent. A hatékony szervezéshez szükséges a diákok és az oktatók órarendjének külön történő kezelése, valamint el kell dönteni, hogy az oktatási projektek milyen idősávban valósulhatnak meg.

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. Az intézményben előre nincsenek tervek a projektoktatás megvalósítására vonatkozóan, de nem zárjuk ki a módszer későbbi alkalmazását.
Projektoktatáshoz egyeztetésekre van szükség a gyakorlati képző helyekkel és oktatókkal egyaránt. Így ezek tervezése a tanév előkészítő munkáihoz fog tartozni.
A projektoktatás kidolgozása minden tanévben a tantárgyfelosztásban és az órarendben fog megjelenni. A megvalósítás módszereit pedig az éves munkatervben részletezzük.
Sajátos pedagógiai módszerek alkalmazására vonatkozóan nem készültek részletes tervek.

„Az egyetlen igazi tanulás: a lényünkben szunnyadó tudásnak tevékennyé ébresztése.”
(Weöres Sándor)

3.KÉPZÉSI PROGRAM

A gazdaság legértékesebb termelési tényezője, erőforrása a megfelelően képzett szakember. A gazdaság fejlesztéséhez szükség van a jól képzett szakemberekre és az ő megbecsülésükre. Ehhez korszerű, a gazdaság mindenkori igényeinek még jobban megfelelő szakképzésre és felnőttképzésre van szükség.

A technikumi szakmai oktatás keretében folyó nevelés-oktatás az iskolai alapműveltség megerősítése mellett a gazdaság, a munkaerőpiac igényeihez is igazodva felkészít a választott szakképesítésre és segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdését, a NAT szakképző iskolaifeladatokra vonatkozó fejlesztési feladatainak teljesítésével, az egyedi foglalkozást igénylőegyedi szükségletekhez igazodó tanulásszervezési módszerekkel.

Képzési programunk általános céljai

- Munkaerő-piaci orientáltságú, keresletvezérelt szakképzés megvalósítása.
- A globális és nemzetgazdasági igények kielégítése ezzel a foglalkoztatás növelése.
- Mindenki számára biztosítani kívánjuk a lehetőséget képességei kibontakoztatására; ha szükséges, differenciált módon.
- A szakmai ismeretek elmélyült tanulmányozása és alkalmazása révén adunk módot diákjainknak arra, hogy alkotóképességük fejlődjék, a szakmai cselekvőképességük kialakuljon.
- Új üzleti gondolkodásmód kialakítása, vállalkozási kompetenciák fejlesztése.
- Egyéni tanulói haladási utak kialakítása, az átjárhatóság biztosítása: más iskola tanulói számára biztosítani kívánjuk a 12. évfolyam befejezése után iskolát válthassanak, bekapcsolódhassanak a nálunk folyó képzésbe
- A gyakorlati képzést végzők személyes példáján keresztül rámutatni arra, hogy odaadással végzett munka sikeres és öröm forrása az életben.
- A diákok olyan munkavállalói és állampolgári kompetenciákra tegyenek szert, amely lehetővé teszi azt, hogy hatékony munkatársai és felelős tagjai legyenek a társadalomnak
- A környezettudatos magatartás erősítése
- A tanulók megértsék, miért szükséges az etikai szabályok betartása az egészségügyben.
- Növelnünk kell a felnőttoktatás jelentőségét az iskolánkban korábban végzettek szakmai továbbképzését is fel kell karolnunk.
- Rugalmas képzési rendszer kialakítása a célunk. Felnőttoktatással, felnőttképzéssel igazodunk az igényekhez!
- Értékes, érvényes, hasznosítható, piacképes tudás átadása, szakmai elkötelezettség kialakítása, élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása.

A szakképzést meghatározó fontosabb jogszabályok

- a szakképzésről szóló **2019. évi LXXX. törvény**

- **a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet**
- szakmajegyzék, programtantervek, képzési és kimeneti követelmények a szakképzéshez
- A „SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira" című stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről szóló **1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat**

3.1.Szakképzés 2020. szeptembertől az új NAT alapján

A korszerű szakmai kompetenciák elérésének fontos mérföldköve a képzési és kimeneti követelményekhez és a programtantervekhez igazodó, továbbá az adott szakképző intézmény sajátosságait is figyelembe vevő, új szemléletű szakmai programok kidolgozása.

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programtanterv ésa programtanterv alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik.

A központilag, szakképesítésenként elkészített programtervek tartalmazzák:

- a szakképesítés éves óratervét a tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök szerint, évfolyamonkénti bontásban
- a tantárgyak tanításának fő céljait
- a tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciákat
- a tanítási területek részletes szakmai tartalmának leírását, a tantárgyakon belüli témakörök szakmai tartalmát
- a rész-szakmák ajánlott szakmai tartalmát

A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.

A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján

- **ágazati alapoktatásban és**
- **szakirányú oktatásban** történik.

A szakképző intézményben a szakmai oktatást azokon az évfolyamokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, a nappali rendszer szerint az egyéni és csoportos foglalkozások keretében kell megszervezni.

3.1.1.Tanulói és felnőttképzési jogviszony

A szakképzésben a tanuló tanulói jogviszonyban, a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony a **szakképző intézmény és a tanuló között,** a felnőttképzési jogviszony a **szakképző intézmény**, illetve a **felnőttképző** és a **képzésben részt vevő személy között** jön létre.

- **Tanulói jogviszony** tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a

huszonötödik életévét betölti. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.

- Szakmai képzés kizárólag felnőttképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.

A felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban

a) a szakmai oktatás **időtartama** legfeljebb a **negyedére**,

b) **az óraszám legfeljebb** a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának **negyven százalékáig**csökkenthető.

A szakmai program a nappali képzésre vonatkozóan tartalmazza az óraterveket éves és heti bontásban, tanulási területenként, tantárgyanként és témakörönként.
Az intézménybe jelentkező tanulók előképzettsége alapján lehet eldönteni, hogy hogyan csökkenthető a képzési idő és a képzés összes óraszáma az előbbieket figyelembe véve.

3.1.2.Tanulói jogviszony létrejötte a szakképző intézményben

A tanulói jogviszony felvétellel vagyátvétellelkeletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről és az átvételről az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és kötelességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik. Jogszabály és a házirend egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.

A szakképző intézmény a jogviszony létesítéséhez további feltételeket is meghatározhat, amelyeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni. A Beregi Általános Iskola, Gimnázium, Technikum és Szakképző iskola a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz az alábbi feltételeket köti ki:

- érettségire épülő szakképzésben a feltétel az érettségi vizsga megléte
- szakképző iskolába való belépéshez a nyolc általános iskolai osztály elvégzése a követelmény
- amennyiben a szakképesítéshez egészségügyi alkalmassági vizsga is elő van írva, az intézményben csak akkor kezdhető meg a szakképzés, ha a belépő megfelel az egészségügyi alkalmassági követelményeknek

3.1.3. A tanulói jogviszony megszűnése

A megszűnés esetei a következők (a szakképzésről szóló 2019.évi LXXX. törvény 56.§ alapján)

- ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,
- az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
- ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és
  - ✓ a tanuló a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,

  - ✓ a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adottak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló - kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével - írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- ha a jogviszonyt - a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló - kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének - eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- ha a tanuló - a tanköteles tanuló kivételével - a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján.

Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

3.1.4. A tanuló teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módjai

A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató

- a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét, előmenetelét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti.

A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató mentesíti

a) az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,

b) - a szakirányú oktatás kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

3.1.5. Korábbi tanulmányok, gyakorlat beszámítása

Amennyiben a tanuló, a szakképzésben résztvevő rendelkezik valamilyen előképzettséggel, gyakorlattal, az beszámításra kerül az alábbiak szerint:

a) a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani,

b) a szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani,

c) a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetők.

A beszámításról és a tanulmányi követelményeknek az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítésének lehetőségéről az intézmény igazgatója dönt. A döntésbe bevonja a szakmai

igazgatóhelyettest és szükség szerint a szakmai munkaközösség-vezetőt is.

3.1.6. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie

3.1.7. Ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás

3.1.7.1.Ágazati alapoktatás

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint. Az ágazati alapoktatást a szakképző intézményben kell megszervezni. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

3.1.7.2.Szakirányú oktatás

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban

a) a szakképző intézményben vagy
b) szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen

vehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban a gazdasági kamara közreműködése mellett sem biztosítható. Ha a szakmai oktatás célját szolgálja, a szakirányú oktatás teljesíthető külföldön is, amelynek időtartama nem haladhatja meg a szakirányú oktatás időtartamának egynegyedét.

A szakirányú oktatásban való részvétel kötelező.

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztását a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kell pótolni.

A szakirányú oktatás

- a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy
- a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatbóláll.

A szakirányú oktatás előírásai

- Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt - a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatás igazolatlan mulasztásának pótlása, illetve szakképzési munkaszerződés keretében folytatott szakirányú oktatás kivételével - szakirányú oktatás nem szervezhető.
- A szakirányú oktatás időtartama a napi nyolc órát, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fiatal munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a napi szakirányú oktatási időt meghaladó szakirányú oktatásban nem vehet részt.
- A napi szakirányú oktatást hat és huszonkét óra között kell megszervezni. A szakirányú oktatás befejezése és a következő napi szakirányú oktatás vagy közismereti oktatás megkezdése között legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.
- A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére, ha a napi szakirányú oktatási idő
  a) a négy és fél órát meghaladja, legalább harminc perc,
  b) a hat órát meghaladja, legalább negyvenöt perc
  megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a napi szakirányú oktatási időn belül.

A szakirányú oktatásban a tanulót megillető jogok

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatás keretében megilletik mindazok a jogok, amelyeket

a) az érdekvédelem tekintetében az Mt., valamint

b) az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemről szóló törvény és végrehajtási rendeleteibiztosítanak a munkavállaló részére.

E rendelkezések alkalmazásában

- **munkavállaló**n a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt,
- **munkáltatón** a szakképző intézményt, illetve a duális képzőhelyet,
- **munkaviszonyon** a tanulói jogviszonyt, illetve a felnőttképzési jogviszonyt kell érteni.

Duális képzőhelyek

Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy - a szakképző intézmény kivételével - más olyan gazdálkodó szervezet vehető nyilvántartásba,

- amelynél a szakirányú oktatás folytatásának feltételei biztosítottak,
- amely a Kormány rendeletében meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt foglalkoztat,
- amely a duális képzőhely által vállalt szakirányú oktatáshoz szükséges eszközzel és felszereléssel rendelkezik és
- a 19. § (3) bekezdése szerinti minőségirányítási rendszert működtet vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel.

A duális képzőhelyek nyilvántartását a gazdasági kamara vezeti. A nyilvántartásba vételre az a területi gazdasági kamara illetékes, amelynek területén a duális képzőhely szakirányú oktatási célt szolgáló székhelye vagy telephelye van.

3.1.8. Sajátos nevelési igényű tanulók részvétele a szakképzésben

A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy részére az egészségügyi alkalmassági követelmények, a pályaalkalmassági követelmények és a

fogyatékkal élő emberek egyenlő esélyű hozzáférésének figyelembevételével a Kormány rendeletében meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékosság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást.

A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy számára biztosított kedvezményeket megállapító rendelkezéseket a képzésben részt vevő fogyatékkal élő nagykorú személyre is alkalmazni kell.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztőpedagógiai ellátásban és a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményben részesül.

3.1.9. Az intézmény szakképzési alapfeladatai: a technikumi oktatás és a szakképző iskolai szakmai oktatás

Az alapszakmák oktatása iskolarendszerben folyik, ahol a gyakorlati ismereteket lehetőség szerint duális partnerek, cégek közreműködésével, valós munkakörnyezetben lehet elsajátítani.

Mind a szakképző iskola, mind a technikum ágazati alapoktatással indul, majd a szakmai kiválasztását követően kezdődik el a szakirányú oktatás.

A technikumnak és a szakgimnáziumnak szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt középiskolai évfolyama van, ahol szakmai oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását. A technikum a minőségi szakmai oktatás helyszíne.

A technikumi oktatás szakaszai

a) az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve

b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő, **a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.**

A szakképző iskolai szakmai oktatás szakaszai

a) alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők felkészítése a választott szakmára, szakmai vizsgára ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás keretében
b) kizárólag a választott szakmára történő felkészítés, a szakmajegyzékben meghatározott évfolyamokon

3.2. Képzési szerkezetünk, képzési programjaink

Az intézmény képzési szerkezete az alapító okiratban található alapfeladatoknak megfelelően a következő:

Ágazat megnevezése	Szakma		Képzés időtartama		Képzés helye
	Azonosító száma	Megnevezése	alapfokú iskolai végzettséggel	érettségi végzettséggel	
Szakmajegyzék szerinti szakképző iskolai szakmák					
Kereskedelem	4 0416 13 02	Kereskedelmi értékesítő	3 év	2 év	Miskolc
Turizmus-vendéglátás	4 1013 23 04	Pincér-vendégtéri szakember	3 év	2 év	Miskolc
	4 1013 23 15	Szakács	3 év	2 év	Miskolc
	4 1013 23 01	Cukrász	3 év	2 év	Miskolc
Gépészet	4 0715 10 08	Hegesztő	3 év	2 év	Miskolc
Szakmajegyzék szerinti technikumi szakmák					
Szociális	5 0923 22 04	Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens	5 év	2 év	Encs
Szociális	5 0923 22 04	Szociális és mentálhigiénés szakgondozó	-	3 év	Encs
Szakgimnáziumi szakképesítések					
Pedagógia	4 0119 40 01	Pedagógiai munkatárs - Gyógypedagógiai asszisztens	-	2 év	Encs
Pedagógia	4 0119 40 01	Pedagógiai munkatárs - Pedagógiai asszisztens	-	2 év	Encs

3.2.1. Kereskedelmi értékesítő szakma

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Kereskedelem**
A szakma azonosító száma	**4 0416 13 02**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**kereskedelmi ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**Bolti előkészítő Pénztáros**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**Szakképző iskolai oktatásban: 140 óra**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- Ellátja a kereskedelmi egység szabályszerű működésével kapcsolatos komplexértékesítői feladatokat.

- A különböző szakterületen működő kereskedelmi egységekben tájékoztatja és kiszolgálja a vásárlókat.
- Körültekintően, a megismert és felismert vevőtípusoknak megfelelően kommunikál a vevőkkel.
- Kommunikációja az asszertív kommunikációra épül, amelynek során korszerű eladói technikák alkalmazásával szolgálja ki a potenciális vásárlókat.
- Közreműködik az árubeszerzés folyamatának lebonyolításában.
- Ellátja az eladásra kerülő áruk átvételével, raktározásával, készletezésével, állagmegóvásával kapcsolatos feladatokat.
- Az áruk értékesítésre történő előkészítésével, eladótéri kihelyezésével, értékesítésével segíti a kereskedelmi egység működését.
- Elvégzi az online értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatásokat, kezeli a kereskedelmi egységében használatos szoftvereket és mobil alkalmazásokat.
- Szakszerűen használja a pénztárgépet és a munkáját segítő analóg és digitális berendezéseket, eszközöket.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	alapfokú iskolai végzettség
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges nem szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A kereskedelem ágazati alapoktatás általános és széleskörű gazdasági tudás és gazdálkodási képesség megszerzését biztosítja, ami egyaránt szükséges és hasznos minden ágazati szakmában betöltött munkakör esetében.
A tanulók az alapoktatás után felmérik a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, megtervezik a háztartás pénzgazdálkodását.
Elemzik a vállalkozások és a többi gazdasági szereplő kapcsolatát és megkülönböztetik az egyes vállalkozási formákat.

Megszerzett ismereteik alapján megértik az alapvető jogi fogalmakat és példákon keresztül bemutatják az alapvető fogyasztói jogokat.
Szituációnak megfelelően, hatékonyan kommunikálnak.

Elsajátítják és betartják a hétköznapi viselkedési formákat, az alapvető viselkedéskultúra elvárásainak megfelelően viselkednek.

Tájékozódnak az üzleti környezetben, ellátják a gazdálkodó szervezeteknél előforduló egyszerű, digitális eszközökhöz köthető feladatokat, bekapcsolódnak az információs társadalomba és ez önfejlesztésre ösztönzi őket.
Ismerik az értékesítési folyamat szereplőit és az értékesítési technikákat.

Megkülönböztetik az egyes közlekedési alágazatokat, felmérik a beszerzéshez, tároláshoz és

értékesítéshez kapcsolódó feladatokat, elkészítik az ezekhez szükséges bizonylatokat

Óratervek a **Kereskedelmi értékesítő** képzéshez

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámaiévfolyamonként, nappali képzésben

Képzési időtartamok		3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Évfolyamok		9.	10.	11.	Összes óra	1.	2.	Összes óra
Évfolyamok összes óraszámai		576	936	806	2318	1260	1085	2345
Tanulási területek, tantárgyak, témakörök								
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5			5	0		0
	Munkajogi alapismeretek	5			5	0		0
	Munkaviszony létesítése	5			5	0		0
	Munkanélküliség	3			3	0		0
Munkavállalói idegen nyelv (technikusi szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**0**	0	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	0		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	0		20	20
	„Smalltalk” –általános társalgás			11	0		11	11
	Állásinterjú			20	0		20	20
Gazdálkodási tevékenység ellátása	**Gazdasági ismeretek**	**216**	**0**	**0**	**216**	**108+18**	**0**	**108**
	Gazdasági alapfogalmak	24			24	12+2		12+2
	A háztartás gazdálkodása	33			33	12+2		12+2
	A vállalat termelői magatartása	51			51	12+2		12+2
	Az állam gazdasági szerepe, feladatai	27			27	10+3		10+3
	Jogi alapfogalmak	15			15	10+3		10+3
	Tudatos fogyasztói magatartás	15			15	10+3		10+3
	Marketing alapfogalmak	24			24	17+1		17+1
	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok	27			27	25+2		25+2
	Vállalkozások működtetése	**72**	**0**	**0**	**72**	**72+72**	0	**72+72**
	A vállalkozások gazdálkodása	9			9	9+27		9+27
	A gazdálkodási folyamatok elszámolása	27			**27**	27+9		27+9
	Statisztikai alapfogalmak	36			36	36+36		36+36
	Tanulási terület összóraszáma	**288**	**0**	**0**	**288**	**180+90**	**0**	**180**
Üzleti kultúra és információkezelés	**Kommunikáció**	**108**	**0**	**0**	**108**	**72**		**72**
	Kapcsolatok a mindennapokban	18			18	8		8
	A munkahelyi kapcsolattartás szabályai	18			18	18		18
	A kommunikációs folyamat	36			36	22		22
	Ön-és társismeret fejlesztése	36			36	24		24
	Digitális alkalmazások	**162**	**0**	**0**	**162**	**162+36**	**0**	**162+36**
	Munkavédelmi ismeretek	4			4	4		4
	Tízujjas vakírás	104			104	104+22		104+22

	Digitális alkalmazások	54			54	54+14		54+14
	Tanulási terület összóraszáma	**270**	**0**	**0**	**270**	**234+36**	**0**	**234+36**
Kereskedelmi egység működtetése	**Kereskedelmi ismeretek**	**0**	**252**	**279**	**531**	**216**	**310+62**	**526+62**
	Áruforgalmi ismeretek		180	141	321	144	172+20	316+20
	Szakmai számítások		72	72	144	72	72+20	144+20
	Online kereskedelem			66	66		66+22	66+22
	Üzlet működtetése	**0**	**180+36**	**31+78**	**211+114**	**108+36**	**93+62**	**201+98**
	A kereskedelemben előforduló kockázatok és kockázatértékelése		43+10		43+10	38+20		38+20
	Munka-, tűz és balesetvédelem		50+10		50+10	50		50
	Környezetvédelem		40+16		40+16	20+16	13+22	33+38
	Erőforrás gazdálkodás			31+78	31		30+20	30+20
	Áru-és vagyonvédelem		50		50		50+20	50+20
	Pénztárgépkezelés	**0**	**0**	**77+31**	**77+31**	**0**	**77+47**	**77+47**
	Pénztárgép működtetése			20	20		20+8	20+8
	Pénzkezelés szabálya			12	12		12+8	12+8
	Pénzkezelés bizonylata			10	10		10+8	10+8
	Fizetési eszközök, törvényi előírások			10	10		10+8	10+8
	A pénztáros elszámoltatása			10	10		10+10	10+10
	Önkiszolgáló pénztárterminál			16	16		16+4,5	16+4,5
	Termékismeret és forgalmazás	**0**	**198+90**	**155**	**353+90**	**198+54**	**155+31**	**353+85**
	Árurendszerek		10+10		10	10+10		10+10
	Minőség		20+10		20	20+10		20+10
	Fogyasztói érdekvédelem		30+10		30	30+5		30+5
	Árufőcsoportok bemutatása		80+20	53	133	83+5	50+5	133+10
	Termékkihelyezés		40+20	32	72	37+14	35+5	72+19
	Csomagolás		18+20		18	18+10		18+10
	Specifikus termékismeret			50	50		50+10	50+10
	Fogyasztói trendek			50	50		20+11	20+11
	Üzleti kommunikáció	**0**	**180**	**93**	**273**	**90**	**186**	**276**
	Az értékesítő szerepe		40	10	50	27	23	50
	A vásárlói döntést befolyásoló tényezők		30		30	30		30
	Értékesítési technikák és eladásösztönzés		80	70	150	23	133	156
	Digitális kommunikáció		30	10	40	10	30	40
	Tanulási terület összóraszáma	**0**	**846**	**744**	**1590**	**612+90**	**822+202**	**1434 +292**
Éves óraszám összesen		**576**	**810**	**698**	**2084**	**1044**	**883**	**1927**
Szabad éves órakeret		**-**	**126**	**108**	**234**	**216**	**202**	**418**
Éves óraszám összesen		**576**	**900**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő gyakorlat			**140**			**140**		

A képzés éves óraszámai tantárgyankénti és évfolyamonkénti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	18	0		18	18	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62	62
Gazdasági ismeretek	216	0	0	216	108	0	108
Vállalkozások működtetése	72	0	0	72	72	0	72
Kommunikáció	108	0	0	108	72		72
Digitális alkalmazások	162	0	0	162	162	0	162
Kereskedelmi ismeretek	0	252	279	531	216	310	526
Üzlet működtetése	0	216	109	325	108	93	201
Pénztárgépkezelés	0	0	108	108	0	77,5	77,5
Termékismeret és forgalmazás	0	288	155	443	198	155	353
Üzleti kommunikáció	0	180	93	273	90	186	276
Éves óraszám összesen	**576**	**810**	**698**	**2084**	**1044**	**883,5**	**1927,5**
Szabad éves órakeret	**0**	**126**	**108**	**234**	**216**	**201,5**	**417,5**
Teljes éves órakeret	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**

A képzés heti óraszámai tantárgyankénti és évfolyamonkénti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0,5	0,5	0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	2	0	2	2
Gazdasági ismeretek	6	0	0	6	3	0	3
Vállalkozások működtetése	2	0	0	2	2	0	2
Kommunikáció	3	0	0	3	2	0	2
Digitális alkalmazások	4,5	0	0	4,5	4,5	0	4,5
Kereskedelmi ismeretek	0	7	9	16	6	10	16
Üzlet működtetése	0	5+1	1+2,5	6+3,5	3	3	6
Pénztárgépkezelés	0	0	2,5+1	2,5+1	0	2,5	2,5
Termékismeret és forgalmazás	0	5,5+2,5	5	10,5+2,5	5,5	5	10,5
Üzleti kommunikáció	0	5	3	8	2,5	6	8,5
Heti óraszám összesen	**16**	**22,5**	**22,5**	**61**	**29**	**28,5**	**57,5**
Szabadon felhasználható órakeret	**0**	**3,5**	**3,5**	**7**	**6**	**6,5**	**12,5**
Heti óraszám összesen	**16**	**26**	**26**	**68**	**35**	**35**	**70**

A szabad órakeret felhasználása

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Termékismeret és forgalmazás	0	2,5	0	2,5	1,5	1	2,5
Üzlet működtetése	0	1	2,5	3,5	1	2	3
Pénztárgépkezelés	0	0	1	1	0	1,5	5,5
Vállalkozások működtetése	0	0	0	0	2	0	2
Digitális alkalmazások	0	0	0	0	1	0	1
Gazdasági ismeretek	0	0	0	0	0,5	0	3
Kereskedelmi ismeretek	0	0	0	0	0	2	2
Felhasznált szabad óra összesen	**0**	**3,5**	**3,5**	**7**	**6**	**6,5**	**12,5**

3.2.2. Pincér – vendégtéri szakember - szakma

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Turizmus-vendéglátás**
A szakma azonosító száma	**4 1013 23 04**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**pincérsegéd**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**Szakképző iskolai oktatásban: 175 óra, Érettségire épülő oktatásban: 200 óra**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- A pincér-vendégtéri szakember a különböző vendéglátótevékenységet folyató gazdálkodó szervezetek hálózati egységeiben értékesítési és szolgáltatási feladatokat lát el.
- Avendégek által igényelt, illetve az ajánlott termékek felszolgálását és a kapcsolódó szolgáltatásokat a tőle elvárható legmagasabb szakmai színvonalon biztosítja az udvarias és a szakszerű felszolgálás előírása szerint.
- Fogadja a vendégeket, ételeket, italokat szolgál fel. Átveszi a fogyasztás ellenértékét, pénztárgépet, készpénzt, illetve készpénzt helyettesítő eszközöket kezel.
- Elszámol a napi bevétellel.
- Barista, bártender és alapfokú sommelier tevékenységet végez.
- Rendezvények helyszínét előkészíti, részt vesz a különböző jellegű rendezvények lebonyolításában.
- Munkaterülete állandó, rendezvények esetén változó területen dolgozik.
- Ismeri a hazai és nemzetközi étel-és italkínálatot, tisztában van a vendéglátóipari trendekkel, az ételkészítési technológiákkal.

- Folyamatosan képzi magát, hogy naprakész ismeretei legyenek a gasztronómia területén.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	alapfokú iskolai végzettség
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe.
Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre.
Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket.
A cukrászati termékkészítés során, tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket.
Az ételkészítés során, főz, párol, pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését.
A vendégtérben éttermi alapterítéstvégez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmenetes kevert italokat készít.
Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait.
Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat.
Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.
Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait.
Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál

Óratervek a **Pincér-vendégtéri szakember** képzéshez

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök éves óraszámaiévfolyamonként, nappali képzésben

Képzési időtartamok		3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Évfolyamok		9.	10.	11.	Összes óra	1.	2.	Összes óra
Évfolyamok összes óraszámai		576	936	806	2318	1260	1085	2345
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5			5	0		0
	Munkajogi alapismeretek	5			5	0		0
	Munkaviszony létesítése	5			5	0		0
	Munkanélküliség	3			3	0		0
Munkavállalói idegen nyelv (technikusi szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**62**	0	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Smalltalk" –általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Turizmus -vendéglátás alapozás	**A munka világa**	**54**	**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**54**
	Alapvető szakmai elvárások	9			9	9		9
	Kommunikáció és vendégkapcsolatok	36			36	36		36
	Munkabiztonság és egészségvédelem	9			9	9		9
	IKT a vendéglátásban	**72**			**72**	**72**		**72**
	Digitális eszközök a vendéglátásban	36			36	36		36
	Digitális tananyagtartalmak alkalmazása	9			9	9		9
	Digitális eszközök a turizmusban	27			27	27		27
	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**432**			**432**	**432**		**432**
	A cukrászati termelés alapjai	108			**108**	108		108
	Az ételkészítés alapjai	108			108	108		108
	A vendégtéri értékesítés alapjai	108			108	108		108
	A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai	108			108	108		108
	Tanulási terület összóraszáma	**558**	**0**	**0**	**558**	**558**	**0**	**558**
Vendégtéri szakember középszintű képzés	**Rendezvényszervezési ismeretek**	**0**	**108+54**	**62**	**170+54**	**108**	**62+62**	**170+62**
	Rendezvények típusai, fajtái		35+1		35+1	35		35
	Értékesítés folyamata		25+11		25+11	25		25
	Kommunikáció a vendéggel		12+24		12+24	12		12
	rendezvény logisztika		20+16		20+16	20		20
	Rendezvény bonyolítása		16+2	22	38+2	16	22+30	38+30
	Elszámolás, fizettetés			40	40		40+31	40+31
	Vendégtéri ismeretek	**0**	**72+36**	**62**	**134+36**	**72+36**	**62+31**	**134+67**

	Felszolgálási ismeretek		36+18	28	54+18	36+18	28+11	54+29
	Felszolgálás lebonyolítása		36+18	28	64+18	36+18	28+10	64+28
	Fizetési módok			6	6		6+10	6+10
	Étel és italismeret	**0**	**486**	**388**	**874**	**252**	**620**	**872**
	Konyhatechnológiai alapismeretek		76		76	72		72
	Ételkészítési ismeretek		185	110	295	108	186	294
	Betekintés a csúcsgasztronómia világába, fine dining						20	20
	Étterem értékelő és minősítő rendszerek a világban			22	23		20	20
	Italismeret és felszolgálásuk szabályai			20	20	72	286	358
	Italok készítésének szabályai		225	128	353		35	35
	Ételek és italok párosítása, étrend összeállítás			35	35		40	40
	Étel és ital érzékenységek, intoleranciák, allergiák			40	40		33	33
	Értékesítési ismeretek	**0**	**72**	**62+77**	**134+77**	**72+72**	**62+62**	**134+134**
	Étlap és itallap szerkesztésének marketing szempontjai		42		42	42+36		42+36
	A bankett kínálat kialakításának szempontjai		30	15+16	45+16	30+36	15+16	45+52
	A Séf (táblás) ajánlat kialakításának szempontjai			10+15	10+15		10+10	10+10
	Sommelier feladatának marketing vonatkozási			7+10	7+10		7+5	7+5
	Vendéglátó egységek online tevékenységek elemzése			15+16	15+16		15+16	15+16
	Gasztroesemények az online térben			8+10	8+10		8+10	8+10
	Hírlevelek szerkesztése és marketing vonatkozásai			7+10	7+10		7+5	7+5
	Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	**0**	**72+36**	**62+31**	**134+67**	**72**	**62**	**134**
	Beszerzés		8+8		8+8	8		8
	Raktározás		8+8		8+8	8		8
	Termelés		8+8		8+8	8		8
	Ügyvitel a vendéglátásban			13+15	13+15		13	13
	Százalék számítás, mértékegység átváltások		17+12		17+12	17		17
	Árképzés		15	13+16	28	15	13	28
	Jövedelmezőség			22	22		22	22
	Elszámoltatás			14	14		14	14
	Vállalkozási formák		8		8	8		8
	Alapvető munkajogi és adózási formák		8		8	8		8
	Tanulási terület összóraszáma	**0**	**936**	**744**	**1680**			
Egybefüggő gyakorlat			**175**			**200**		
Éves óraszám összesen		**576**	**810**	**698**	**2084**	**1152**	**930**	**2082**
Szabad éves órakeret		**-**	**+126**	**+108**	**+234**	**108**	**155**	**263**

Éves óraszám összesen	576	936	806	2318	1260	1085	2345

A képzés éves óraszámai tantárgyankénti és évfolyamonkénti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	18	0	0	18	18	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62	62
A munka világa	54	0	0	54	54	0	54
IKT a vendéglátásban	72			72	72		72
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	432			432	432		432
Rendezvényszervezési ismeretek	0	162	62	224	108	62	170
Vendégtéri ismeretek	0	108	62	170	72	62	
Étel és italismeret	0	486	388	874	252	620	872
Értékesítési ismeretek	0	72	139	211	72	62	134
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	0	72	62	134	72	62	134
Éves óraszám összesen	**576**	**810**	**698**	**2084**	**1152**	**930**	**2082**
Szabad éves órakeret	**-**	**+126**	**+108**	**+234**	**108**	**155**	**263**
Teljes éves órakeret	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő gyakorlat		**175**			**200**		

A képzés heti óraszámai tantárgyankénti és évfolyamonkénti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0,5	0,5	0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	2	0	2	2
A munka világa	1,5	0	0	1,5	1,5	0	1,5
IKT a vendéglátásban	2			2	2		2
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	12			12	12		12
Rendezvényszervezési ismeretek	0	3+1,5	2	6,5	3	2	5
Vendégtéri ismeretek	0	2+1	2	5	2	2	
Étel és italismeret	0	13,5	12,5	26	7	20	27
Értékesítési ismeretek	0	2	2+2,5	6,5	2	2	4
Gazdálkodás és ügyviteli ismeretek	0	2+1	2+1	6	2	2	4
Heti óraszám összesen	**16**	**22,5**	**22,5**	**61**	**32**	**30**	**62**
Szabad heti órakeret	**-**	**3,5**	**3,5**	**7**	**3**	**5**	**8**
Teljes heti órakeret	**16**	**26**	**26**	**68**	**35**	**35**	**70**

A szabad órakeret felhasználása

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Vendégtéri ismeretek	0	1	0	1	1	1	2
Értékesítési ismeretek	0	0	2,5	2,5	2	2	4
Rendezvényszervezési ismeretek	0	1,5	0	1,5	0	2	6
Felhasznált szabad órakeret összesen	**0**	**2,5**	**2,5**	**5**	**3**	**5**	**8**

3.2.3. Szakács szakma

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakmai alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Turizmus-vendéglátás**
A szakma azonosító száma	**4 1013 23 05**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**Szakácssegéd**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**Szakképző iskolai oktatásban: 140 óra**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- Szaktudásának köszönhetően rendkívül kreatív, konyhatechnológiai úton étvágygerjesztő és ízletes hideg és melegkonyhai ételeket készít, tálal.
- Az üzletvezetés érdekeit figyelembe véve gazdálkodik.
- A raktárkészletet figyelemmel kíséri az árurendelést és az áruátvételt koordinálja, ellenőrzi.
- A raktározást felügyeli, ellenőrzi. Munkabeosztást tervez, ír.
- Konyhai munkaszervezésben, feladatkiosztásban pontos és precíz.
- Felelősségteljesen irányítja a beosztottjait, kollegáit a konyhai etikett és az erkölcsi normák betartása mellett.
- Jó szervezőképességgel és problémamegoldó adottságokkal rendelkezik. Példamutató magatartásával és munkaruházatával, magas szakmai tudásával tekintélyt vív ki magának.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	alapfokú iskolai végzettség

Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

- A turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe.
- Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre.
- Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket.
- A cukrászati termékkészítés során, tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket.
- Az ételkészítés során, főz, párol, pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését.
- A vendégtérben éttermi alapterítést végez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmenetes kevert italokat készít.
- Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait.
- Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat. Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.
- Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait.
- Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál.

Óratervek a Szakács szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök éves óraszámai évfolyamonként, nappali képzésben

Tanulási terület	Tantárgyak - témakörök	Alapfokú iskolai végzettséggel	2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő

ási terül etek		9.	10.	11.	A képzés összes óraszáma	1.	2.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5			5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5			5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5			5	5		5
	Munkanélküliség	3			3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Smalltalk” – általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Turizmus - vendéglátás alapozás	**A munka világa**	**54**	**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**54**
	Alapvető szakmai elvárások	9			9	9		9
	Kommunikáció és vendégkapcsolatok	36			36	36		36
	Munkabiztonság és egészségvédelem	9			9	9		9
	IKT a vendéglátásban	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Digitális eszközök a vendéglátásban	36			36	36		36
	Digitális tananyagtartalmak alkalmazása	9			9	9		9
	Digitális eszközök a turizmusban	27			27	27		27
	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**432**	**0**	**0**	**432**	**432**	**0**	**432**
	A cukrászati termelés alapjai	108			108	108		108
	Az ételkészítés alapjai	108			108	108		108
	A vendégtéri értékesítés alapjai	108			108	108		108
	A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai	108			108	108		108
	Tanulási terület összóraszáma	**558**	**0**	**62**	**620**	**558**	**0**	**620**
Szakács középszintű képzés	**Előkészítés és élelmiszer feldolgozás**	**0**	**108+90**	**62**	**170+90**	**108+108**	**62**	**170+108**
	Előkészítés		20+36		20+36	20+36		20+36
	Alapműveletek, fűszerezés, ízesítés		20+36		20+36	20+36		20+36
	Alaplevek, rövid levek, kivonatok és pecsenyelevek		20+18		20+18	20+36		20+36
	Alapkészítmények		4		4	4		4
	Sűrítési eljárások		10		10	10		10
	Bundázási eljárások		14		14	14		14
	Mártások		20		20	20		20
	Töltelék áruk (kolbászok, terrinek, pástétomok, galantinok)			18	18		18	18
	Pékáruk és cukrászati			18	18		18	18

	alaptészták							
	Savanyítás, tartósítás			26	26		26	26
	Konyhai berendezések-gépek ismerete, kezelése, programozása	**0**	**72**	**62+31**	**165**	**72+72**	**62+62**	**134+134**
	Kézi szerszámok		20		20	20+16		20+16
	Hűtő és fagyasztó berendezések		20		20	20+16		20+16
	Főző és sütő berendezések		20		20	20+16		20+16
	Egyéb berendezések és gépek		12		12	12+24		12+24
	Karbantartási és üzemeltetési ismeretek			**62+31**	**62+31**		**62+62**	**62+62**
	Ételkészítés-technológiai ismeretek	**0**	**486**	**403+31**	**889+31**	**180**	**558+93**	**738+93**
	Főzés		123		123	90		90
	Gőzölés		112		112	90		90
	Párolás		129		129		96 +28	96 +28
	Sütés I.		122		122		90 +3	90 +3
	Sütés II.			60+18	78		70+23	70+23
	Különleges technológiák			57	57		52+21	52+21
	Cukrászat			110+31	141		100	100
	Speciális ételek (mentes, kímélő)			58	58		50+18	50+18
	Ételkészítés árukosárból			100	100		100	100
	Ételek tálalása	**0**	**72**	**62**	**134**	**72**	**62+62**	**134+62**
	Alapvető tálalási formák, lehetőségek		20		20	20		20
	Szezonális alapanyagok használata		17		17	17		17
	Heti menük összeállítása		15		15	15		15
	Alkalmi menük összeállítása		20		20	20		20
	Rendezvényekkel kapcsolatos teendők			17	17		17+14	17+14
	Nemzetközi ételismeret			17	17		17+14	17+14
	Büfék összeállítása és tálalása			16	16		16+15	16+15
	Kalkuláció összeállítása			12	12		12+19	12+19
	Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámoltatás	**0**	**72+36**	**62+31**	**134+67**	**72**	**62**	**134**
	Áruátvétel		8+10		**8**	8		**8**
	Árugazdálkodási szoftverek használata		36+5		**36**	36		**36**
	Élelmiszer- és árukészlet ellenőrzése		4+6		**4**	4		**4**
	Az anyagfelhasználás kiszámítása			12	**12**		12	**12**
	Vételezés, rendelési mennyiség megállapítása		8+10		8+10	8		**8**
	Raktározás		16+5		16+5	16		**16**
	Árképzés			15	**15**		15	**15**
	Bizonylatolás			10	**10**		10	**10**
	Elszámoltatás			10	**10**		10	**10**
	Készletgazdálkodás			15	**15**		15	**15**
	Tanulási terület	0	846	682	**1698**	**684**	**806**	**1490**

összóraszáma							
Összes éves óraszám	576	810	713	**2099**	**1080**	**868**	**1948**
Szabad órakeret		126	93	**219**	**180**	**217**	**397**
Összes éves óraszám	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	175	0	**175**	**200**	**0**	**200**

A képzés éves óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	18			18	18		18
Munkavállalói idegen nyelv			62	62		62	62
A munka világa	54			54	54		54
IKT a vendéglátásban	72			72	72		72
Termelés, értékesítés és turisztikai alapismeretek	432			432	432		432
Előkészítés és élelmiszer feldolgozás		108+90	62	170+108	**108+108**	**62**	**170+108**
Konyhai berendezések,gépek ismerete,kezelés, programozás		72	62+31	134+31	**72+72**	**62+62**	**134+134**
Ételkészítés-technológiai ismeretek		468	403+31	871+31	**180**	**558+93**	**738+93**
Ételek tálalása		72	62	134	**72**	**62+62**	**134+62**
Anyaggazdálkodás,adminisztráció,elszámolás		72+36	62+31	134+67	**72**	**62**	**134**
Heti óraszám összesen	**576**	**810**	**713**	**2099**	**1080**	**868**	**1948**
Szabadon felhasználható órakeret		**126**	**93**	**219**	**180**	**217**	**397**
Teljes óraszám összesen	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Összefüggő nyári gyakorlat		**175**			**200**		

A képzés heti óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	0,5			0,5	0,5		0,5
Munkavállalói idegen nyelv			2	2		2	2
A munka világa	1,5			1,5	1,5		1,5
IKT a vendéglátásban	2			2	2		2

Termelés, értékesítés és turisztikai alapismeretek	12			12	12		12
Előkészítés és élelmiszer feldolgozás		3+2,5	2	5+2,5	3+3	2	5+3
Konyhai berendezések, gépek ismerete, kezelés, programozás		2	2+1	4+1	2+2	2+2	4+4
Ételkészítés-technológiai ismeretek		13,5	13+1	26+1	5	18+3	18+3
Ételek tálalása		2	2	4	2	2+2	4+2
Anyaggazdálkodás, adminisztráció, elszámolás		2+1	2+1	4+2	2	2	4
Heti óraszám összesen	**16**	**22,5**	**23**	**61,5**	**30**	**28**	**58**
Szabadon felhasználható órakeret		**3,5**	**3**	**6,5**	**5**	**7**	**12**
Heti óraszám összesen	**16**	**26**	**26**	**68**	**35**	**35**	**70**

A szabad órakeret felhasználása

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Előkészítés és élelmiszer feldolgozás		2,5		2,5	3	2	5
Konyhai berendezések, gépek ismerete, kezelés, programozás			1	1	2		2
Ételkészítés-technológiai ismeretek			1	1		3	3
Ételek tálalása						2	2
Anyaggazdálkodás, dminisztráció, elszámolás		1	1	2			
Felhasznált szabad órakeret	**-**	**3,5**	**3**	**6,5**	**5**	**7**	**12**

3.2.4. Cukrász szakma

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakmai alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Turizmus-vendéglátás ágazat**
A szakma azonosító száma	**4 1013 23 01**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**Cukrászsegéd**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	Szakképző iskolai oktatásban: 175 óra, Technikumi oktatásban: -, Érettségire épülő oktatásban: 200 óra

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- A cukrász szaktudásának köszönhetően cukrászsüteményeket, fagylaltokat, bonbonokat, alkalmi díszmunkákat készít.

- Célja olyan cukrásztermék létrehozása, amely megjelenésében, alapanyagfelhasználásában és ízében is a legmagasabb minőséget prezentálja.
- Alkotómunkája során szem előtt tartja a megrendelők igényeit, a cukrászati trendeket, új technológiai megoldásokat és a változatos, innovatív módszereket.
- Tudatos szakemberként számítja ki a hozzávalók mennyiségét, árurendelést, készletgazdálkodást végez, számításaihoz szoftvereket használ.
- Szakszerűen használja a cukrászati munkaeszközöket, gépeket, berendezéseket.
- Betartja a munkavédelmi, a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági előírásokat.
- Csapatmunkában dolgozik és együttműködik a szakmai munkában résztvevőkkel.
- Folyamatosan képzi magát, figyelemmel követi a világhálón, a továbbképzéseken az újmegoldásokat. Idegen nyelvű szakmai anyagokat olvas alapszinten, törekszik a nemzetközi trendek megismerésére.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	alapfokú iskolai végzettség
Alkalmassági követelmények: • Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a cukrász, szakács, vendégtéri és turisztikai szakmák tevékenységébe.

Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre.

Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket.

A cukrászati termékkészítés során tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket.

Az ételkészítés során főz, párol, pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését.

A vendégtérben éttermi alapterítést végez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmenetes kevert italokat készít.

Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait.

Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat.

Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.

Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait.

Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál.

Óratervek a cukrász szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök éves óraszámai évfolyamonként nappali képzésben

Tanulási területek	Tantárgyak, témakörök	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
		9.	10.	11.	A képzés összes óraszáma	1.	2.	A képzés összes óraszáma
Az évfolyamok összes óraszáma		576	936	806	2318	1260	1085	2345
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5			5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5			5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5			5	5		5
	Munkanélküliség	3			3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**62**		**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Smalltalk” – általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Turizmus-vendéglátás alapozás	**A munka világa**	**54**	**0**	**0**	**54**	**54**	**0**	**54**
	Alapvető szakmai elvárások	9			9	9		9
	Kommunikáció és vendégkapcsolatok	36			36	36		36
	Munkabiztonság és egészségvédelem	9			9	9		9
	IKT a vendéglátásban	**72**	**0**	**0**	**72**	**72**	**0**	**72**
	Digitális eszközök a vendéglátásban	36			36	36		36
	Digitális tananyagtartalmak alkalmazása	9			9	9		9
	Digitális eszközök a turizmusban	27			27	27		27
	Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**432**	**0**	**0**	**432**	**432**	**0**	**432**
	A cukrászati termelés alapjai	108			108	108		108
	Az ételkészítés alapjai	108			108	108		108
	A vendégtéri értékesítés alapjai	108			108	108		108
	A turisztikai és szálláshelyi tevékenység alapjai	108			108	108		108
	Tanulási terület összes óraszáma	**558**	**0**	**0**	**558**	**558**	**0**	**558**
Cukrász – középszintű	**Előkészítés**	**0**	**108**	**62+31**	**170+31**	**108**	**62+62**	**170+62**
	Cukrászati anyagok technológiai szerepe, anyagok, eszközök előkészítése, anyaghányadok kiszámítása		108		108	108		108
	Munkafolyamatok előkészítése			62+31	62+31		62+62	62+62
	Cukrászati berendezések, gépek ismerete, kezelése, programozása	**0**	**72**	**62**	**134**	**72**	**62**	**134**

képzés	Cukrászati berendezések, gépek és készülékek kezelése		72	62	134	72	62	134
	Cukrászati termékek készítése (vállalkozónál)	**0**	486 +126	403 +62	889+188	288+72	620+62	908+134
	Töltelékek, krémek készítése, gyümölcsök, zöldségek tartósítása		36+35	18+10	54+35	36+36	20	56+36
	Tészták és uzsonnasütemények készítése		118+20		118+20	72	50	122
	Tészták és sós teasütemények készítése		90+20		90+20	72	22	93
	Krémes készítmények előállítása		73+20		73+20	36	40	76
	Édes teasütemények, mézesek készítése		89+20		89+20	36	55	91
	Felvertek és hagyományos cukrászati termékek készítése		80+10	74+10	154+20	36+36	118	154+36
	Nemzetközi cukrászati termékek készítése			156+12	156+12		160	160
	Bonbonok készítése			62+10	62+10		62	62
	Hidegcukrászati termékek készítése			62+10	62+10		62	62
	Különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek előállítása			31+10	31+10		31	31
	Cukrászati termékek befejezése, díszítése	**0**	**72**	**62**	**134**	**72**	**62+31**	**134+31**
	Bevonatok készítése, alkalmazása		18	18	36	18	18+16	36+16
	Cukrászati termékek tervezése, egyszerű díszítése		54	18	72	54	18+15	72+15
	Cukrászati termékek tervezése, különleges díszítése			26	26		26	26
	Anyaggazdálkodás – adminisztráció - elszámoltatás	**0**	**72**	**62**	**134**	**72**	**62**	**134**
	Anyaggazdálkodás		54	18	**72**	54	18	**72**
	Cukrászati termékek kalkulációja		18	26	**44**	18	26	**44**
	Elszámoltatás			18	**18**		18	**18**
Évesóraszámösszesen		**576**	**810+126**	**744+62**	**2130**	**1188+72**	**961+124**	**2149**
Szabadévesórakeret		**0**	**126**	**62**	**188**	**72**	**124**	**196**
Teljesévesórakeret		**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggőszakmaigyakorlat			**175**			**200**		

A képzés éves óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Tanulási területek	Tantárgyak	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
		9.	10.	11.	A képzés összes óraszáma	1.	2.	A képzés összes óraszáma
Az évfolyamok összes óraszáma		**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Munkavállalói ismeretek		18	0	0	18	18	0	18
Munkavállalói idegen nyelv		0	0	62	62		62	62
A munka világa		54	0	0	54	54	0	54
IKT a vendéglátásban		72	0	0	72	72	0	72
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek		432	0	0	432	432	0	432

Előkészítés	0	108	62+31	170+31	108	62+62	170+62
Cukrászati berendezések, gépek ismerete, kezelése, programozása	0	72	62	134	72	62	134
Cukrászati termékek készítése	0	486 +126	403 +62	889+188	288+72	620+62	890+134
Cukrászati termékek befejezése, díszítése	0	72	62	134	72	62+31	134+31
Anyaggazdálkodás – adminisztráció - elszámoltatás	0	72	62	134	72	62	134
Éves óraszám összesen	**576**	**810 +126**	**744 +62**	**2130**	**1188 +72**	**961+124**	**2149**
Szabad éves órakeret	**0**	**126**	**62**	**188**	**72**	**124**	**196**
Teljes éves órakeret	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő szakmai gyakorlat		**175**			**200**		

A képzés heti óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Tanulási területek / Tantárgyak, témakörök	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
	9.	10.	11.	A képzés összes óraszáma	1.	2.	A képzés összes óraszáma
Az évfolyamok összes óraszáma	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Munkavállalói ismeretek	**0,5**	**0**	**0**	**0,5**	**0,5**	**0**	**0,5**
Munkavállalói idegen nyelv	**0**	**0**	**2**	**2**		**2**	**2**
A munka világa	**1,5**	**0**	**0**	**1,5**	**1,5**	**0**	**1,5**
IKT a vendéglátásban	**2**	**0**	**0**	**2**	**2**	**0**	**2**
Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	**12**	**0**	**0**	**12**	**12**	**0**	**12**
Előkészítés	**0**	**3**	**2+1**	**5+1**	**3**	**2+2**	**5+2**
Cukrászati berendezések, gépek ismerete, kezelése, programozása	**0**	**2**	**2**	**4**	**2**	**2**	**4**
Cukrászati termékek készítése	**0**	13,5 +3,5	13+2	**26,5+5,5**	**8+2**	**20+2**	**28+4**
Cukrászati termékek befejezése, díszítése	**0**	**2**	**2**	**4**	**2**	**2+1**	**4+1**
Anyaggazdálkodás – adminisztráció - elszámoltatás	**0**	**2**	**2**	**4**	**2**	**2**	**4**
Összes heti óraszám	**16**	**22,5**	**23**	**61,5**	**33**	**30**	**63**
Szabadon felhasználható óra		**3,5**	**3**	**6,5**	**2**	**5**	**7**
Összes heti óraszám	**16**	**26**	**26**	**68**	**35**	**35**	**70**

A szabad órakeret felhasználása

Tanulási területek / Tantárgyak, témakörök	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
	/9.	10.	11.	A képzés összes óraszáma	1.	2.	A képzés összes óraszáma
Az évfolyamok összes óraszáma	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Előkészítés			1	1		2	2
Cukrászati termékek készítése		3,5	2	5,5	2	2	4
Cukrászati termékek befejezése, díszítése						**1**	**1**
Összes felhasznált szabad óra		**3,5**	**3**	**6,5**	**2**	**5**	**7**

3.2.5. Hegesztő szakma

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakmai alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Gépészet**
A szakma azonosító száma	**407151008**
A szakma szakmairányai	**---**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**4**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Műszaki ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**Fémipari gyártás előkészítő**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	**Szakképző iskolai oktatásban: 140 óra, Érettségire épülő oktatásban: 160 óra**

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- A hegesztő szakember a tanult kézi ívhegesztési, lánghegesztési és vágási technológiák felhasználásával hegesztett fémszerkezeteket készít hegesztéstechnológiai utasítás (WPS) alapján.
- Anyagismereti és geometriai tudására építve anyagot választ és anyagmennyiséget határoz meg a feladathoz.
- A szerkezetépítési munkáját biztonságosan, magas minőségi szinten, a vonatkozó szabványok előírásainak megfelelően végzi.
- A hegesztési hibákat képes beazonosítani hibakódok alapján és kijavítani.
- A minőségirányítási rendszerek elvárásainak megfelelően, munkaközi és végellenőrzést végez és további vizsgálatokra előkészíti a munkadarabot.
- Fémszerkezeteket, és csővezeték rendszereket gyárt, javít a gyártási és technológiai dokumentáció szerint, az irányítási rendszerek eszközeinek felhasználásával, munkájában alkalmazva az infokommunikációs eszközöket.

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	alapfokú iskolai végzettség
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges nem szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

- Egyszerű alkatrészekről készült műszaki rajzokat olvas.
- A rajzok alapján kiválasztja a gyártáshoz szükséges eszközöket, szerszámokat, gépeket.
- Gyártási, szerelési sorrendtervet készít. Ezek alapján kézi megmunkálással vagy kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt.
- Az elkészült alkatrészek méreteit mérőeszközökkel ellenőrzi, és a mérést szakszerűen dokumentálja.
- Műszaki dokumentáció alapján egyszerűbb csavarkötéseket, szegecskötéseket és lágyforrasztással készült kötéseket létesít.

- Villamos kapcsolási rajz alapján egyszerű villamos áramköröket állít össze, és azokon elvégzi a feszültség, az áramerősség és az ellenállás mérését.
- Az elvégzett méréseket dokumentálja. Ismeri és használja a hiba- és túláramvédelmi eszközöket.
- Mechanikus és villamos elemekből álló alkatrészcsoportot szerel össze.

Óratervek a Hegesztő szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök éves óraszáma évfolyamonként, nappali képzésben

Tanulási területek	Tantárgyak - témakörök	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
		9.	10.	11.	A képzés összes óraszáma	1.	2.	A képzés összes óraszáma
Évfolyamok összes óraszáma		**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**	**18**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5			5	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5			5	5		5
	Munkaviszony létesítése	5			5	5		5
	Munkanélküliség	3			3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**62**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás			11	11		11	11
	Állásinterjú			20	20		20	20
Műszaki alapozás	**Villamos alapismeretek**	**288**	**0**	**0**	**288**	**288**	**0**	**288**
	Villamos áramkör	90			90	90		90
	Villamos áramkör ábrázolása	18			18	18		18
	Villamos áramkör kialakítása	36			36	36		36
	Villamos biztonságtechnika	36			36	36		36
	Villamos áramkörök mérése, dokumentálása	108			108	108		108
	Gépészeti alapismeretek	**270**	**0**	**0**	**270**	**270**	**0**	**270**
	Munkabiztonság, tűz- és környezetvédelem	18			18	18		18
	Műszaki rajz alapjai	72			72	72		72
	Anyag- és gyártásismeret	18			18	18		18
	Fémipari alapmegmunkálások	72			72	72		72
	Projektmunka	90			90	90		90

	Tanulási terület összóraszáma	558	0	0	**558**	**558**	**0**	**558**
Gépészeti alapismeretek	**Műszaki dokumentáció**	**0**	**108+36**	**0**	**108+36**	**108+36**	**0**	**108+36**
	Technológiai dokumentációk		3		3	3		3
	Rajztechnikai alapszabványok, előírások, megoldások		50+20		50+20	50+20		50+20
	Jelképes ábrázolások		10		10	10		10
	A géprajzkészítés gyakorlata		45+16		45+16	45+16		45+16
	Gépészeti alapmérések	**0**	**72+36**	**0**	**72+36**	**72+36**	**0**	**72+36**
	Alapfogalmak		3		3	3		3
	Mérési dokumentumok		2		2	2		2
	A mérés eszközei		4		4	4		4
	Mérési hibák		1		1	1		1
	Hosszméretek mérése, ellenőrzése		36		36	36		36
	Szögek mérése és ellenőrzése		10+36		10+36	10+36		10+36
	Alak- és helyzetpontosság mérése, ell nőrzése		8		8	8		8
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	**0**	**72+36**	**0**	**72+36**	**72+36**	**0**	**72+36**
	Alapanyagok csoportosítása és tulajdonságai		2		2	2		2
	Anyagszerkezettani alapismeretek		4		4	4		4
	A mikroszerkezet és a tulajdonságok kapcsolata		2		2	2		2
	Fontosabb fémek és ötvözeteik		14		14	14		14
	Szinterelt szerkezeti anyagok		3		3	3		3
	Műanyagok		5		5	5		5
	Segédanyagok		4		4	4		4
	Hőkezelő eljárások		13		13	13		13
	Anyagvizsgálat		25+36		25+36	25+36		25+36
	Tanulási terület összóraszáma	0	306	0	**306**	**252+108**	**0**	**252+108**
Hegesztési technológia előkészítése	**Hegesztés alapismeretei**	**0**	**216+36**	**0**	**216+36**	**216+36**	**0**	**216+36**
	A hegesztés alapfogalmai		6		6	6		6
	Hegesztési élek előkészítése, kialakítása		62		62	62		62
	Alkatrészek összeállítása, készülékek használata		60		60	60		60
	A hegesztés hozag- és segédanyagai		2		2	2		2
	Hegesztési eltérések		2		2	2		2
	A hegesztés biztonságtechnikája		4		4	4		4
	Hegesztő berendezések és azok üzembehelyezése		80+36		80+36	80+36		80+36
	Tanulási terület összóraszáma	0	252	0	**252**	**216+36**	0	**216+36**

Hegesztési feladatok

Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)	**0**	**126+72**	**62+31**	**188+103**	**0**	**217+31**	**217+31**
Fémek hegeszthetősége bevont elektródás kézi ívhegesztéssel		1		1		2	2
Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)		1		1		2	2
A bevont ívhegesztő elektródák főbb típusai		1		1		1	1
A bevont elektródás kézi ívhegesztés technológiája		60+36	14	74+36		81	81
Az ívhegesztés kötései		60+36	48+31	108+67		128+31	128+31
A bevont elektródás kézi ívhegesztéssel készített kötések eltérései (hibái)		1		1		1	1
Javító- és felrakóhegesztések		1		1		1	1
A bevont elektródás kézi ívhegesztés biztonságtechnikája		1		1		1	1
Gázhegesztés	**0**	**126**	**93**	**219**	**54+18**	**186+31**	**240+49**
A gázhegesztés fogalma, lényege		1		1	2		2
Gázhegesztő berendezések		2		2	3		3
Hegesztőgázok		2		2	3		3
Hegesztőláng		2		2	3		3
A gázhegesztés technológiája		50	48	98	12+18	98	110+18
A hegesztőláng beállítása		4		4	4		4
A hegesztés folyamata		50	45	95	12	88+31	100+31
A gázhegesztés kötései, illesztések, var- ratalakok		10		10	10		10
Fémek hegeszthetősége gázhegesztéssel		2		2	2		2
A hegesztési kötések eltérései, hibái		1		1	1		1
A gázhegesztés jelentősége a javító technikában		1		1	1		1
A gázhegesztés biztonságtechnikája		1		1	1		1
Fogyó elektródás védőgázas (MIG/MAG) ívhegesztés	**0**	**0**	**217+62**	**217+62**	**0**	**248+31**	**248+31**
A fogyó elektródás védőgázas(MIG/MAG) ívhegesztés berendezése			5+31	5+31		5+31	5+31
A hegesztőhuzal			5	5		5	5
Védőgázellátás			6	6		6	6
A fogyó elektródás védőgázas (MIG/MAG) ívhegesztés technológiája			201+31	201+31		232	232
Volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés (TIG)	**0**	**0**	**217+31**	**217+31**	**0**	**248**	**248**
Volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés			2	2		2	2
A volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés berendezése			4+31	4+31		4	4

	A volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés hozaganyagai			10	10		10	10
	A volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés technológiája			90	90		116	116
	A hegesztőpisztoly és a hegesztőpálca tartása volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés esetén			102	102		107	107
	Hegesztési eltérések			4	4		4	4
	A volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés biztonságtechnikája			5	5		5	5
	Egyéb hegesztési eljárások	**0**	**0**	**15**	**15**	**0**	**15**	**15**
	Az elektromos ellenállás elvén működő eljárások			4	4		4	4
	A mechanikai energia felhasználásán alapuló hegesztő eljárások			4	4		4	4
	A sugárenergia által végzett ömlesztőhe- gesztések			3	3		3	3
	A termokémiai elven működő eljárások			2	2		2	2
	A hegesztés jövője			2	2		2	2
	A hegesztett kötések minőségi követelményei	**0**	**0**	**16**	**16**	**0**	**16**	**16**
	Hegesztési eltérések csoportba sorolása			2	2		2	2
	Hegesztési varratok roncsolásos vizsgálatai			2	2		2	2
	A hegesztési varratok roncsolásmentes vizsgálatai			3	3		3	3
	A hegesztett kötések minőségi szintjei, kategóriái			6	6		6	6
	Hegesztési feszültségek, alakváltozások			3	3		3	3
	Tanulási terület összóraszáma	**0**	**324**	**713**	**1037**	**54+18**	**930+93**	**984+111**
Éves óraszám összesen		**576**	**720 +216**	**682 +124**	**1978**	**1098+162**	**992 +93**	**2090**
Szabad éves órakeret		**0**	**216**	**124**	**340**	**162**	**93**	**255**
Teljes éves órakeret		**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő szakmai gyakorlat			**140**			**200**		

•

A képzés éves óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11.**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	18	0	0	18	18	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62	0	62	62
Villamos alapismeretek	288	0	0	288	288	0	288

Gépészeti alapismeretek	270	0	0	270	270	0	270
Műszaki dokumentáció	0	108+36	0	108+36	108+36	0	108+36
Gépészeti alapmérések	0	72+36	0	72+36	72+36	0	72+36
Anyagismeret, anyagvizsgálat	0	72+36	0	90	72+36	0	72+36
Hegesztés alapismeretei	0	216+36	0	216+36	216+36	0	216+36
Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)	0	126+72	62+31	188+103	0	217+31	217+62
Gázhegesztés	0	126	93	219	54+18	186+31	240+49
Fogyó elektródás védőgázas (MIG/MAG) ívhegesztés	0	0	217+62	217+62	0	248+31	248+31
Volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés (TIG)	0	0	217+31	217+31	0	248	248
Egyéb hegesztési eljárások	0	0	15	15	0	15	15
A hegesztett kötések minőségi követelményei	0	0	16	16	0	16	16
Éves óraszám összesen	**576**	**720+216**	**682+124**	**1978**	**1098+162**	**992+93**	**2090**
Szabad éves órakeret	**0**	**216**	**124**	**340**	**162**	**93**	**255**
Teljes éves órakeret	**576**	**936**	**806**	**2318**	**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő szakmai gyakorlat		**140**			**200**		

A képzés heti óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Képzési időtartamok	**3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel**				**2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő**		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0,5	0,5	0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	2	0	2	2
Villamos alapismeretek	8	0	0	8	8	0	8
Gépészeti alapismeretek	7,5	0	0	7,5	7,5	0	7,5
Műszaki dokumentáció	0	3+1	0	3+1	3+1	0	3+1
Gépészeti alapmérések	0	2+1	0	2,+1	2+1	0	2+1
Anyagismeret, anyagvizsgálat	0	2+1	0	2+1	2+1	0	2+1
Hegesztés alapismeretei	0	6+1	0	6+1	6+1	0	6+1
Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)	0	3,5+2	2+1	5,5+3	0	7+1	7+1
Gázhegesztés	0	3,5	3	6,5	1,5+0,5	6+1	7,5+1,5
Fogyó elektródás védőgázas (MÍG/MAG) ívhegesztés	0	0	7+2	7+2	0	8+1	8+1
Volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés (TIG)	0	0	7+1	7+1	0	8	8
Egyéb hegesztési eljárások	0	0	0,5	0,5	0	0,5	0,5
A hegesztett kötések minőségi követelményei	0	0	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Heti óraszám összesen	**16**	**20+6**	**22+4**	**58+10**	**30,5**	**32**	**62,5**
Szabadon felhasználható órakeret	**0**	**6**	**4**	**10**	**4,5**	**3**	**7,5**

Heti óraszám összesen	16	26	26	68	35	35	70

A szabad órakeret felhasználása

Képzési időtartamok	3 évfolyamos, alapfokú iskolai végzettséggel				2 évfolyamos, kizárólag szakmára felkészítő		
Tantárgyak	**9.**	**10.**	**11**	**Összes óra**	**1.**	**2.**	**Összes óra**
Műszaki dokumentáció		1		1	1		1
Gépészeti alapmérések		1		1	1		1
Anyagismeret, anyagvizsgálat		1		1	1		1
Hegesztés alapismeretei		1		1	1		1
Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)		2	1	3		1	1
Gázhegesztés					0,5	1	1,5
Fogyó elektródás védőgázas (MÍG/MAG) ívhegesztés			2	2		1	1
Volfrámelektródás semleges védőgázas ívhegesztés (TIG)			1	1		0	0
Felhasznált szabad órakeret	**0**	**6**	**4**	**10**	**4,5**	**3**	**7,5**

3.2.6. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Szociális**
A szakma azonosító száma	**5 0923 22 04**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Szociális ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**-**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 370 óra, Érettségire épülő oktatásban: 360 óra
Évfolyamok száma	Alapfokú iskolai végzettséggel: 5 év Érettségi végzettséggel: 2 év

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, a gyermekjóléti szolgáltatások és gyermekvédelmi szakellátás területén kompetenciájába tartozó feladatok tekintetében önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával végzi feladatait.
- A különböző életkorú, segítséget igénylő személyek, gyermekek, családok számára nyújt segítséget az életvezetésben, valamint intézményi keretek között biztosít támogatást problémáik megoldásában.
- Tematikus, terápiás csoportok működését segíti, közösségi programokat szervez.
- Adminisztrációs, a munkaszervezetben döntés-előkészítési feladatokat lát el, kompetenciáját meghaladó problémák megoldásában szakmai vezetője irányításával közreműködik.
- Képes a szakmai információk gyűjtésére, értékelésére, információforrások kezelésére.
- Önállóan végzi az intézményi ügyiratkezelést, szükség esetén bevonható a hatósági ügyviteli, ügyirat kezelési feladatokba.
- A szolgáltatást, ellátását igénybe vevőkkel, egyéb szakemberekkel személyesen, valamint infokommunikációs, digitális eszközök lehetőségeit alkalmazva tart kapcsolatot, működik együtt, tevékenységét szakszerűen dokumentálja.
- Ügyfélforgalmi adatokat elemez, statisztikai beszámolókat készít.
- Tevékenységét megtervezve szervezési, szükség esetén vezetői felhatalmazás mellett irányítási részfeladatokat lát el, projektek tervezésében és megvalósításában vezetői irányítással részfeladatokat lát el.
- A szolgáltatást, ellátást igénybe vevők problémái kezelésében, megoldásuk érdekében együttműködik hatóságokkal, intézményekkel, szervezetekkel, képviselve az őt foglalkoztató intézményt is.

- Munkája során kapcsolatot tart a szociális igazgatás szerveivel, a gyámhatóságokkal, a szociális és gyermekjóléti alapellátásba, a szociális alap és szakosított ellátásba tartozó szolgáltatásokkal és intézményekkel, a gyermekvédelmi szakellátást nyújtóintézményekkel, szervezetekkel.
- Etikai normák betartásával, saját tevékenységét is kontrollálva hozzájárul a szakterület fejlődéséhez.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	alapfokú iskolai végzettség vagy érettségi
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi alap-, és szakosított ellátások különböző intézményeiben kompetenciájának megfelelő esetekben önállóan, és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani.

Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közreműködik.

Krízis-, rendkívüli és katasztrófahelyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint, kompetenciájának megfelelően részt vesz.

Ismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait.

Munkájában a mindenkori jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik.

Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, alapvető köznyelvi kommunikációt folytat.

Munkájában nagy gondot fordít a prevenciós munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök éves óraszáma évfolyamonként

Tanulási területek, tantárgyak, témakörök		Érettségi végzettséggel		A képzés összes óraszáma
		1/13.	2/14.	
Munkavállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**		**18**
	Álláskeresés	5		5
	Munkajogi alapismeretek	5		5
	Munkaviszony létesítése	5		5
	Munkanélküliség	3		3
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**		**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél		20	20
	Small talk" – általános társalgás		11	11
	Állásinterjú		20	20
Szociális ágazati alapképzés	**Szakmai személyiségfejlesztés**	**144**		**144**
	Kommunikációs készségfejlesztés	44		44
	Viselkedéskultúra	36		36
	A reális énkép ismerete	46		46
	Konfliktuskezelés	18		18
	Pszichológia	**72**		**72**
	Általános és személyiséglélektani ismere tek	16		16
	Fejlődéslélektani alapok	24		24
	Szociálpszichológiai alapismeretek	20		20
	Családi mentálhigiéné	12		12
	Egészségügyi ismeretek	**72**		**72**
	Az emberi test felépítése	26		26
	Népegészségtani alapismeretek	12		12
	Gyógyszertani alapok	10		10
	Egészségkultúra	12		12
	Környezetvédelem és fenntarthatóság	12		12
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	**54**		**54**
	Az elsősegélynyújtás alapjai	7		7
	Elsődleges teendők vészhelyzetekben	7		7
	A segélyhívás folyamata, újraélesztés	7		7
	Eszméletlen sérült	9		9
	Baleseti sérülések	6		6
	Mérgezések	6		6
	Belgyógyászati állapotok és ellátásuk	12		12
	Társadalomismeret	**72**		**72**
	A mai magyar társadalom	18		18
	Demográfia és népesedés	18		18
	Család és háztartás	18		18
	Az emberi szükségletek rendszere	18		18
	Szociális ismeretek	**144**		**144**
	Szociális ellátórendszer ismerete	10		10
	A szociális segítés etikája	24		24
	Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel	24		24
	Krízis- kitől kérhetek segítséget	8		8
	Függőség – szenvedély	26		26
	Humán szolgáltatások	26		26
	Szociális gondoskodás	26		26
	Tanulási terület összóraszáma	**558**	**0**	**558**
Szüks	**Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek**	**36**		**36**
	Gondoskodás hazai, nemzetközi története	4		4
	Gyermekvédelem története	6		6
	Szociálpolitikai ismeretek	8		8

egl etf el mé rés , pro blé ma me gol dá s	Szociológiai ismeretek	8		8
	Egyenlőtlenségek létrejötte, az integráció lehetőségei	6		6
	Intézmények, bürokratikus szervezetek	4		4
	Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei	**18**	**15**	**33**
	Szervezeti formák	9		9
	Szervezeti működés	9		9
	Vezetés szervezés		15	15
	Szociális munka elmélete	**90**	**16+15**	**106+15**
	Humán ökorendszer	12		12
	Szociális munka eszközei	16		16
	Természetes támogatórendszer	12		12
	Szociális munka módszerei	16		16
	Szociális munka elméleti háttere	14		14
	Egyéni-, csoport-, közösségi szociális munka	10		10
	Jog, erkölcs, etika a szociális munkában	10	16	26
	Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása	**36+36**		**36+36**
	Kapcsolatfelvétel	6+6		6+6
	Problémamegoldás	6+6		6+6
	Krízisintervenció	6+6		6+6
	Mentálhigiéné prevenciós szerepe	6+6		6+6
	Konfliktusok típusai, hatásmechanizmusai	6+6		6+6
	Konfliktus, erőszak kezelése, megoldása intézményi keretek között	6+6		6+6
	Ápolás, gondozás ismeretei	**18**	**31+31**	**49+31**
	Szükségletek hierachiája	18		18
	Alapápolási feladatok		15+16	15+16
	Gondozási feladatok		16+15	16+15
	Tanulási terület összóraszáma	**198**	**62**	**260**
Életvitel-rekreáció-szabadidő-kultúra	**Életvitel-kultúra**	**72+36**		**72+36**
	Életvitel, életmód ismeret	18+12		18+12
	Közösségfejlesztés alapjai	18+12		18+12
	Közösségi munka gyakorlata	36+12		36+12
	Egészségkultúra	**72**		**72**
	Egészség, egészségnevelés	12		12
	Egészségvédelem, egészségmegőrzés	36		36
	Egészségstratégia, egészségfejlesztés	24		24
	Rekreáció-kultúra	**36+36**		**36+36**
	Rekreáció elmélete	12+18		12+18
	Mentálhigiéné	24+18		24+18
	Szabadidő-kultúra		**124**	**124**
	Szabadidős ismeretek		16	16
	Szabadidő-szervezés módszertani kérdései		46	46
	Szabadidő-szervezés gyakorlata		62	62
	Tanulási terület összóraszáma	**180**	**124**	**304**
Szakmai tevékenységek	**Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben**	**54**	**62**	**116**
	Fejlődéslélektani ismeretek	27		27
	A serdülőkor pszichológiai jellemzői	27		27
	A serdülőkorban felmerülő sajátos maga- tartásformák, pszichés problémák		18	18
	A családból kiemelt gyermekek sérülékeny helyzete		17	17
	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai		17	17
	Ellátási szükségletek típusai, jogi szabályozása a gyermekvédelmi szakellátásban		10	10
	A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben	**72**	**31**	**103**
	Pedagógiai ismeretek	24		24
	Nevelési folyamatok	24		24
	Gyógypedagógiai ismeretek	24		24

	Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben zajló nevelés sajátosságai		20	20
	A gyakorlatban alkalmazható egyéb mód szerek		11	11
	A szakmai működés keretei a gyermek- jóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben		**47**	**47**
	A gyermekvédelem intézményrendszere		12	12
	A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek személyi feltételei		10	10
	A gyermekjóléti alapellátás és a gyermek- védelmi szakellátásban, a javítóintézeti ellátásban megvalósuló team-munka sajátosságai		12	12
	A gyermekjóléti alapellátás és a gyermek- védelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek tárgyi feltételei		13	13
	Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban		**93**	**93**
	Fogyatékkal élő személyek jellemzői		19	19
	Hajléktalan személyek jellemzői		19	19
	Időskorú személyek jellemzői		19	19
	Pszichiátriai betegek jellemzői		18	18
	Szenvedélybetegek jellemzői		18	18
	A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben		**93+31**	**93+31**
	Egyéni esetkezelés a szolgáltatásokban/ intézményekben		16	16
	Szociálismunka csoportokkal		16	16
	Rehabilitáció, terápiás munka		16	16
	Az igénybevevők kapcsolatainak támogatása		9+15	9+15
	Az önállóság, önellátás kérdései		18+8	18+8
	Konfliktus és kríziskezelés		18+8	18+8
	A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban		**31**	**31**
	A személyes gondoskodást nyújtó szociális alap és szakellátások rendszere		8	8
	A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások/intézmények személyi feltételei		8	8
	Munkamódszerek a szolgáltatásokban/intézményekben		8	8
	A személyes gondoskodást nyújtó szolgál- tatások/intézmények tárgyi feltételei		7	7
	Tanulási terület összóraszáma	**126**	**357**	**483**
Adminisztráció ismerete és gyakorlata	**Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása**	**36+36**	**31+31**	**67+67**
	Gépírási alapgyakorlatok	9+9		9+9
	Szövegszerkesztés	18+18		18+18
	Táblázatkezelés	9+9	8+8	17+17
	Adatbázis készítése, kezelése		14+14	14+14
	Elektronikus információ és kommunikáció		4+4	4+4
	Prezentáció készítés		5+5	5+5
	Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek		**93**	**93**
	A munkakörnyezet ismerete		5	5
	Ügyviteli és ügyirat-kezelési alapismeretek		18	18
	Információs folyamatok, adat- és információvédelem		18	18
	Iratkészítés gyakorlata		18	18
	Kapcsolattartás és levelezés gyakorlata		17	17
	Közigazgatási eljárási és dokumentációs alapismeretek		17	17
	Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata		**62**	**62**
	Kommunikáció az ügyintézésben		16	16
	Ügyintézési feladatok		18	18
	Ügyfélszolgálati feladatok		28	28
	Intézményi adminisztráció		**62**	**62**

	Szociális, és gyermekvédelmi intézmények, javítóintézetek működése		8	8
	Statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek		12	12
	Szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás		10	10
	Szociális alapszolgáltatások és szakosított szociális ellátások, gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátások igénybevétele		10	10
	Döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés		10	10
	Vezetési és projektismeret		12	12
	Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja		**62**	**62**
	A szolgáltatás/intézmény alapdokumentumainak megismerése		10	10
	Az igénybevevők köre, személyi anyag elemzése		10	10
	Kommunikáció szakemberekkel, a team- munka jellemzői		10	10
	Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció		10	10
	Dokumentum készítés szabályai		10	10
	Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása		12	12
	Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermek- jóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja		**62**	**62**
	Az intézmény alapdokumentumainak megismerése		10	10
	Az igénybevevők/ellátottak köre, személyi anyag elemzése		10	10
	Kommunikáció szakemberekkel, a team- munka jellemzői		10	10
	Nyilvántartások, statisztikák, napi admi nisztráció		10	10
	Dokumentum készítés szabályai		10	10
	Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása		12	12
	Tanulási terület összóraszáma		**372**	**372**
Éves óraszámok összesen		**1116**	**977**	**2093**
Éves szabad órakeret		**144**	**108**	**252**
Kerettanterv szerinti szakmai órák		**1260**	**1085**	**2345**
Egybefüggő szakmai gyakorlat		360		

A tanulási területeken belüli tantárgyak éves óraszámai

Tantárgyak	Érettségi végzettséggel		A képzés összes óraszáma
	1/13.	2/14.	
Munkavállalóiismeretek	**18**		**18**
Munkavállalóiidegennyelv		**62**	**62**
Szakmaiszemélyiségfejlesztés	**144**		**144**
Pszichológia	**72**		**72**
Egészségügyiismeretek	**72**		**72**
Elsősegélynyújtásalapismeretei	**54**		**54**
Társadalomismeret	**72**		**72**
Szociálisismeretek	**144**		**144**
Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek	**36**		**36**
Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtásszervezetikeretei	**18**	**15**	**33**
Szociálismunka elmélete	**90**	**16+15**	**106+15**
Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása	**36+36**		**36+36**
Ápolás, gondozás ismeretei	**18**	**31+31**	**49+31**
Életvitel-kultúra	**72+36**		**72+36**
Egészségkultúra	**72**		**72**
Rekreáció-kultúra	**36+36**		**36+36**
Szabadidő-kultúra		**124**	**124**
Az ellátásban részesülő gyermekek ésfiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmiszakellátásintézményeibenvalaminta javítóintézetekben	**54**	**62**	**116**

A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben	72	31	103
A szakmai működés keretei a gyermek-jóléti alapellátás és a gyermekvédelmiszakellátásintézményeibenvalaminta javítóintézetekben		47	47
Az igénybevevők jellemzői személyesgondoskodástnyújtószociálisellátásokban		93	93
A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosítottintézményeiben		93+31	93+31
A szakmai működés keretei a személyesgondoskodást nyújtó szociális ellátásban		31	31
Informatikaiismeretekgyakorlatialkalmazása	36+36	31+31	67+67
Adminisztrációsésügyintézésiismeretek		93	93
Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata		62	62
Intézményiadminisztráció		62	62
Szociális szolgáltatások/intézményekadminisztrációja		62	62
Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermek-jóléti alapellátási és gyermekvédelmiszakellátásiintézményekésajavítóintézetekadminisztrációja		62	62
Éves óraszámok összesen	1116	977	2093
Kerettanterv szerinti szakmai órák	1260	1085	2345
Éves szabad órakeret	144	108	252

A tanulási területeken belüli tantárgyak heti óraszámai

Tantárgyak	Érettségi végzettséggel		A képzés összes óraszáma
	1/13.	2/14.	
Munkavállalói ismeretek	0,5		0,5
Munkavállalói idegennyelv		2	2
Szakmai személyiségfejlesztés	4		4
Pszichológia	2		2
Egészségügyi ismeretek	2		2
Elsősegélynyújtás alapismeretei	1,5		1,5
Társadalomismeret	2		2
Szociális ismeretek	4		4
Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek	1		1
Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei	0,5	0,5	1
Szociális munka elmélete	2,5	0,5+0,5	3+0,5
Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása	1+1		1+1
Ápolás, gondozás ismeretei	0,5	1+1	1,5+1
Életvitel-kultúra	2+1		2+1
Egészségkultúra	2		2
Rekreáció-kultúra	1+1		1+1
Szabadidő-kultúra		4	4
Az ellátásban részesülő gyermekek ésfiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmiszakellátásintézményeibenvalaminta javítóintézetekben	1,5	2	3,5
A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben	2	1	3
A szakmai működés keretei a gyermek-jóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben		1,5	1,5
Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban		3	3
A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben		3+1	3+1
A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban		1	1
Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása	1+1	1+1	2+2

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek		3	3
Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata		2	2
Intézményi adminisztráció		2	2
Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja		2	2
Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermek-jóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja		2	2
Heti óraszámok összesen	**31**	**31,5**	**62,5**
Kerettanterv szerinti szakmai óraszámok	**35**	**35**	**70**
Szabad órakeret	**4**	**3,5**	**7,5**

A szabad órakeret felhasználása

Tantárgyak	Érettségi végzettséggel		A képzés összes óraszáma
	1/13.	2/14.	
Szociálismunka elmélete		0,5	0,5
Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása	1		1
Ápolás, gondozás ismeretei		1	1
Életvitel-kultúra	1		1
Rekreáció-kultúra	1		1
Az ellátásban részesülő gyermekek ésfiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmiszakellátásintézményeibenvalaminta javítóintézetekben			
A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosítottintézményeiben		1	1
Informatikaiismeretekgyakorlatialkalmazása	1	1	2
Szociális szolgáltatások/intézményekadminisztrációja			
Összes felhasznált szabad órakeret	**4**	**3,5**	**7,5**

3.2.7. Szociális és mentálhigiénés szakgondozó

A szakma alapadatai

Megnevezés	A szakma alapadatai
Az ágazat megnevezése	**Szociális**
A szakma azonosító száma	**5 0923 22 05**
A szakma szakmairányai	**nincs szakmairány**
A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje	**5**
Ágazati alapoktatás megnevezése	**Szociális ágazati alapoktatás**
Kapcsolódó részszakmák megnevezése	**-**
Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama	Érettségire épülő oktatásban: 320 óra
Évfolyamok száma	Érettségire épülő oktatásban: 3 év

A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenységek, munkaterületek

- Felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális és vagy egészségügyi végzettségű szakember irányításával végzi tevékenységét.

- Holisztikus szemlélettel közelíti munkáját, melynek segítségével segítséget nyújt a szociális ellátásra szoruló idős, pszichiátriai, szenvedélybetegséggel, fogyatékossággal élő személyek teljes körű ellátásában, a szociális alap-és szakosított ellátások területén.
- Fő célja az egyén szükségleteinek a felmérése, illetve az életkornak, fizikai, lelki állapotnak megfelelő gondozása.
- Az életkor, az élethelyzet, az egészségügyi, fizikai és mentális állapot figyelembevétele mellett, a szociális-, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi szolgáltatások igénybevevői számára segítséget nyújt a fizikai, mentális, egészségügyi, szociális és lakókörnyezeti szükségletek kielégítéséhez.
- Felismeri a gondozással kapcsolatos feladatokat, és a kompetenciájába tartozó feladatokat önállóan végrehajtja.
- Az ember egészségi állapotát folyamatosan megfigyeli, és az ezzel kapcsolatos intézményi dokumentációt a szakmai irányelveknek megfelelően tölti ki.
- Felismeri a nagyon nehéz élethelyzeteket, és segítséget nyújt azok megoldásában.
- Munkája során törekszik az ellátottak lelki és a testi betegségeinek megelőzésére.
- Részt vesz a lelki-és hitélet, a szabadidős, a kulturális tevékenységek és foglalkoztatási formák megszervezésében, végrehajtásában.
- A feladatai elvégzése közben együttműködik munkatársaival és az ellátásra szorulókkal.
- Empátiát tanúsít a szolgáltatást igénybevevő személyek felé, és tisztelettudó módon viselkedik velük, hozzátartozóikkal és saját kollégáival egyaránt.

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	érettségi
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges szükséges

Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi alap-, és szakosított ellátások különböző intézményeiben kompetenciájának megfelelő esetekben önállóan, és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani.

Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közreműködik.

Krízis-, rendkívüli és katasztrófahelyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint,

kompetenciájának megfelelően részt vesz.

Ismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait.

Munkájában a mindenkori jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik.

Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, alapvető köznyelvi kommunikációt folytat.

Munkájában nagy gondot fordít a prevenciós munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök éves óraszáma évfolyamonként

Tanulási területek	Tantárgyak - témakörök Az évfolyamok összes óraszáma	Évfolyamok			A képzés összes óraszáma
		1.	2.	3.	
Munka-vállalói ismeretek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**
	Álláskeresés	5			5
	Munkajogi alapismeretek	5			5
	Munkaviszony létesítése	5			5
	Munkanélküliség	3			3
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11	11
	Önéletrajz és motivációs levél			20	20
	„Small talk” – általános társalgás			11	11
	Állásinterjú			20	20
Szociális ágazati alapképzés	**Szakmai személyiségfejlesztés**	**144**	**0**	**0**	**144**
	Kommunikációs készségfejlesztés	44			44
	Viselkedéskultúra	36			36
	A reális énkép ismerete	46			46
	Konfliktuskezelés	18			18
	Pszichológia	**72**	**0**	**0**	**72**
	Általános és személyiséglélektani ismeretek	16			16
	Fejlődéslélektani alapok	24			24
	Szociálpszichológiai alapismeretek	20			20
	Családi mentálhigiéné	12			12
	Egészségügyi ismeretek	**72**	**0**	**0**	**72**
	Az emberi test felépítése	26			26
	Népegészségtani alapismeretek	12			12
	Gyógyszertani alapok	10			10
	Egészségkultúra	12			12
	Környezetvédelem és fenntarthatóság	12			12
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	**54**	**0**	**0**	**54**
	Az elsősegélynyújtás alapjai	6			6
	Elsődleges teendők vészhelyzetekben	6			6
	A segélyhívás folyamata, újraélesztés	6			6
	Eszméletlen sérült	10			10
	Baleseti sérülések	6			6
	Mérgezések	6			6
	Belgyógyászati állapotok és ellátásuk	14			14
	Társadalomismeret	**72**	**0**	**0**	**72**

	A mai magyar társadalom	18			18
	Demográfia és népesedés	18			18
	Család és háztartás	18			18
	Az emberi szükségletek rendszere	18			18
	Szociális ismeretek	**144**	**0**	**0**	**144**
	Szociális ellátórendszer ismerete	12			12
	A szociális segítés etikája	22			22
	Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel	24			24
	Krízis- kitől kérhetek segítséget	10			10
	Függőség - szenvedély	26			26
	Humán szolgáltatások	26			26
	Szociális gondoskodás	24			24
	Tanulási terület összóraszáma	**558**	**0**	**0**	**558**
Mentálhigiénés feladatok	**Mentálhigiénés alapismeretek**	**90+18**	**54+18**	**47+15**	**191+51**
	A mentálhigiéné alapfogalmai	18			18
	A mentálhigiénés segítés módszerei	18	16+9		34+9
	Krízis, krízisintervenció	9+9	16+9		25+18
	A segítő kapcsolat	18	22		40
	A gondozás mentálhigiénés vonatkozásai	9+9		16+15	25+24
	Szakmai identitás fejlesztése	18		31	49
	Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció	**72**	**54+18**	**78+15**	**204+33**
	Az egészség, betegség, prevenció	8	18+9		26+9
	Veszélyes életkorok és veszélyeztetett helyzetek	8	18		26
	Az egészségmegőrzés a családban és a családon kívül	15	18+9		31+9
	A mentálhigiénés rehabilitáció fogalma, folyamata	8			8
	A rehabilitáció feltételei és akadályai	8		14+5	22+5
	A rehabilitáció területei és intézmény-rendszere			14+5	14+5
	Rehabilitáció a pszichiátriai ellátásban	8		16+5	24+5
	Rehabilitáció a szenvedélybetegek gondozásában	8		16	24
	Habilitáció a fogyatékkal élők gondozásában	9		18	27
	Esetmegbeszélés, szupervízió a gyakorlatban	**54**	**144**	**0**	**198**
	Esetfeldolgozás		36		36
	Szupervízió		36		36
	Kommunikáció és konfliktuskezelés		18		18
	Szakmai együttműködés és segítő kapcsolat	18	18		36
	A segítő segítése	18	18		36
	Reziliencia és a Burn-out	18	18		36
	Szakmai gyakorlat	**54+18**	**54+18**	**93**	**201+36**
	Megfigyelési gyakorlat	18			18
	Egészség megőrzési és rehabilitációs gyakorlat	9+9			9+9
	Mentálhigiénés esetmunka gyakorlata	18+9	18	15	51+9
	Közösségben vagy csoportban végzett mentálhigiénés munka		18+9	31	49+9
	Egészségnevelés gyakorlata különböző ellátási területeken		18+9	15	33+9
	Aktivitás, foglalkoztatás gyakorlata a különböző ellátási területeken			16	16
	Érdekvédelem			16	16
	Pszichológiai alapismeretek	**54+18**	**54+18**	**46+16**	**154+52**
	Bevezetés a pszichológiába, pszichológiai	20			20

	alapfogalmak				
	Fejlődéslélektani alapismeretek	16+9			16+9
	Egészséges személyiségfejlődés lélektani alapjai	20+9			20+9
	Szociálpszichológiai alapismeretek		18+9		18+9
	Egészség pszichológiai alapok		36+9		36+9
	A veszteség pszichológiája			31	31
	Pszichoszomatikus betegségek			15+16	15+16
	Tanulási terület összóraszáma	**324**	**360**	**264**	**948**
Szociális gondozás	**Időskorúak támogatási feladatai**	**180**	**0**	**0**	**180**
	Egészségügyi, élettani és kórélettani alapismeretek	36			36
	Időskorúak a társadalomban és a családban	18			18
	Az élettani és kóros öregedés jellemzői	27			27
	Gerontológiai alapismeretek	27			27
	Időseket támogató ellátások	36			36
	Szociálgerontológiai alapismeretek	36			36
	Geriátriai ismeretek	**0**	**36**	**47+15**	**83+15**
	Geriátria értelmezése		18		18
	Diagnosztika idős korban		18		18
	Klinikai geriátria			16	16
	Sürgősségi ellátás, traumatológiai problémák és műtéti javallatok			16	16
	Gyógyszeres terápia idős korban			15+15	15+15
	Geriátriai ápolási és gyakorlati ismeretek	**0**	**0**	**62**	**62**
	Krónikus betegségben szenvedő és fogyatékkal élő idősek ápolásának ismeretei			6	6
	Gyógyíthatatlan betegek ápolása			6	6
	Egészségmegőrzés idős korban			6	6
	Rekreáció és szabadidős foglalkozások idős korban			12	12
	Időskorúak gondozásának gyakorlata			24	24
	Intézményi és gondozási adminisztráció gyakorlata idősgondozásban			8	8
	Pszichiátriai betegek gondozási és gyakorlati feladatai	**0**	**0**	**108+16**	**108+16**
	Pszichiátriai betegség értelmezése történelmi koronként			8+8	8+8
	Pszichiátriai betegségek fiziológiai okai, családi, társadalmi háttere			14	14
	Pszichiátriai betegségek fajtái, tünetei			8+8	8+8
	Addiktológiai betegségek pszichiátriai összefüggései			8	8
	Pszichiátriai betegek szociális és egészségügyi ellátása			14	14
	Pszichiátriai betegek komplex gondozása			8	8
	Pszichiátriai betegek ellátásának etikai és emberi jogi vonatkozásai			16	16
	Pszichiátriai betegek intézményi gondozásának gyakorlata			16	16
	Intézményi és gondozási adminisztráció gyakorlata pszichiátriai betegek ellátásában			16	16
	Addiktológiai betegek gondozási és gyakorlati feladatai	**0**	**0**	**124**	**124**
	Addiktológiai betegség értelmezése történelmi koronként			10	10
	Addiktológiai betegségek fiziológiai okai, családi, társadalmi háttere			16	16
	Addiktológiai betegségek fajtái, tünetei			10	10
	Addiktológiai betegségek pszichiátriai			8	8

	összefüggései				
	Addiktológiai betegek szociális és egészségügyi ellátása			16	16
	Addiktológiai betegek komplex gondozása			16	16
	Addiktológiai betegek ellátásának etikai és emberi jogi vonatkozásai			16	16
	Addiktológiai betegek intézményi gondozásának gyakorlata			16	16
	Intézményi és gondozási adminisztráció gyakorlata addiktológiai betegek ellátásában			16	16
	Fogyatékkal élők gondozási és gyakorlati feladatai	**0**	**0**	**109+15**	**109+15**
	Fogyatékosság fogalma, fajtái			10	10
	Fogyatékkal élők gondozásának, segítésének megfigyelése, a gondozás lehetőségei			16	16
	Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, dilemmák értelmezése			16	16
	Testi ellátás, fizikai érintkezés jelentősége			10	10
	Fejlesztés módjai, lehetőségei (Bazális stimuláció)			9+15	9+15
	Fejlesztési és habilitációs terv készítése, kialakításának és megvalósításának lehetősége			16	16
	Fogyatékkal élők integrációjának elősegítése, akadálymentesítés lehetőségei			16	16
	Gyógyászati segédeszközök fajtái, beszerzése, használatának megtanítása			8	8
	Foglakoztatás területei: készségfejlesztő, szinten tartó, szórakoztató foglalkozások feltételeinek megteremtése. Fejlesztő foglalkoztatás és akkreditált foglalkoztatás			8	8
	Tanulási terület összóraszáma	**180**	**36**	**450**	**666**
Egészségügyi ismeretek	**Anatómiai és élettani ismeretek**	**108**	**0**	**0**	**108**
	Emberi test felépítése, szerveződés szintjei	5			5
	Mozgásrendszer felépítése működése	10			10
	Légzőrendszer felépítése, működése	8			8
	Keringési rendszer felépítése, működése	18			18
	A vérképzőrendszer és nyirokrendszer felépítése, működése	10			10
	Emésztőrendszer felépítése, működése	16			16
	A vizelet kiválasztó és szaporodó szerv rendszer felépítése, működése	16			16
	A hormonális rendszer felépítése, működése	6			6
	Idegrendszer felépítése, működése	13			13
	Az érzékszervek	8			8
	Egészségügyi alapismeretek	**18**	**126+18**	**0**	**144+18**
	Általános kórtani és immunitástani isme- retek	18			18
	Részletes kórtani ismeretek		48		48
	Mikrobiológiai és járványtani alapismeretek		20		20
	Népegészségügyi és környezet-egészségügyi alapismeretek		20		20
	Egészségvédelem, egészségfejlesztés		20		20
	Higiéné - Fertőtlenítés, sterilizálás, infekciókontroll		9+9		9+9
	Készségfejlesztés az ápoló egészségneve- lő és higiénés tevékenységeiben		9+9		9+9
	A szakgondozó ápolási feladatai diagnosztikai és terápiás beavatkozások során	**0**	**90+18**	**15+16**	**105+34**
	Diagnosztikai és terápiás alapismeretek		40		40

	Készségfejlesztés a diagnosztikai célú ápolói tevékenységekben		10		10
	Gyógyszertani és gyógyszerelési ismeretek		20		20
	Speciális gyógyszerelési ismeretek, fel adatok		10+9		10+9
	Készségfejlesztés a terápiás célú ápolói tevékenységekben és az ápolási dokumentumok vezetésében, kezelésében		10+9	15+16	27+25
	Elsősegélynyújtás	**0**	**54+18**	**0**	**54+18**
	Elsősegélynyújtási alapismeretek		5+9		5+9
	Elsősegélynyújtási algoritmusok és alkalmazásuk a sérülteknél		20		20
	Hirtelen rosszullétek és ellátásuk		15+9		15+9
	Tömegkatasztrófa. Teendők tömegkatasztrófa esetén		8		8
	Munka-, tűz-, és balesetvédelmi alapfogalmak és feladatok ellátása		6		6
	Ápolástani, gondozástani ismeretek	**0**	**126+18**	**31**	**157+18**
	Ápolási és gondozási alapismeretek		18		18
	Ápolási modellek. Ápolási folyamat.		8+9		8+9
	Egészséges és akadályozott ember gondozása, ápolása		16		16
	Gyógyíthatatlan, haldokló beteg gondozása és ápolása		8+9		8+9
	Ápolási beavatkozások		16		16
	Készségfejlesztés ápolási beavatkozások során		16	16	32
	Betegmegfigyelés		26		26
	Készségfejlesztés a beteg megfigyelési tevékenységekben és az ápolási dokumentumok vezetésében, kezelésében		18	15	33
	Tanulási terület összóraszáma	**126**	**396**	**46**	**568**
A szociális munka és a szociálpolitika alapjai	**Szociálismunka gyakorlata**	**0**	**126+18**	**62**	**188+18**
	Általános szociális munka		36	0	36
	Szociális munka értékei, etikai kódex		18+9	0	18+9
	Szociális munka egyénekkel és családokkal		36	0	36
	Szociális munka csoportokkal		0	16	16
	Közösségi szociális munka		0	15	15
	Kommunikációs és laborgyakorlatok		18	16	34
	Esetfeldolgozás		18+9	15	33+9
	Szociálpolitikai és jogi alapismeretek	**0**	**90+18**	**31**	**121+18**
	Szociálpolitikai alapismeretek		18+9		18+9
	A szociális intézményrendszer		18		18
	Családjogi alapismeretek, családtámogatási rendszer		18		18
	Jogi esetfeldolgozás		18+9	16	34+9
	Adminisztráció		18	15	33
	Társadalomismeret	**0**	**36**	**0**	**36**
	Társadalomismereti alapfogalmak		12		12
	A mai magyar társadalom jellemzői		12		12
	A társadalmi helyzet és az egészség össze függései		12		12
	Portfólió	**0**	**36**	**62**	**98**
	A portfólió készítés alapja		5		5
	Bemutatkozás, célkitűzés		5		5
	Dokumentumgyűjtés		26	32	58
	Összegzés, reflexió			15	15
	Felkészülés a szóbeli prezentációra			15	15
	Tanulási terület összóraszáma	**0**	**288**	**155**	**443**
Összes éves óraszám		**1206**	**1080**	**977**	**3263**
Szabad órakeret		**54**	**180**	**108**	**342**
Összes éves óraszám a szabad órakerettel		**1260**	**1260**	**1085**	**3605**
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		**160**	**160**		

A képzés éves óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Tantárgyak	Évfolyamok			A képzés összes óraszáma
	1.	2.	3.	
Az évfolyamok összes éves óraszáma	**1260**	**1260**	**1085**	
Munkavállalói ismeretek	18	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	62	62
Szakmai személyiségfejlesztés	144	0	0	144
Pszichológia	72	0	0	72
Egészségügyi ismeretek	72	0	0	72
Elsősegélynyújtás alapismeretei	54	0	0	54
Társadalomismeret	72	0	0	72
Szociális ismeretek	144	0	0	144
Mentálhigiénés alapismeretek	90+18	54+18	47+15	191+51
Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció	72	54+18	78+15	204+33
Esetmegbeszélés, szupervízió a gyakorlatban	54	144	0	198
Szakmai gyakorlat	54+18	54+18	93	201+36
Pszichológiai alapismeretek	54+18	54+18	46+16	154+52
Időskorúak támogatási feladatai	180	0	0	180
Geriátriai ismeretek	0	36	47+15	83+15
Geriátriai ápolási és gyakorlati ismeretek	0	0	62	62
Pszichiátriai betegek gondozási és gyakorlati feladatai	0	0	108+16	108+16
Addiktológiai betegek gondozási és gyakorlati feladatai	0	0	124	124
Fogyatékkal élők gondozási és gyakorlati feladatai	0	0	109+15	109+15
Anatómiai és élettani ismeretek	108	0	0	108
Egészségügyi alapismeretek	18	126+18	0	144+18
A szakgondozó ápolási feladatai diagnosztikai és terápiás beavatkozások során	0	90+18	15+16	105+34
Elsősegélynyújtás	0	54+18	0	54+18
Ápolástani, gondozástani ismeretek	0	126+18	31	157+18
Szociálismunka gyakorlata	0	126+18	62	188+18
Szociálpolitikai és jogi alapismeretek	0	90+18	31	121+18
Társadalomismeret	0	36	0	36
Portfólió	0	36	62	98
Éves óraszám összesen	**1206**	**1080**	**977**	**3263**
Szabadon felhasználható éves óraszám	**54**	**180**	**108**	**342**
Teljes éves óraszám összesen	**1260**	**1260**	**1085**	**3605**
Összefüggő nyári gyakorlat	**160**	**160**		

A képzés heti óraszámai tantárgyak és évfolyamok szerinti bontásban

Tantárgyak	Évfolyamok			A képzés összes óraszáma
	1.	2.	3.	
Az évfolyamok összes heti óraszáma	**35**	**35**	**35**	
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0,5
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	2
Szakmai személyiségfejlesztés	4	0	0	4
Pszichológia	2	0	0	2
Egészségügyi ismeretek	2	0	0	2
Elsősegélynyújtás alapismeretei	1,5	0	0	1,5
Társadalomismeret	2	0	0	2
Szociális ismeretek	4	0	0	4
Mentálhigiénés alapismeretek	2,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	5,5+1,5
Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció	2	1,5+0,5	2,5+0,5	6+1
Esetmegbeszélés, szupervízió a gyakorlatban	1,5	4	0	5,5
Szakmai gyakorlat	1,5+0,5	1,5+0,5	3	6+1
Pszichológiai alapismeretek	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	4,5+1,5

Időskorúak támogatási feladatai	5	0	0	5
Geriátriai ismeretek	0	1	1,5+0,5	2,5+0,5
Geriátriai ápolási és gyakorlati ismeretek	0	0	2	2
Pszichiátriai betegek gondozási és gyakorlati feladatai	0	0	3,5+0,5	3,5+0,5
Addiktológiai betegek gondozási és gyakorlati feladatai	0	0	4	4
Fogyatékkal élők gondozási és gyakorlati feladatai	0	0	3,5+0,5	3,5
Anatómiai és élettani ismeretek	3	0	0	3
Egészségügyi alapismeretek	0,5	3,5+0,5	0	4+0,5
A szakgondozó ápolási feladatai diagnosztikai és terápiás beavatkozások során	0	2,5+0,5	0,5+0,5	3+1
Elsősegélynyújtás	0	1,5+0,5	0	1,5+0,5
Ápolástani, gondozástani ismeretek	0	3,5+0,5	1	4,5+0,5
Szociális munka gyakorlata	0	3,5+0,5	2	5,5+0,5
Szociálpolitikai és jogi alapismeretek	0	2,5+0,5	1	3,5+0,5
Társadalomismeret	0	1	0	1
Portfólió	0	1	2	3
Heti óraszám összesen	**33,5**	**30**	**31,5**	**95**
Szabadon felhasználható heti óraszám	**1,5**	**5**	**3,5**	**10**
Teljes heti óraszám összesen	**35**	**35**	**35**	**105**

A szabad órakeret felhasználása

Tantárgyak	Évfolyamok			A képzés összes óraszáma
	1.	2.	3.	
Az évfolyamok összes heti óraszáma	**35**	**35**	**35**	
Mentálhigiénés alapismeretek	0,5	0,5	0,5	1,5
Egészséggondozás és mentálhigiénés rehabilitáció		0,5	0,5	1
Szakmai gyakorlat	0,5	0,5		1
Pszichológiai alapismeretek	0,5	0,5	0,5	1,5
Geriátriai ismeretek			0,5	0,5
Pszichiátriai betegek gondozási és gyakorlati feladatai			0,5	0,5
Fogyatékkal élők gondozási és gyakorlati feladatai			0,5	
Egészségügyi alapismeretek		0,5		0,5
A szakgondozó ápolási feladatai diagnosztikai és terápiás beavatkozások során		0,5	0,5	1
Elsősegélynyújtás		0,5		0,5
Ápolástani, gondozástani ismeretek		0,5		0,5
Szociális munka gyakorlata		0,5		0,5
Szociálpolitikai és jogi alapismeretek		0,5		0,5
Felhasznált szabad órakeret	**1,5**	**5**	**3,5**	**10**

3.2.8. **Pedagógiai munkatárs** szakképesítés

A szakképesítés alapadatai

Megnevezés	Alapadatok
A szakképesítés azonosító száma	**4 0119 01**
Szakképesítés megnevezése	**Pedagógiai munkatárs**

Szakirány megnevezése	**Pedagógiai asszisztens**
Tanulmányi terület	**Pedagógia**
Ágazat	**Oktatás**
Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szintje	**4**
A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szintje	**4**
A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti szint	**5**
Iskolai rendszerű képzésben az évfolyamok száma	**2 év**

A szakképzésbe történő belépés feltételei

Megnevezés	A belépés feltétele
Iskolai előképzettség	érettségi végzettség
Szakmai előképzettség	-
Alkalmassági követelmények • Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat • Pályaalkalmassági vizsgálat	 szükséges nem szükséges

Képzés célcsoportja

- Érettségi végzettséggel rendelkező jelentkezők, akik részt vennének óvodában, iskolában, gyermekotthonban, lakásotthonban és egyéb (gyermeknevelő, gondozó) intézményben a gyermeknevelésben.

A megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása

- A pedagógiai asszisztens óvodában, iskolában, gyermekotthonban, lakásotthonban és egyéb (gyermeknevelő, gondozó) intézményben foglalkoztatott szakember, aki felsőfokú végzettségű szakember, irányítása mellett végzi szakirányú munkáját.
- A kompetenciahatárokat betartva közreműködik a gyermek/fiatal tevékenységeinek, tanítási óráinak előkészítésében és lebonyolításában.
- Részt vesz az intézményen belüli és intézményen kívüli programok, szabadidős feladatok előkészítésében és lebonyolításában.
- Felügyeli, kíséri a csoportot, gondozási feladatokat lát el, részt vesz a gondjaira bízott gyermek/fiatal higiénés szokásrendszerének kialakításában.
- Koordinálja a család és az intézmény kapcsolattartását.
- Munkája során differenciált bánásmódot alkalmaz.
- Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekre, tanulóra és családjára, valamint figyel a különleges gondozáshoz való jog érvényesülésére.
- Munkáját a családokkal, más szakemberekkel és a gyermekkel/fiatallal történő kölcsönös tisztelet, tolerancia és hatékony kommunikáció határozza meg.

A szakképesítéssel rendelkező képes

- nevelési/oktatási feladatokat értelmezni
- együttműködni más szakemberekkel
- szociális problémák felismerésére
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek felismerésére
- differenciált bánásmód alkalmazására
- konfliktusok felismerésére és megoldásra
- adekvát kommunikációra
- tevékenységek, tanórák eszközeinek előkészítésére
- rendezvények, programok szabadidős tevékenységek szervezésére
- ügyeleti feladatok ellátására
- pontos, következetes munkára
- módszeres munkavégzésre
- a különböző helyzetben élő emberek iránti empátiára, toleranciára
- általános ismereteket speciális helyzetekben alkalmazni
- pedagógiai, pszichológiai, egészségtani ismereteit alkalmazni
- a szakmai, etikai szabályok betartására, szakmai értékek képviseletére
- olvasott, írott köznyelvi és szakmai szöveget megérteni
- köznyelvi és szakmai szöveget írni
- információk gyűjtésére
- önművelésre

Az érettségi végzettséggel rendelkező tanulók részére a szakgimnáziumban az érettségi végzettséghez kötött szakgimnáziumi szakképesítésre felkészítő évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a szakgimnáziumban a képesítő vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik évfolyamon szervezzük meg.

A Pedagógiai gyakorlat helyszíne, lebonyolítása

A szakmai gyakorlat helyszíne:

- iskolai tanterem;
- a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola.

A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban.
A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg.

A szakmai gyakorlat lebonyolítása:

- Az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet.
- A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak.
- A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is.
- A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik.

A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciós munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…)

munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

Személyi feltételek
Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló tör-vények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Tárgyi feltételek
A pedagógiai asszisztens képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek helyszínéül szolgálhat olyan épület, amelynek infrastruktúrája garantálja a vizsgához szükséges feltételeket és racionalizálja a nyugodt vizsgázás és vizsgáztatás feltételeit. A vizsga helyszínén egészséges munkakörnyezetet kell teremteni és biztosítani kell a résztvevők létszámának megfelelő számú és méretű bútorzatot (asztal, szék). A tárgyi feltételek köre bővíthető, ha a gyakorlati tételek tartalma ezt megkívánja.

A képesítő vizsgára bocsátás feltételei
Az *iskolai rendszerű képzésben* az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítvány

3.2.8.1. Pedagógiai munkatárs - Pedagógiai asszisztens szakmairány

A pedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei éves óraszámokkal nappali munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia**	**216**	**186**	**402**
	Általános pedagógia	36		**36**
	A nevelési folyamat	72		**72**
	A nevelés módszerei	36		**36**
	A gyermek fő tevékenységformái	72	31	**103**
	A nevelés színterei		31	**31**
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló		62	**62**
	Szabadidő-pedagógia		31	**31**
	Didaktika		31	**31**
	Projektkészítés		31	**31**
	Pszichológia	**126**	**93**	**219**
	Általános pszichológia	36		**36**
	Szociálpszichológia	36		**36**
	Fejlődéslélektan	18		**18**
	Személyiséglélektan	36	31	**67**
	Pedagógiai pszichológia		31	**31**
	Alkalmazott pszichológia		31	**31**
	Pedagógiai gyakorlat	**360**	**341**	**701**
	A gyermek megismerésének lehetőségei	36	31	**67**
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	108	46	**154**
	Gondozási tevékenység megfigyelése,	72	62	**134**

	irányítása			
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése	144	47	**191**
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben		93	**93**
	Intézményen belüli és kívüli programok		62	**62**
Család-pedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia**	**144**	**93**	**237**
	Családtani alapismeretek	72	31	**103**
	Krízishelyzetek a családban	72	62	**134**
	Mentálhigiéné	**72**	**62**	**134**
	Mentálhigiénés alapismeretek	**72**		**72**
	Családi mentálhigiéné		**62**	**62**
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidőszervezés**	**72**	**62**	**134**
	Játékpedagógia	36		**36**
	Szabadidő és programszervezés	36	62	**98**
Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségvédelem**	**54**	**62**	**116**
	Gondozás és egészségvédelem	54		**54**
	Személyi gondozás		31	**31**
	A beteg gyermek ellátása		31	**31**
Kommunikáció és viselkedés-kultúra	**Kommunikáció**	**72**	**62**	**134**
	A kommunikáció folyamata	36		**36**
	A kommunikáció zavarai	18		**18**
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban		31	**31**
	Kommunikáció a családokkal		31	**31**
	Kommunikációs gyakorlat	18		**18**
	Szakmai idegen nyelv	**144**	**124**	**268**
Éves óraszám összesen		**1260**	**1085**	**2345**

A pedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei heti óraszámokkal nappali munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia (elmélet)**	**6**	**6**	**12**
	Általános pedagógia	1		**1**
	A nevelési folyamat	2		**2**
	A nevelés módszerei	1		**1**
	A gyermek fő tevékenységformái	2	1	**3**
	A nevelés színterei		1	**1**
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló		2	**2**
	Szabadidő-pedagógia		1	**1**
	Didaktika		1	**1**
	Pszichológia (elmélet)	**3,5**	**3**	**6,5**
	Általános pszichológia	1		**1**
	Szociálpszichológia	1		**1**
	Fejlődéslélektan	0,5		**0,5**
	Személyiséglélektan	1	1	**2**
	Pedagógiai pszichológia		1	**1**
	Alkalmazott pszichológia		1	**1**

	Pedagógiai gyakorlat (gyakorlat)	**10**	**11**	**21**
	A gyermek megismerésének lehetőségei	1	1	**2**
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	3	1,5	**4,5**
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása	2	2	**4**
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése	4	1,5	**5,5**
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben		3	**3**
	Intézményen belüli és kívüli programok		2	**2**
Család-pedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia (elmélet)**	**4**	**3**	**7**
	Családtani alapismeretek	2	1	**3**
	Krízishelyzetek a családban	2	2	**4**
	Mentálhigiéné (elmélet)	**2**	**2**	**4**
	Mentálhigiénés alapismeretek	2		**2**
	Családi mentálhigiéné		2	**2**
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidőszervezés (elmélet)**	**2**	**2**	**4**
	Játékpedagógia	1		**1**
	Szabadidő és programszervezés	1	2	**3**
Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségvédelem (elm.)**	**1,5**	**2**	**3,5**
	Gondozás és egészségvédelem	1,5		**1,5**
	Személyi gondozás		1	**1**
	A beteg gyermek ellátása		1	**1**
Kommunikáció és viselkedés-kultúra	**Kommunikáció (elmélet és gyakorlat)**	**2**	**2**	**4**
	A kommunikáció folyamata	1		**1**
	A kommunikáció zavarai	0,5		**0,5**
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban		1	**1**
	Kommunikáció a családokkal		1	**1**
	Kommunikációs gyakorlat	0,5		**0,5**
	Szakmai idegen nyelv	**4**	**4**	**8**
Heti óraszám összesen		**35**	**35**	**70**

A pedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei éves óraszámokkal esti munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia (elmélet)**	**108**	**93**	**201**
	Általános pedagógia	36		**18**
	A nevelési folyamat	36		**36**
	A nevelés módszerei	18		**18**
	A gyermek fő tevékenységformái	36	15,5	**51,5**
	A nevelés színterei		15,5	**15,5**
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló		31	**31**
	Szabadidő-pedagógia		15,5	**15,5**
	Didaktika		15,5	**15,5**
	Pszichológia (elmélet)	**63**	**93**	**219**

	Általános pszichológia	27		**27**
	Szociálpszichológia	18		**18**
	Fejlődéslélektan	9		**9**
	Személyiséglélektan	18	23	**41**
	Pedagógiai pszichológia		15,5	**15,5**
	Alkalmazott pszichológia		15,5	**15,5**
	Pedagógiai gyakorlat	**180**	**170,5**	**350,5**
	A gyermek megismerésének lehetőségei	18	15,5	**33,5**
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	54	23	**77**
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása	36	31	**67**
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése	72	23,5	**95,5**
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben		46,5	**46,5**
	Intézményen belüli és kívüli programok		31	**31**
Család-pedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia (elmélet)**	**72**	**46,5**	**118,5**
	Családtani alapismeretek	36	15,5	**51,5**
	Krízishelyzetek a családban	36	31	**67**
	Mentálhigiéné (elmélet)	**36**	**31**	**67**
	Mentálhigiénés alapismeretek	**36**		**36**
	Családi mentálhigiéné		**31**	**31**
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidőszervezés (elmélet)**	**36**	**31**	**67**
	Játékpedagógia	18		**18**
	Szabadidő és programszervezés	18	31	**49**
Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségvédelem (elm.)**	**27**	**31**	**58**
	Gondozás és egészségvédelem	27		**27**
	Személyi gondozás		15,5	**15,5**
	A beteg gyermek ellátása		15,5	**15,5**
Kommunikáció és viselkedés-kultúra	**Kommunikáció (elmélet és gyakorlat)**	**36**	**31**	**67**
	A kommunikáció folyamata	18		**18**
	A kommunikáció zavarai	9		**9**
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban		15,5	**15,5**
	Kommunikáció a családokkal		15,5	**15,5**
	Kommunikációs gyakorlat	9		**9**
	Szakmai idegen nyelv	**72**	**62**	**268**
Éves óraszám összesen		**630**	**542,5**	**1172,5**

A pedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei heti óraszámokkal esti munkarendben

Program-követelmény-	Tantárgyak/témakörök	Évfolyamok óraszámai	Összes óra

modulok		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia (elmélet)**	**3**	**3**	**6**
	Általános pedagógia	0,5		**0,5**
	A nevelési folyamat	1		**1**
	A nevelés módszerei	0,5		**0,5**
	A gyermek fő tevékenységformái	1	0,5	**1,5**
	A nevelés színterei		0,5	**0,5**
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló		1	**1**
	Szabadidő-pedagógia		0,5	**0,5**
	Didaktika		0,5	**0,5**
	Pszichológia (elmélet)	**1,75**	**1,5**	**3,25**
	Általános pszichológia	0, 5		**0, 5**
	Szociálpszichológia	0,5		**0,5**
	Fejlődéslélektan	0,25		**0,25**
	Személyiséglélektan	0,5	0,5	**1**
	Pedagógiai pszichológia		0,5	**0,5**
	Alkalmazott pszichológia		0,5	**0,5**
	Pedagógiai gyakorlat (gyakorlat)	**5**	**5,5**	**10,5**
	A gyermek megismerésének lehetőségei	0,5	0,5	**1**
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	1,5	0,75	**2,25**
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása	1	1	**2**
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése	2	0,75	**2,75**
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben		1,5	**1,5**
	Intézményen belüli és kívüli programok		1	**1**
Család-pedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia (elmélet)**	**2**	**1,5**	**3,5**
	Családtani alapismeretek	1	0,5	**1,5**
	Krízishelyzetek a családban	1	1	**2**
	Mentálhigiéné (elmélet)	**1**	**1**	**2**
	Mentálhigiénés alapismeretek	1		**1**
	Családi mentálhigiéné		1	**1**
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidőszervezés (elmélet)**	**1**	**1**	**2**
	Játékpedagógia	0,5		**0,5**
	Szabadidő és programszervezés	0,5	1	**1,5**
Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségvédelem (elm.)**	**0,75**	**1**	**1,75**
	Gondozás és egészségvédelem	0,75		**0,75**
	Személyi gondozás		0,5	**0,5**
	A beteg gyermek ellátása		0,5	**0,5**
Kommunikáció és viselkedés-kultúra	**Kommunikáció (elmélet és gyakorlat)**	**1**	**1**	**2**
	A kommunikáció folyamata	0,5		**0,5**
	A kommunikáció zavarai	0,25		**0,25**
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban		0,5	**0,5**
	Kommunikáció a családokkal		0,5	**0,5**
	Kommunikációs gyakorlat	0,25		**0,25**
	Szakmai idegen nyelv	**2**	**2**	**4**
Heti óraszám összesen		**17,5**	**17,5**	**35**

A követelménymodulok, tantárgyak témakörei és azok tartalma

Program-követelmény megnevezése	Tantárgyak szerinti tartalmak
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia** **Általános pedagógiai** A pedagógia tárgya, célja, feladata A pedagógia a tudományok rendszerében A tudományosság kritériumai A pedagógia területei **A nevelés folyamata** A nevelés fogalma, célja, feladata A nevelés folyamata A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma. A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere Az érték és norma a nevelés folyamatában. A nevelés feladat- és eszközrendszere A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei **A nevelés módszerei** A nevelési módszer fogalma, típusai Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai A nevelő, mint modell. A vezetési stílusok. Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban **A gyermek fő tevékenységformái** A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái A játék fogalma, fajtái, feltételei A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben A játék és a gyermekmunka kapcsolata **A nevelés színterei** A szocializáció fogalma, színterei A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere

	A kortársak szerepe a szocializációban A család, a családi nevelés A család, a család szerkezete, funkciója, típusait A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe A köznevelés intézményei A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben **Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló** Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái A különleges bánásmódot igénylő gyermekek SNI fogalma BTM fogalma Integráció, inklúzió, Szegregáció A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai HH fogalma HHH fogalma Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Együttműködés a családdal, szakemberekkel **Szabadidő-pedagógia** A szabadidő fogalma, típusai A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben **Didaktika** A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma. A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata Az oktatás célja, tartalma Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége Az oktatás szervezeti és munkaformái
	Pszichológia
	Általános pszichológia A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai A pszichológia vizsgálati módszerei

	A pszichológia helye a tudományok rendszerében A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem. emlékezet, gondolkodás képzelet, tanulás) A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem,) **Szociálpszichológia** A szociálpszichológia fogalma A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei A szociálpszichológia alapfogalmai: A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja A csoportfejlődés szakaszai A szerep és a státusz Az előítélet és a sztereotípia fogalma és működése Az előítélet és a sztereotípia összefüggései A deviancia fogalma, típusai A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái A konfliktuskezelési stratégiák **Fejlődéslélektan** A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei A fejlődést befolyásoló tényezők Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, serdülőkor) A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat Harlow kísérletei Az én felfedezése A hospitalizmus Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet” A kötődés mintázatai A gyermek és gondozója közötti kapcsolat **Személyiség-lélektan** A személyiség-lélektan fogalma A személyiség fogalma A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai Az emberi szükségletek rendszere **Pedagógiai pszichológia** A pedagógiai pszichológia fogalma A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái A nevelési attitűd fogalma, típusai **Alkalmazott pszichológia**

	Tömegkommunikáció Reklámpszichológia Művészet pszichológia Internetpszichológia
	Pedagógia gyakorlat
	A gyermek megismerésének lehetőségei A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei. Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei. A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói. A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése. **A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése** A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége **Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása** Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján A gondozás szerepe a nevelési folyamatban Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és

	biztonságos környezet feltételei A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása **Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)** A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény A mesemondás, bábozás, dramatizálás A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái. Oktatástechnikai eszközök használata **Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben** A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Konfliktuskezelés stratégiák Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…), családlátogatás A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek. A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése. A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem. A köznevelési intézmények prevenciós munkája **Intézményen belüli és kívüli programok** Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben
Család-pedagógiai alapismeretek	**Pedagógiai szociológia** **Családtani alapismeretek** Család és társadalom A család fogalma A fejlődési családmodell A család szerkezete

	A család biológiai, szocializációs és gazdasági funkciói A család fejlődési életciklusai A család rendszerelméletű modellje A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás **Krízishelyzetek a családban** Családi szerepek és szerepkonfliktusok Családi konfliktusok típusai Családi konfliktusok feloldása A család elégtelen működése Az elhanyagolás fogalmai, területek, mutatói –teendők az intézmény részéről A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői- teendők az intézmény részéről A krízis fogalma A családon belüli krízishelyzetek formái Az iskolakerülés és a családi reakciók Fiatalkorú bűnöző a családban A büntethetőség jogi kérdései A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre Devianciák megjelenése a családban A gyermekszegénység kérdései
	Mentálhigiéné
	Mentálhigiénés alapismeretek A mentálhigiéné fogalma Az emberi szükségletek rendszere Az emberi szükségletek sérülése A mentális egészség fogalma A mentális egészség tényezői A mentálhigiéné területei A lelki egészségvédelem feladatkörei A mentálhigiéné modelljei A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában A mentálhigiénés szemléletű nevelők A mentálhigiénés beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában. **Családi mentálhigiéné** A család, mint a mentálhigiéné tárgya A család lelki egészségének tényezői A család elégtelen, hibás működése A túlkötés problémái Az elhanyagolás A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában A konfliktus fogalma, típusai Konfliktuskezelés stratégiák Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok A krízis fogalma Krízishelyzetek a családban Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei Együttműködés a családdal, szakemberekkel A mentálhigiéné illetékességi határai

	A segítőszerep.
Szabadidő-pedagógia	**Szabadidőszervezés** **Játékpedagógia** A játékok általános jellemzői A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében A biztonságos játék – a játék biztonsága A játék „öngyógyító” szerepe Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjátékok Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal A játékvezető feladati, a vele szemben támasztott elvárások Játék – oktatás – szabadidő összefüggései Konstrukciós játékok Korunk játékai: fantasy-játékok, virtuális játékok – veszélyei, előnyei **Szabadidő és programszervezés** Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők A szabadidő szervezés elvei A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység A szabadidő szemléletformáló hatása Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása A rendezvény fogalma, fajtái a nevelési intézményekben A rendezvényszervezés főbb lépései Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel Kulturális programok az óvodában, általános iskolában Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása Szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok jelentősége, szervezése Munkadélutánok jelentősége, szervezése
Gondozás és egészség-nevelés	**Gondozás és egészségvédelem** **Egészségvédelem** Az egészség fogalma Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata Az egészségnevelés fogalma, célja Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban A gyermek, a tanuló testi szükségletei

	A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben A helyes életritmus A pihenés és a mozgás szerepe Az aktív és passzív pihenés jelentősége **Személyi gondozás** A személyi gondozás fogalma, területei A gondozás szerepe a nevelési folyamatban A higiénés szokások kialakításának területei Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően A kulturált étkezési szokások kialakítása Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció **A beteg gyermek gondozása** A beteg gyermek ellátása, elhelyezése A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás
Kommunikáció és viselkedés-kultúra	**Kommunikáció** **A kommunikáció folyamata** A kommunikáció fogalma, jelentősége A közvetlen emberi kommunikáció csatornái A verbális kommunikáció A nonverbális kommunikáció A külső megjelenés, mint metakommunikáció A tér, a térköz Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők **A kommunikáció zavarai** A hatékony kommunikációt gátló tényezők Kommunikációs gátak A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái. A konfliktuskezelési stratégiák. Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása **Kommunikáció a pedagógiai folyamatban** Kapcsolatteremtés szabályai Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana Írásbeli, szóbeli közlések illemtana A meggyőző kommunikáció Az eredményes közlésfolyamata feltételei 4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes) Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők A hatékony kommunikációt gátló tényezők Kommunikációs gátak

	Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai **Kommunikáció a családokkal** A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai A kapcsolattartás jelentősége A családlátogatás, előkészítése A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők A hatékony kommunikációt gátló tényezők Kommunikációs gátak Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai A családdal való kapcsolattartás formái (szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás, nyílt napok)
Szakmai idegen nyelv	

3.2.8.2. Pedagógiai munkatárs - Gyógypedagógiai asszisztens szakmairány

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei éves óraszámokkal, nappali munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia**	**216**	**186**	**402**
	Általános pedagógia	36		**36**
	A nevelési folyamat	72		**72**
	A nevelés módszerei	36		**36**
	A gyermek fő tevékenységformái	72	31	**103**
	A nevelés színterei		31	**31**
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló		31	**31**
	Szabadidő-pedagógia		31	**31**
	Didaktika		31	**31**
	Projektkészítés		31	**31**
	Pszichológia	**126**	**93**	**219**
	Általános pszichológia	36		**36**

	Szociálpszichológia	36		**36**
	Fejlődéslélektan	18		**18**
	Személyiséglélektan	36	31	**67**
	Pedagógiai pszichológia		31	**31**
	Alkalmazott pszichológia		31	**31**
	Pedagógiai gyakorlat	**360**	**341**	**701**
	A gyermek megismerésének lehetőségei	36	31	**67**
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	108	46	**154**
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása	72	62	**134**
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése	144	47	**191**
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben		93	**93**
	Intézményen belüli és kívüli programok		62	**62**
Általános gyógypedagógiai ismeretek	**Gyógypedagógiai alapismeretek**	**54**	**62**	**116**
	Bevezetés a gyógypedagógiába	36	31	**67**
	Gyógypedagógia sérülés-specifikus területei	18	31	**49**
	Gyógypedagógiai gyakorlat	**72**	**62**	**134**
	Sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása	**36**	**31**	**67**
	A gondozási tevékenység sérülés-specifikus kérdései	**31**	**31**	**62**
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	**Gyógypedagógiai pszichológia**	**144**	**93**	**237**
	A gyógypedagógiai pszichológia alapjai	72	31	103
	Sérült-specifikus gyógypedagógiai pszichológia	72	62	134
	Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	**72**	**62**	**134**
	Nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései	72	62	**134**
	Gyógypedagógiai egészségtan	**72**	**62**	**134**
	Gyógypedagógiai gondozás	72	62	**134**
Szakmai idegen nyelv	**Szakmai idegen nyelv**	**144**	**124**	**268**
Összes heti óraszám		**1260**	**1085**	**2345**

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai éves óraszámokkal, nappali munkarendben

Program-követelmény-	Tantárgyak	Évfolyamok óraszámai	Összes óra

modulok		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia (elmélet)	**216**	**186**	**402**
	Pszichológia (elmélet)	**126**	**93**	**219**
	Pedagógiai gyakorlat (gyakorlat)	**360**	**341**	**701**
Általános gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek (elmélet)	**54**	**62**	**116**
	Gyógypedagógiai gyakorlat	**72**	**62**	**134**
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai pszichológia	**144**	**93**	**237**
	Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	**72**	**62**	**134**
	Gyógypedagógiai egészségtan	**72**	**62**	**134**
Szakmai idegen nyelv		**144**	**124**	**268**
Éves óraszám összesen		**1260**	**1085**	**2345**

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai heti óraszámokkal, nappali munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia (elmélet)	**6**	**6**	**12**
	Pszichológia (elmélet)	**3,5**	**3**	**6,5**
	Pedagógiai gyakorlat (gyakorlat)	**10**	**11**	**21**
Általános gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek (elmélet)	**1,5**	**2**	**3,5**
	Gyógypedagógiai gyakorlat	**2**	**2**	**4**
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai pszichológia	**4**	**3**	**7**
	Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	**2**	**2**	**4**
	Gyógypedagógiai egészségtan	**2**	**2**	**4**
Szakmai idegen nyelv	Szakmai idegen nyelv	**4**	**4**	**8**
Heti óraszám összesen		**35**	**35**	**70**

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei éves óraszámokkal, esti munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak/témakörök	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia (elmélet)**	**108**	**93**	**201**
	Általános pedagógia	18		**18**
	A nevelési folyamat	36		**36**
	A nevelés módszerei	18		**18**
	A gyermek fő tevékenységformái	36	15,5	**51,5**
	A nevelés színterei		15,5	**15,5**
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló		15,5	**15,5**
	Szabadidő-pedagógia		15,5	**15,5**
	Didaktika		15,5	**15,5**
	Projekt készítés		15,5	**15,5**

	Pszichológia (elmélet)	**63**	**46,5**	**109,5**
	Általános pszichológia	18		**18**
	Szociálpszichológia	18		**18**
	Fejlődéslélektan	9		**9**
	Személyiséglélektan	18	15,5	**33,5**
	Pedagógiai pszichológia		15,5	**15,5**
	Alkalmazott pszichológia		15,5	**15,5**
	Pedagógiai gyakorlat	**180**	**170,5**	**350,5**
	A gyermek megismerésének lehetőségei	18	15,5	**33,5**
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése	54	23	**77**
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása	36	31	**67**
	Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése	72	23, 5	**95,5**
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben		23,25	**23,25**
	Intézményen belüli és kívüli programok		31	**31**
Általános gyógypedagógiai ismeretek	**Gyógypedagógiai alapismeretek**	**27**	**31**	**58**
	Bevezetés a gyógypedagógiába	**18**	**15,5**	**33,5**
	Gyógypedagógia sérülés-specifikus területei	**9**	**15,5**	**24,5**
	Gyógypedagógiai gyakorlat	**36**	**31**	**67**
	Sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása	18	15,5	**33,5**
	A gondozási tevékenység sérülés-specifikus kérdései	18	15,5	**33,5**
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	**Gyógypedagógiai pszichológia**	**72**	**46,5**	**118,5**
	A gyógypedagógiai pszichológia alapjai	36	15,5	**49,5**
	Sérült-specifikus gyógypedagógiai pszichológia	36	31	**67**
	Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	**36**	**31**	**67**
	Nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései	36	31	**67**
	Gyógypedagógiai egészségtan	**36**	**31**	**67**
	Gyógypedagógiai gondozás	36	31	**67**
Szakmai idegen nyelv	**Szakmai idegen nyelv**	**72**	**62**	**134**
Éves óraszám összesen		**630**	**542,5**	**1172,5**

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai éves óraszámokkal, esti munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia (elmélet)	**108**	**93**	**201**
	Pszichológia (elmélet)	**63**	**46,5**	**109,5**
	Pedagógiai gyakorlat **(gyakorlat)**	**180**	**170,5**	**350,5**
Általános gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek	**27**	**31**	**58**
	Gyógypedagógiai gyakorlat **(gyakorlat)**	**36**	**31**	**67**
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai pszichológia	**72**	**46,5**	**118,5**
	Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	**36**	**31**	**67**
	Gyógypedagógiai egészségtan	**36**	**31**	**67**
Szakmai idegen nyelv		**72**	**62**	**134**
Éves óraszám összesen		**630**	**542,5**	**1172,5**

A gyógypedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai heti óraszámokkal, esti munkarendben

Program-követelmény-modulok	Tantárgyak	Évfolyamok óraszámai		Összes óra
		1/13.	2/14.	
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	Pedagógia (elmélet)	**3**	**3**	**6**
	Pszichológia (elmélet)	**1,75**	**1,5**	**3,25**
	Pedagógiai gyakorlat **(gyakorlat)**	**5**	**5,5**	**10,5**
Általános gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek	**0,75**	**1**	**1,75**
	Gyógypedagógiai gyakorlat **(gyakorlat)**	**1**	**1**	**2**
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	Gyógypedagógiai pszichológia	**2**	**1,5**	**3,5**
	Gyógypedagógiai tantárgypedagógiák	**1**	**1**	**2**
	Gyógypedagógiai egészségtan	**1**	**1**	**2**
Szakmai idegen nyelv		**2**	**2**	**4**
Heti óraszám összesen		**17,5**	**17,5**	**35**

A követelménymodulok, tantárgyak témakörei és azok tartalma

Program-követelmény megnevezése	Tantárgyak szerinti tartalmak
Pedagógiai, pszichológiai feladatok	**Pedagógia**
	Általános pedagógiai A pedagógia tárgya, célja, feladata A pedagógia a tudományok rendszerében A tudományosság kritériumai A pedagógia területei **A nevelés folyamata** A nevelés fogalma, célja, feladata A nevelés folyamata A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása

	Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma. A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere Az érték és norma a nevelés folyamatában. A nevelés feladat- és eszközrendszere A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei **A nevelés módszerei** A nevelési módszer fogalma, típusai Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai A nevelő, mint modell. A vezetési stílusok. Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban **A gyermek fő tevékenységformái** A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái A játék fogalma, fajtái, feltételei A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben A játék és a gyermekmunka kapcsolata **A nevelés színterei** A szocializáció fogalma, színterei A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere A kortársak szerepe a szocializációban A család, a családi nevelés A család, a család szerkezete, funkciója, típusait A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe A köznevelés intézményei A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben **Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló** Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái A különleges bánásmódot igénylő gyermekek SNI fogalma BTM fogalma Integráció, inklúzió, Szegregáció A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai HH fogalma HHH fogalma Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Együttműködés a családdal, szakemberekkel **Szabadidő-pedagógia** A szabadidő fogalma, típusai A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek

	A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben **Didaktika** A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma. A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata Az oktatás célja, tartalma Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége Az oktatás szervezeti és munkaformái
	Pszichológia **Általános pszichológia** A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai A pszichológia vizsgálati módszerei A pszichológia helye a tudományok rendszerében A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem. emlékezet, gondolkodás képzelet, tanulás) A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem,) **Szociálpszichológia** A szociálpszichológia fogalma A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei A szociálpszichológia alapfogalmai: A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja A csoportfejlődés szakaszai A szerep és a státusz Az előítélet és a sztereotípia fogalma és működése Az előítélet és a sztereotípia összefüggései A deviancia fogalma, típusai A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái A konfliktuskezelési stratégiák **Fejlődéslélektan** A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei A fejlődést befolyásoló tényezők Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, serdülőkor) A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat Harlow kísérletei Az én felfedezése A hospitalizmus Az Ainswort és az „Idegen helyzet kísérlet” A kötődés mintázatai A gyermek és gondozója közötti kapcsolat

Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárscsoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

Alkalmazott pszichológia

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia
Művészet pszichológia
Internetpszichológia

Pedagógia gyakorlat

A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.
A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.
A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség
A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői
A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata
A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása
A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek
A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése
A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem
A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

	Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása **Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)** A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény A mesemondás, bábozás, dramatizálás A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái. Oktatástechnikai eszközök használata **Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben** A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában Konfliktuskezelés stratégiák Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus…), családlátogatás A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek. A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése. A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem. A köznevelési intézmények prevenciós munkája **Intézményen belüli és kívüli programok** Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben
Általános gyógypedagógiai ismeretek	**Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy**
	Bevezetés a gyógypedagógiába A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, helye a tudományok rendszerében

	A különleges gondozáshoz való jog Az SNI fogalma Integráció, inklúzió, szegregáció A fogyatékosságok okai A környezeti ártalmak, veszélyeztető tényezők A szakértői bizottságok feladata Szakemberek feladata a szakértői bizottságokban A szakértői vélemény tartalma Gyógypedagógiai diagnózis felállítása A korai gondozás fogalma, tartalma, intézményrendszere Fogyatékos gyermek a családban **A gyógypedagógia területei** A tanulási akadályozottság és az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői A látásfogyatékosság fogalma, jellemzői A hallásfogyatékosság fogalma, jellemzői A mozgáskorlátozottság fogalma, jellemzői A beszédfogyatékosság fogalma, jellemzői Az autizmus spektrumzavar fogalma, jellemzői A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, jellemzői A dislexia, disgráfia, és a discalculia fogalma, jellemzői Az SH fogyatékosság fogalma, jellemzői Az ADHD fogalma, okai, jellemzői
	Gyógypedagógiai gyakorlat
	A sérült gyermek tevékenységének megfigyelése, elemzése, irányítás A sérült gyermek(felnőtt) tevékenységének pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése. A sérült gyermek(felnőtt) fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség. Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermek (felnőtt) motiválásába. Megfigyelés/bekapcsolódás a sérült gyermeket (felnőttet) gondozó intézmény napirendjébe, a csoport/osztály tevékenységébe, csoportfoglalkozásokba, tanórák rendjébe, bekapcsolódás a szervezési feladatokba, előkészületbe, lebonyolításba, ellenőrzésbe, értékelésbe, speciális eszközök használatába, speciális módszerek alkalmazásába. A szabadidős programok megfigyelése, bekapcsolódás a programba. Szemléltető eszközök készítése. Részvétel az intézményen kívüli programokban, a program szervezésében, előkészületben, lebonyolításban. A sérült gyermek viselkedésének megfigyelése, kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek, elemzése. A sérült gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése, a konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem megfigyelése. A pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége. Kapcsolattartás a szülővel. **A gondozási tevékenységek sérülés-specifikuskérdései** Kapcsolatfelvétel, együttműködés az intézmény gyógypedagógusaival, nevelőivel, gondozóival. Az intézmény működése, jellege, cél, feladatrendszere, működésének

	személyi és tárgyi feltételei. Az intézmény által gondozott/nevelt/oktatott személyek megfigyelése, kapcsolatfelvétel a személlyel. Gondozási tevékenység megfigyelése, elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján. Speciális módszerek, eszközök, eljárások megfigyelése. A sérült személy testi szükségleteinek megfigyelése, bekapcsolódás a szükségletek kielégítésébe. A sérült személy mozgásigényének megfigyelése, bekapcsolódás az összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésébe. A sérült személy higiénés szokásrendszerének megfigyelése, bekapcsolódás a higiénés szokásrendszer kialakításába. A sérült személy önkiszolgáló folyamatainak megfigyelése, bekapcsolódás az önkiszolgálás folyamatában. A segítőszerep.
Speciális gyógypedagógiai ismeretek	**Gyógypedagógiai pszichológia tantárgy** **A gyógypedagógiai pszichológia alapjai** A gyógypedagógiai lélektan fogalma, célja, feladatai helye a tudományok rendszerében. A fejlődés gyógypedagógiai kérdései, a fejlődés tempójának zavarai **Az egyes gyógypedagógiai területek pszichológiája** A tanulásban akadályozott és az értelmileg akadályozott gyermek fejlődése, az érzékelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás sajátosságai Az analizátorok sérülésének sajátosságai A vakok nyelvi fejlődése A verbalizmus A vakok lereagáló mozgása A hallássérültek észlelése, érzékelése, figyelem, emlékezet jellemzői A hallássérültek beszéde a jelbeszéd jelentősége A mozgássérültek pszichés sajátosságai A beszédsérülés hatása a személyiségfejlődésre Az autista egyén beilleszkedésének problémája A fejlődés kompenzatórikus jellege A társadalmi beilleszkedés sajátosságai SH fogyatékos gyermek a családban **Gyógypedagógiai tantárgy-pedagógiák** **A nevelés, oktatás, fejlesztés speciális kérdései** A tanulásban akadályozottak nevelése, oktatása, fejlesztése A tanulásban akadályozottak speciális taneszközei, eszközei A tanulásban akadályozott, egyén életútja Az értelmileg akadályozott gyermek, tanuló nevelés, oktatása, fejlesztése Az értelmileg akadályozott, egyén életútja A látássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése A látássérültek speciális taneszközei, eszközei A hallássérültek nevelés, oktatása, fejlesztése A hallássérültek speciális taneszközei, eszközei A mozgássérültek nevelése, oktatása, fejlesztése A mozgáskorlátozottak speciális taneszközei, eszközei A beszédfogyatékosok nevelése, oktatása, fejlesztése A beszédfogyatékosok speciális taneszközei, eszközei

	Az autizmus spektrumzavarral élő személyek nevelése, oktatása, fejlesztése A protetikus környezet fogalma, fajtái A dislexiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése A disgráfiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése A discalculiás gyermek nevelése, oktatása, fejlesztése A Meixner módszer sajátosságai Az ADHD-s gyermek, tanuló nevelése, oktatása, fejlesztése Az SH fogyatékos nevelés, fejlesztése Sérültek a munka világában A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció
	Gyógypedagógiai egészségtan
	Gyógypedagógiai gondozás A gyógypedagógiai egészségtan fogalma, célja, feladata A sérült gyermek testi fejlődésének sajátosságai A tanulásban akadályozott egyén speciális egészségtana Az értelmileg akadályozott egyén speciális egészségtana A hallássérültek speciális egészségtana A látássérültek speciális egészségtana A mozgássérültek speciális egészségtana, gyógyászati segédeszközök A logopédiai munka higiénéje Az autizmus spektrumzavar speciális egészségtana A fogyatékos gyermek pályaválasztásának egészségtani vonatkozása A SH fogyatékosok speciális egészségtana

3.3. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

A szakképző intézmények közül az alapfokú iskolai végzettségre épülő szakmákat a szakképző iskolákban, az érettségi végzettségre épülő szakmákat a technikumokban lehet megszerezni.

A szakképző intézményben a Szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő oktatást szakmai oktatásnak nevezzük. A szakképző intézményekben kétféle jogviszonyban lehet részt venni a szakmai oktatásban:

- **a tanuló tanulói jogviszonyban áll a szakképző intézménnyel**, amely jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti.
- **a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll a szakképző intézménnyel**

A **felnőttképzési jogviszony**

- **szakmai oktatásban** – a szakképző intézmény és a képzésben részt vevő személy,
- **szakmai képzésben** – a szakképző intézmény, mint felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre

A szakmai vizsgákat az iskolai rendszerű oktatásban, a tanév rendjéhez igazodóan, a korábban megszokott vizsgaidőszakokban lehet megszervezni, lebonyolítani

- február-március hónapokban,
- május-június hónapokban,
- október - november hónapokban

Az akkreditált vizsgaközpont a vizsgaidőszakon belül részben saját maga határozza meg a vizsga vizsgatevékenységek időpontjait, részben igazodik a szakképzésért felelős miniszter által jóváhagyott központi vizsganapokhoz.

Az iskolarendszerű oktatásban jellemzően a szakmai vizsgákat a május-június hónapokban szervezik. A másik két vizsgaidőszak zömében a javító és pótló vizsgák lehetőségei az iskolarendszerű oktatásban.

A szakmai vizsgára történő felkészítés

- a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik,
- a szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény szabadon választható foglalkozások biztosításával is segíti.
- a szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében a szakképzésről szóló törvényben és annak végrehajtására kiadott rendeletében meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.

A szakmai vizsgára való felkészítésnek részét kell képeznie a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet 14.§ (2) bekezdés 3. c) pontjában előírt egybefüggő felkészítés rendjének.

A szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programba tehát új elemként be kell építeni *a szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendjét* is.
Szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók számára – a tanuló kérésére – a szakképző intézmény megszervezi a szakmai vizsga előtt a legalább öt munkanapos egybefüggő felkészítést. Ez **2023. július 7-től hatályos a végrehajtási rendelet szerint.**
A végrehajtási rendelet 46/A. § a következőket írja elő: „*A szakképző intézmény a szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel részt vevő tanuló kérésére a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára való felkészülés céljából – egy alkalommal* ***legalább öt munkanap egybefüggő felkészítést*** *szervez.”*

Az ötnapos egybefüggő felkészítést a tanév utolsó hetében szervezzük. Így az utolsó éves tanulóink a tanév 31. hetét az intézményben töltik és felkészítést folytatunk a szakmai vizsgára.

Ennek napi beosztását a szakmai munkaközösség tervezi meg éves munkatervében. A szakmai munkaközösség éves munkaterve része az intézményi munkatervnek.

A felkészítés alatt a tanulókkal való foglalkozás feladatai:

- Korábbi tanévek vizsgafeladatsorainak gyakorlása
- Tantárgyankénti összefoglaló órák megtartása
- Önálló feladatmegoldás – intézményen belül és otthoni felkészüléssel
- A tanulók kérdéseire való válaszadás

„Úgy érezzük, hogy amit teszünk, csak egy csepp a tengerben.
Anélkül a csepp nélkül azonban sekélyebb volna a tenger.”

(Kalkuttai Teréz anya)

4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

4.1. Bevezetés

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (5) alapján a nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi szakmai program részét képező egészségfejlesztési program keretében, melyet azoktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készít el.
A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. (128. § (1)) Az intézményünkben mindennapos működés során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek, a tanulók egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra és az iskola dolgozóinak egészségvédelmére.

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) kormányrendelet 14.§ d) pontja értelmében a szakképző intézmény egészségfejlesztési programot készít. A 102. § (4) bekezdése alapján *„A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.”*

Tanulóink személyiségfejlődése, és későbbi sikeres életútjuk segítése érdekében hangsúlyos feladatunknak tekintjük kulcskompetenciáik, képességeik, készségeik fejlesztését, de legalább ennyirefontosnak tartjuk az iskolánk egészséget támogató környezetének, az egészségesebb választási lehetőségek bővülésének, valamint az egészséggel kapcsolatos egyéni ismeretek, tudás, készségek, jártasságok, szemléletmód fejlődésének aktív támogatását.

Tanulóink egészségének védelme és fejlesztése érdekében iskolánk folyamatosan keresi azokat a külső forrásokat is, amelyekkel szakmailag megfelelő, a szükségletekre szélesebb körben reagáló programokkal bővíthető az egészségfejlesztési kínálat.

Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely lehetőséget teremt, és képessé teszi az embereket arra, hogy egyre fokozódó kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és ez által képessé váljanak annak javítására, alakítására. Az egészséget tehát, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcélt kell értelmezni. A világ népességének egészségállapota egyre kedvezőtlenebbül alakul, ezen belül Magyarország mutatói negatív rekordokat döntögetnek. Önpusztító életmódot élünk, a halálozások felét ez okozza ma hazánkban. Az önpusztító életmód elemei: az egészségtelen táplálkozás, a dohányzás, a mértéktelen

alkoholfogyasztás, felelőtlen magatartás a közlekedésben, a mozgásszegény életmód, az élet megpróbáltatásaival való megbirkózás képességének a hiánya.
A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020.(II.7.) Kormányrendelet 14.§ (2) bekezdése értelmében *„A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza d) az egészségfejlesztési programot”.* A 102.§ (1) bekezdése megfogalmazza, hogy *„A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.”*

A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba. A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében.

Az egészségfejlesztésből eredeztethető az egészségnevelés fogalma, amely olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés tehát egészség és cselekvésorientált tevékenység.

Az iskolának igen nagy szerepe van az egészségfejlesztésben, az egészségnevelés területén és az egészségmegőrzésben. A család mellett az iskola lett az egészségfejlesztés kiemelkedő színtere. A magyarországi iskolarendszernek a tanulók egészségvédelme mellett a pedagógusok, valamint a tanulók családtagjainak egészségvédelmét és egészségfejlesztését is segítenie kell.

4.1.1. Programunk célkitűzései

Egészségügyi Világszervezet, a WHO azon definíciójából indul ki, miszerint „az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota”. Az egészség tehát nem passzív, statikus állapot, hanem folyamatosan változó, sok komponensű állapot.
A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött idő alatt minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az iskolánk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.
A mindennapos működésben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- lelki egészséget segítő nevelés,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel együttes megléte adja a legnagyobb esélyt:
- ha az egyén képes integrálódni különböző közösségekbe,
- ha alkalmazkodni tud a változó terheléshez,
- ha individuális önállóságát megőrzi,
- ha képes megteremteni az összhangot a fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei között.

A WHO meghatározása szerint „az egészségfejlesztő iskola elősegíti, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen”. Az iskolának jelentős szerepe van tehát abban, hogy a tanulók a fent említett feltételeknek megfeleljenek, és ezáltal egészségüket megőrizhessék.
Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Iskolánkban az átfogó prevenciós programoknak kiemelt jelentősége van. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg. Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

4.1.2. Egészségfejlesztési programunk célcsoportja

A program elsődlegesen az intézményünkbe járó diákokat célozza meg, így a program tervezésekor figyelembe kell venni tanulóink korcsoporti jellemzőit, egészségügyi-, társadalmi- és szociokulturális hátterét is. Az iskola profiljából adódóan diákjaink jellemzően 14-19 éves korcsoportból kerülnek ki. Rendkívül eltérő, nagyon sokszor rendezetlen családi háttérrel, csonka családból, gyermekotthoni vagy gyám felügyelet alatt álló gyermekekről beszélhetünk. A rendezetlen családi helyzethez gyakran párosul nehéz anyagi helyzet, esetleges SNI-s és BTM nehézségek is.

Célmeghatározás
A gyerekek számára az iskola nem csak a tudás megszerzésének helyszíne, hanem személyiségfejlődésük, szociális és lelki fejlődésük helyszíne is egyben. Az itt kialakuló személyes kapcsolatok gazdagsága teszi az iskolát valódi életteli szintérré. Ezért is fontos az egészséges iskola megteremtése, mely nem csak külső körülményeiben, hanem szocializációs szerepében is olyan hely, ahol a diák, otthon és biztonságban érezheti magát, ahol gondjait, örömeit megoszthatja, problémái megoldásához tanácsot és segítséget kérhet. Mivel a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában, ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, viselkedési formákat, attitűdöket.

4.1.3. Egészségfejlesztő csoport tagjai

- Iskola igazgatója

- Lelki igazgatóhelyettes
- Iskola lelkész
- Munkaközösség vezetők
- Osztályfőnökök
- Természettudományos tárgyat oktatók
- Testnevelők
- Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
- Gyermek és ifjúságvédelmi felelős
- Diákönkormányzatot segítő oktató
- Kortárs segítők

4.1.4. Az egészségnevelés iskolai színterei

Az iskolai élet minden pontján meg kell jelennie az egészségnevelési elveknek, de kiemelten fontosnak tartjuk a következő színtereket:

- osztályfőnöki óra
- természetismeret/ komplex természettudományok
- szaktantárgyi óra
- testnevelés óra
- hittan óra
- szabadidős sporttevékenységek, sportkörök
- osztálykirándulások
- DÖK és diák szervezésű rendezvények

4.1.5. Egyéb lehetőségek

Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, asszisztens, iskolafogászat) fő feladata a prevenció. Az év eleji- közi szűrésekkel, vizsgálatokkal diagnosztizálni az előforduló tüneteket, problémákat és a szükséges terápia mielőbbi alkalmazása. Rendszeres konzultáció osztályfőnökkel, szülővel, testnevelővel. Meghívottként részvétel az egészségnevelést érintő oktatói testületi értekezleteken, illetve osztályfőnöki órákon. Kapcsolattartás a háziorvos és iskolaorvos között.

Iskola lelkész/ Lelki igazgatóhelyettes

A lelki vezető - feladatai a tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, vallási nevelés, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése. Közvetlen segítséget nyújt azoktatóknak a nevelő-oktató munkához. A gyermekekkel, a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik. A gyermekek beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a nevelési-oktatási intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit. Felügyeli a tanulók egészséges lelki életét a szülők bevonásával.

- Közösségben tanúságot tenni a Krisztusi hitről, a „szántóföldbe vetett kincsről.”

- A diákok segítése abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, emberré váljanak (lelki beszélgetés, tanácsadás, szentgyónás).
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönzés (rekollekció, igeliturgia).
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyának, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatásának példaként állítása.
- Egyéni élmények szerzésének elősegítése, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben (pl. kirándulás, padlóképes hittan, rendhagyó hittan).
- Szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása (filmek, plakátok, osztály szentek választása).
- Az egészséges életmód szabályainak és a káros szenvedélyek elkerülési lehetőségeinek megismertetése.
- Meglevő közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése. (imacsoport, plébániai programokba való bekapcsolódás).
- A gyermekeket megillető jogok érvényesítése, védő-óvó intézkedések megtétele a rászorulók érdekében.
- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése és lehetőség szerinti megsegítése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül (szülőkkel való kapcsolattartás).
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgálaton keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- Drogprevenció segítése.

4.2. A program megvalósítás lehetőségei

Konkrét állapot felmérés

Kérdőívek segítségével mérjük az iskola tanulói és dolgozóinál és szülőknek egészséghez való aktuális viszonyát. Azoktatói testületnél különös hangsúlyt kap a problémakezelés módszerének vizsgálata, az elsődleges preventív egészségmegőrzés ismeretének tudásszintje.

Fizikai állapotfelmérés

Testnevelés órán beleértjük az országos Netfit mérésen alapuló iskolánk által összeállított motor képességszint mérést is. A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét, mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk. Célunk megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos óravezetéssel sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítmény centrikus oktatás domináljon.

Tantárgyi órákon

Az egészség fejlesztés megvalósítható minden tanórán, közismereti és szakmai órákon egyaránt, minden évfolyamon. Az adott szaktanár keresi azon külső lehetőségeket, amiket egészségfejlesztési csoport javaslatai alapján saját hatáskörben választ ki. Külső előadók bevonása, témához kapcsolódó interaktív anyag keresése és prezentálása valamint a témával kapcsolatos szóróanyag terjesztés. Szorosan együttműködve az osztályfőnökkel, hogy mely területekre kell kiemelt figyelmet fordítani.

Osztályfőnöki óra keretében

Az osztályfőnöki órák tartalmának meghatározásánál az osztályfőnök tanári szabadsága megengedi, hogy az éves óraszámból kellő időt fordítsunk az egészségfejlesztésre, ezzel is jelezve a terület kiemelt fontosságát. Ezen döntés az osztályfőnök felelősségi körébe tartozik, hiszen el kell döntenie, hogy a szűkös órakeret és a napi, valamint az aktuális problémák megbeszélése mellett helyet adjon az egészségnevelésnek is.

Iskolán kívüli tevékenységek

- Sportnapok és egészség napok szervezése az iskola területén vagy iskolán kívüli helyszínen. (pl: egészséges ételek kóstolója, gyümölcsnap stb.)
- 9. évfolyamon családi nap szervezése. Osztályközösség építés céljából Szülő-iskola kapcsolat erősítés céljából.

Módszerek

A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást fontosnak tartjuk és elsősorban az osztályfőnöki és természetismeret órák keretében valósítjuk meg, ezek mellett kiemelt szerepet kap a lelki tevékenységek során is. A hagyományos egészségnevelő felvilágosítást azért alkalmazzuk, mert több és helyes tudás helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. A hagyományos felvilágosítás azonban nem elegendő a tanulók viselkedésének a befolyásolására. Más, iskolán kívüli motivációk lényegesen erőteljesebbek és elemibbek lehetnek annál, semhogy pusztán az ismeretek átadása, kiigazítása révén érdemi eredményeket tudjunk elérni. A hagyományos egészségnevelés jellemző vonása, hogy általában egyoldalú közlési forma: a diákság aktív és személyes bevonása nélkül történik, a hatékonyság növelése érdekében az információ átadás során törekszünk az interaktivitásra és kerüljük a kimutathatóan alacsony hatékonyságú elrettentő képek, információk bemutatását.

Mérések-vizsgálatok

Az általános egészség szintet kérdőíves módszerrel mérjük. (1. sz., 2. sz., 3. sz. melléklet)
Az iskolába érkező diákok általános alkalmassági vizsgálaton esnek át, amit az iskolaorvos végez. Emellett bőrvizsgálatot és tüdőszűrést kell teljesíteniük
A vizsgálatokon nem csak a tanulók, de az oktatók és a technikai dolgozók is részt vesznek, emellett javasoljuk az életkornak megfelelő szűrővizsgálatok elvégzését:

- Komplex nőgyógyászati vizsgálat és rákszűrés
- Mellrákszűrés
- Csontsűrűség mérés
- Vastagbélrák szűrés
- Bőrvizsgálat
- Vérkép
- Hererák
- Vércukorszint
- Koleszterinszint

4.3. A programban kiemelten kezelt egészségterületek

Iskolánkban az egészségfejlesztés és környezeti nevelés területén kiemelt szerep jut a prevenciós munkának, felmérések készítésének, előadások, rendezvények szervezésének. A szenvedélybetegségek megelőzésének főbb területei:

4.3.1.Egészséges táplálkozás

Egészséges áruválaszték a büfében.
Sportrendezvényekkel egybekötött egészségnap szervezése.
Minél szélesebb ismeretanyag átadása az egészséges táplálkozásról.

4.3.2.Természetes családtervezés

A diákok rendszeres felvilágosításban részesülnek az egyházi törvények szerint történő természetes családtervezés lehetőségeiről és az egyház által elfogadott védekezési módszerekről, születésszabályozásról és magzatvédelemről. Fontosnak tartjuk a terhesség megszakításon átesett diákok lelki gondozását.

4.3.3.Dohányzás

Iskolánk egész területén törvényi szabályozás alapján tilos a dohányzás. Szemléltető eszközök kihelyezésével - amin a dohányzás káros hatásai kerülnek bemutatásra. Tanulóink figyelmét prevenciós előadások megtartásával szélesítjük, amiket az iskolaorvos és védőnő végez.
Oktatóink személyes példamutatásukkal segítik a dohányzás elleni harcot. Tanórákon (osztályfőnöki, természetismeret) időt szánnak annak káros hatásainak ismertetésére, ha kell személyes beszélgetések kertében is. Ciki a cigi program népszerűsítése a diákok körében:https://www.cikiacigi.hu/nagyok/

4.3.4.Drogprevenció

Drogstratégiánk keretében elsődleges drogprevenciót kívánunk megvalósítani, elősegítve amásodlagos drogprevenció más színtereken való működését is. Reális cél a droghasználóiéletkor kitolása és a tartós droghasználat elkerülése. Céljainkat rövid és hosszú távonfogalmaztuk meg a módszerek, tevékenységi formák és a szükséges források meghatározásával.

Hosszú távú céljaink: a diákoknak a drogokkal és a droghasználat következményeivel kapcsolatos ismereteinek bővítése, egészségfejlesztő, drogmegelőzéssel foglalkozó programokszervezése, minél több tanuló bevonása a drogmegelőzés különböző területein, szülőitájékoztatók szervezése, drogmegelőzési módszerek, segítő szervezetek bemutatása, az oktatók rendszeres továbbképzése, mentális egészség-megőrzési programok beindítása,kortárs segítő csoport létrehozása és felkészítése.

Rövid távú céljaink: a veszélyeztetett diákok kiszűrése, egyéni problémakezelés, mindenévfolyam számára a tanév során legalább négy prevenciós foglalkozás megtartása (alkohol, dohányzás, drog és bűnmegelőzés), az osztályfőnöki órákon az egészségfejlesztési programmalösszehangolt drogmegelőzési interaktív foglalkozások számának növelése. Külső előadókat hívunk meg, akik hitelesen mutatják be a drogok veszélyeit, esetleges büntetési tételeit. Tájékoztató anyagokat osztunk és helyezünk ki.https://www.mondjnemetadrogokra.hu/

Témacsoportok: önismeret, egészséges és biztonságos életmód, veszélyeztető tényezők. A lelki igazgatóhelyettes (drogkoordinátor), az oktatók és a kortárs segítők képzése.

Módszerek: személyiségfejlesztő módszerek alkalmazása, tanulási módszerek fejlesztése, interaktív technikák megismerése és alkalmazása, esetmegbeszélés drogmegelőzésben jártas oktatók részvételével. Fenti módszereken túl iskolánk dolgozói folyamatosan ellenőrzik a tanulók viselkedését mind tanórán, mind óraközi szünetekben. Ha valaki furcsa esetleg bódult, zavart vagy bármilyen rendellenes módon viselkedik azt védőnőhöz kíséri, jelzi felettesének mit tapasztalt, értesíti az iskola ifjúságvédelmi felelősét és a szülőt.
Jelzi a lelki igazgatóhelyettesnek, aki saját hatáskörében folytatja a gyermek lelki gondozását. Ha szükséges a gyermek részére az iskola igazgatója előírja a Drogambulancia felkeresését és látogatását, melyről a tanuló igazolást köteles bemutatni.

4.3.5. Elsősegélynyújtás

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítségmeg nem érkezik. A laikus elsősegély nyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullét következményeit,lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.
Az elsősegélynyújtás célja:

- az élet megmentése
- a további egészségkárosodás megakadályozása
- a gyógyulás elősegítése.

4.3.6. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.Az elsősegély-nyújtási ismeretek szerves részét képezik a NAT kompetenciaterületitudásanyagának, ahogyan ez az eddigiekben oktatott tantárgyi tartalmak közül az osztályfőnöki,egészségtan, biológia tematikához is köthető, így onnan is átemelhetőek a konkrétumok.

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természetismeret	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás
Testnevelés	- magasból esés - ficam - rándulás - zúzódás - újra élesztés - légút biztosítása

	- vérzéscsillapítás
Gépészet ágazat	- áramütés okozta sérülések

4.3.7. Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek

Alkohol, energia ital és kávé sajnos nemcsak iskolánk fiataljaira jellemző, hogy a tanítási hét során felmerülő nehézségek miatt pótszerekhez nyúlnak! Bár a kávé és az energia ital legális drognak számít, nem lehet a diákok mindennapi itala! Az iskolán belül nem juthatnak ezekhez az élénkítő szerekhez, otthoni, társaságbeli fogyasztásuk bevett napi gyakorlat. Itt a legkisebb a megelőzésben a mozgásterünk. Ezért tanórákon, elsősorban a biológia szakos kolléga feladata felhívni a figyelmet az izgatószerek használatának „mellékhatásaira".

Alkohol

A WHO korábbi jelentése szerint globálisan a 15 évnél idősebb személyek átlagosan 6,2 liter tiszta alkoholnak megfelelő szeszesitalt fogyasztanak évente. A 15 éves, vagy annál idősebb magyar népesség ennek a kétszeresét fogyasztja. A hazai elkeserítő adatok még inkább szükségessé teszik, hogy tanulóink körében széleskörű egészségnevelési intézkedéseket tegyünk annak érdekében, hogy az alkoholfogyasztás és az abból származó egészségügyi következmények, ártalmak mértéke csökkenjen a fiatalok körében.
Mivel az iskola területén az alkohol fogyasztása és birtoklása is büntetendő, ezért a tanulók baráti körben, szabadidejükben élnek vele. Itt feltétlenül szükség van a kortársak segítő megerősítésére: hogy alkohol nélkül is van szórakozás. A tanórai munka során kiselőadások összeállításáva, és prezentációjával inkább magukénak érzik a témát a diákok.

4.4. Netfit

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:
- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A 20/2012. EMMI rendelet 81. §(1) bekezdése értelmében az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktatója- az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban - országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fittség) mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók fizikai fittségi mérésének adatait rögzítő, meghatározott tartalmi keret szerinti informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer, melyet a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából a Magyar Diáksport Szövetség működteti. A NETFIT rendszerbe azonosításra alkalmatlan módon feltöltött tanulói eredményeket a NETFIT-et támogató informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer automatikusan kiértékeli. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző oktató- mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával - rögzíti és feltölti a NETFIT-be. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeit a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával megismerheti.

A NETFIT - mérési azonosító alkalmazásával - a tanuló következő személyes adatait

tartalmazza:

a) mérési azonosító,
b) születési év és hónap,
c) nem,
d) decimális életkor,
e) sajátos nevelési igényre vonatkozó adat,
f) évfolyam,
g) az iskola feladatellátási helye,
h) a fizikai fittségi mérés eredményei.

A nyilvántartás adatai az első adatfelvételtől számított tíz évig kezelhetők.
A fizikai fittségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testneveléstantárgyat tanító oktatóitanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjénektovábbi fejlesztése szempontjából - elsősorban az iskolai testnevelés órák keretei között – szükségesintézkedéseket.
A tanítási évben oktatói testületi értekezleten el kell végezni intézményre vonatkozóan a tanulók fizikaiállapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer (atovábbiakban: NETFIT) szerinti fizikai fittségi mérések legutolsó rendelkezésre álló adatainak elemzését, értékelését. Azoktatóitestületi értekezletről készített jegyzőkönyvet tájékoztatás céljából meg kell küldeni afenntartónak.
A tanulók fizikai állapotának mérésére az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletbenmeghatározott mérési időszakban évente kerül sor. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkori tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérésiazonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintőeredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztülkap tájékoztatást.
A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktatói tanévenkéntjavaslatot tehetnek azoktatói testület részére a szakmai program részét képező iskolai egészségfejlesztésiprogram módosítására.

4.4.1. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt fő célja

- az oktatás területén: az iskolai testnevelés és a sport egészségmegőrző hatásának növelése egészségmegőrző szerepének népszerűsítése és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében,
- az egészségügy területén: a testnevelők által mért adatok révén az egészségügy információt kap a tanulók funkcionális állapotáról, segítve ezzel a gyógyítást és a betegségek megelőzését.

A tesztek végrehajtása - az oktatásban eltöltött évek alatt - egyfajta minőségellenőrzésre, minőségbiztosításrais szolgál.
A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt végrehajtásakor a következő általános vizsgálati szempontokatvesszük figyelembe:

- A vizsgálat megkezdése előtt a tesztet végrehajtó tanulóknak tisztában kell lenniük a vizsgálat céljával,gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
- A vizsgálati módszert az erre a célra elkészített végrehajtási útmutató alapján kell elvégezni.
- A teszteket sportöltözetben, jól szellőző, nagy teremben, ill. szabadtéren célszerű végrehajtani.
- Minden teszt elvégzését általános és speciális bemelegítés előzze meg.

- A tesztek elvégzése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségtani ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a tudatos edzésvégzéshez, és tervezéshez, a pillanatnyi fittségi állapot ellenőrzéséhez.

4.4.2. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt tartalmazza intézményünkben

Testösszetétel és tápláltsági profilt, amely tartalmazza:

- Testtömeg mérését – testtömeg-indexet (BMI)
- Testmagasság mérését
- Testzsírszázalék - mérését

Aerob fittségi (állóképességi) profilt, amely tartalmazza:

- Állóképességi ingafutás tesztet (20 méter) – aerob kapacitás mérése

Vázizomzat fittségi profilt, amely tartalmazza:

- Ütemezett hasizom tesztet – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés tesztet – törzsfeszítő izmok erejének és nyújthatóságának mérése
- Ütemezett fekvőtámasz tesztet – felsőtest izomerejének mérése
- Kézi szorítóerő mérését – kéz maximális szorító erejének mérése
- Helyből távolugrás tesztet – alsó végtag robbanékony erejének mérése

Hajlékonysági profilt:

- Hajlékonysági tesztet – térdhajlítóizmoknyújthatóságának, csípőízületi mozgásterjedelmének mérése

A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, kritérium orientált módon, ezért azokra a diákokosztályzatot nem kaphatnak.

4.5. A megvalósítás időintervallumai

4.5.1.Rövid távú ciklus

Az egészségnevelés célja rövidtávon az, hogy a tanulók ismerjék az egészségvédelem kiemelt kérdéseit, az életkorral járó biológiai, higiéniás tennivalókat. Az egészséges életvitel megteremtéséhez szükséges feltételeket és ezekbiztosítása az iskolába. A program bevezetésével csökkenjen a tanulók hiányzása, növekedjen immunitásuk.

4.5.2.Középtávú ciklus

Tanári továbbképzések szervezése az érintett témákban. Azoktatók készítsék fel a fiatalokat arra, hogy önálló felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozó helyes döntéseket hozni. Tudják konfliktusaikat kezelni és egészséges életvitelt kialakítani. Alakuljon ki bennük az érzelmek, indulatok, vágyak, szükségletek helyes kezelése.Fejlődjön ki a családi élet helyes értékrendje. Csökkenjen a dohányzók és egyéb egészségkárosító tevékenységet folytatók létszáma.

4.5.3. Hosszú távú ciklus

Kialakuljon egy átfogó szemléletváltás. Az iskolában eltöltött idő végére a tanulók szerezzék meg az életkoruknak megfelelő alapismereteket, az élethosszig tartó egészség iránti vágyat és

alakuljon ki a társadalmi beilleszkedést elősegítő kívánatos magatartás.

4.5.4. Értékelés, monitorozás

Az értékelés - megfigyelés, - csoportos beszélgetés, tanulói kiállítási anyagok, - a tanulók egészségi állapotának változása. A fenti program folyamatos működése, annak hatékonysága a munka értékelése során tett megállapítások segítik egészségnevelési programunk folyamatos frissítését alakítását. A program értékelésére egy értékelő lapot szerkesztettünk, melyet minden év végén a tantestület minden tagja kitölt, s egy külön erre a célra létrehozott bizottság (Egészségfejlesztési munkacsoport) értékel. A részeredmények mentén történik meg a program korrekciója. Az iskolai egészségnevelési programhoz értékelő lap készül.
A Montírozás - A hatékonyság-vizsgálat vagyis minden program annyit ér, amennyi abból megvalósítható és megvalósult. Ezért kell az iskolai egészségnevelési program hatékonyságát is vizsgálni. A vizsgálatnak ki kell terjedni a célok meghatározására – vizsgálni kell mennyire volt reális annak megfogalmazása, melyek azok a területek, amelyek megvalósítására eleve nem sok remény van. Vizsgálat tárgya kell, hogy legyen a lehetőségek, az adottságok és a célkitűzések összhangja, valamint azok megvalósulása. Ha szükséges a korrekciót el kell végezni.

4.6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti az iskola mindennapjaiban - minden tanulóval, a teljes tantestület és alkalmazotti közösség, az iskola-egészségügyi szolgálat szakemberei, a szülők és az iskola környezetének bevonásával, szakmai segítés és ellenőrzés mellett:

1. **Egészséges táplálkozás** megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés – helyi fogyasztás összekapcsolásával).
2. **Mindennapos testnevelés** minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével, és az azt kiegészítő egyéb testmozgás*, (a felnőttoktatás keretében ez elmarad)*
3. **A tanulók érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése** személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok, kézművesség stb.);
4. **Egészségismeretek** széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése is

Az iskolai egészségfejlesztés akkor hatékony, ha teljeskörű. Ez az alábbiak teljesülését jelenti:

1. nem szűkül le egyik-másik beavatkozási területre, hanem mindegyik fő egészség-kockázati tényezőt befolyásolja;
2. nem szűkül le egy-egy akció időtartamára, hanem az iskola mindennapi életében folyamatosan és rendszeresen jelen van;
3. nem szűkül le egy iskolai közösség valamelyik részére, hanem az egészségfejlesztést megvalósító iskola minden tanulója részt vesz benne;
4. nem szűkül le a tantestület egyes tagjaira, hanem a teljes tantestület részt vesz benne;

5. nem szűkül le az iskolán belüli közösségre, hanem bevonja a szülőket és az iskola közelében működő, erre alkalmas civil szervezeteket, valamint az iskola társadalmi környezetét (pl. fenntartó) is.

A hozzánk kerülő gyermekek, fiatalok, illetve fiatal felnőttek életüknek az egyik legkritikusabb, legsérülékenyebb időszakában vannak. A serdüléssel a szülői kapcsolatok gyengülnek, erősödik a kor-társ csoportok és az egyéb információhordozók szerepe a tanulásban és felvilágosításban. Ebben azidőszakban érdemi hatást lehet gyakorolni személyiségfejlődésükre, mely nagymértékben meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, preferenciáik kialakítását. Az iskola tehát a családi környezet mellett a szocializációnak azon színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Felnőtt diákjaink egy része viszont már saját családot alapított, munka mellett gyermeket nevel, számukra is fontos az egészséges életmód és a zegészségkárosító tényezőknek a megismertetése.

A teljeskörű egészségfejlesztés alapelve és céljai

- segítse a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészségeséletmód kialakításában és megtartásában, bővítse, korszerűsítse az oktatók és a tanulók egészségiismereteit,
- fejlessze az életvezetési képességeket,
- tervezetten, ütemezetten hajtsa végre az iskolai egészségnevelési tevékenységet,
- legyen biztosított az oktatási-nevelési tevékenység az egészséges környezet,
- erősítse a környezet egészségtámogató jellegét,
- fejlessze a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért,
- készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására,
- segítse elő a környezeti-és egészség-tudatosság erősödését,
- valósítsa meg a mindennapi testedzést,
- terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is,
- tervezett formában biztosítsa az iskola-egészségügyi ellátást,
- koordinálja az egészségfejlesztésben érdekelt partnerek együttműködését.

Egészségfejlesztési feladatok

- Az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- Megtanítani, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására cselekvési alternatívákat ajánljon, gyakorlással, segítséggel, példamutatással tanítson megfelelő egészségvédő magatartásra.
- Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.
- Világítson arra, hogy az egészség a szervezet és a környezet közötti dinamikus egyensúly állapotát fejezi ki
- Az egészségnevelés célja, hogy a megfelelő tudás megszerzése és ösztönzés az egészséges életvitelhez. Ezért szükséges önmagunk megismerése és egészségi állapotunk feltárása. Tisztában kell, hogy legyenek a mozgás fontosságával a helyes táplálkozás jelentőségével. Képesek legyenek a személyi krízishelyzetek felismerésére, s ismerjék a kezelési stratégiákat.
- El tudják kerülni a szenvedély betegségeket. Érezzék a rizikó vállalás határait.

- Megfelelő viszonyt alakítsanak ki a természettel. Ismerjék az egészséges környezet jelentőségeit.
- Az iskola egészségfejlesztésének fő célja, hogy képessé tegyen minden pedagógust és tanulót arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal, lehetőségekkel.

Az iskolai egészségnevelés komplex nevelési feladatot jelent minden pedagógus, elsősorban az osztályfőnök számára: tudatos készség- és képességfejlesztő tevékenységgel a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését kell biztosítani, amelyben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők)

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelése, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;

Az elmúlt években számos felmérés, adat és tapasztalataink igazolják, hogy tanulóink nagy része nem él egészségesen. Helytelenül kialakított szokásokkal károsítja szervezetét, nem ismeri és gyakorolja az egészséges életmód biztosításához szükséges tevékenységeket. Ezért az iskoláknak fontos feladataik vannak az egészségnevelés területén, melyeket az alábbiakban állapítottunk meg:

- Az intézmény feladatai az egészségnevelés terén, hogy a tanulók elsajátítsák az egészség megőrzését elősegítő magatartást, ismerniük kell a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok – leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.
- Fel kell készíteni a diákokat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére, be kell látniuk az egészségkárosító szokások, szenvedélybetegségek egyéni és társadalmi hátrányait. Az intézménynek segítséget kell nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások (pl.: dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.
- A tanulóknak a nevelési-oktatási folyamat során fel kell ismerniük a rendszeres testmozgás szükségességét, a betegségmegelőzés egyéni és közösségi-társadalmi szükségességét. Fel kell készíteni a diákokat a tinédzserkori problémák, konfliktusok kezelésére, a testi, szellemi fogyatékkal élő emberek elfogadására, a krízishelyzetbe jutottak segítésére.
- Foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel. Ki kell alakítani a tanulókban a tiszta környezet és a rendszeres testápolás igényét.

Az intézmény konkrét feladatai az egészségnevelés területén

Az osztályfőnöki óra keretében tanévenként 10 óra keretében foglalkozunk az egészséges életre neveléssel, egészségvédelmi tananyag keretében.

- Egészséges ember-beteg ember, a tinédzserkor leggyakoribb magatartási problémái
- Egészséges életmód: Testkultúránk
- Egészséges életmód: Napirend
- Egészséges életmód: Táplálkozás
- Káros szenvedélyek: Dohányzás
- Káros szenvedélyek: Alkoholizmus
- Káros szenvedélyek: Kábítószerek, drogozás
- Fertőző betegségek, nemi betegségek,
- Szexuális kultúránk, szexuális magatartásunk (meghívott előadó)
- Egészségvédelmi teszt

5. AZ ELÉRHETŐ PÁLYAORINETÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK

Pályaorientációs szolgáltatások

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Az iskolai nevelés-oktatás egységes pedagógiai folyamat, amelyben a NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát.

A szakképző iskolában folyó nevelés-oktatás az iskolai alapműveltség megerősítése mellett a gazdaság, a munkaerőpiac igényeihez is igazodva felkészít a választott szakmára és segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdését a NAT szakképző iskolai feladatokra vonatkozó fejlesztési feladatainak teljesítésével, az egyedi foglalkozást igénylő egyedi szükségletekhez igazodó tanulásszervezési módszerekkel.
A pályaorientáció a középfokú oktatásban, azon belül a szakképző iskolai szakmai oktatás keretében is fontos fejlesztési terület, amely az Életvitel és gyakorlat műveltségterületen belül kap helyet.
A középfokú iskola az általános iskola befejezése után kezdődik, és a tankötelezettség végéig, illetve a középfokú tanulmányok lezárásáig végzi nevelő-oktató tevékenységét. Feladata a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségtartalom biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve a szakképző iskolai szakmai oktatás keretében a munkába állásra.

Az iskola szerepe kiemelkedően fontos a munkaerőpiacra történő sikeres belépésben. Az iskolákban a pályaorientációs tevékenységet végző szakemberek (pedagógusok,

pályatanácsadó tanárok) elsődleges feladata a pályaismeretek és a pályaválasztáshoz szükséges önismeret bővítése, valamint az önálló pályafutás tervezésének előkészítése.

A pályaorientációs tevékenységek elsősorban pályaorientációs napok szervezésén, pályaorientációs vagy továbbtanuláshoz kötődő előadásokon, filmvetítéseken, üzemlátogatásokon és pályaválasztási kiállításokon való részvétel biztosításán, valamint csoportos és egyéni foglakozások kertén belül valósulnak meg.
Intézményünkben szakképző iskolai szakmai oktatás folyik, tehát a nyolcadik évfolyam elvégzése után kerülnek be hozzánk a tanulók. Ekkor már döntöttek egy-egy ágazat mellett, de az ágazaton belüli szakmát még nem határozták meg. A 9. évfolyam végén ágazati alapvizsgát tesznek, amely után a 10. évfolyamtól a választott szakmához a szakirányú oktatás keretében felkészülnek a szakma majdani gyakorlására.

Intézményünkben a szakképző iskolai szakmai oktatás keretében minden szakma keretében tanulnak diákjaink Munkavállalói ismeretek tantárgyat. A tantárgy tanításának célja, a tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgy keretében fejlesztendő kompetenciák a következők:

- Készségek, képességek területen: megfogalmazza saját karriercéljait, megismeri, hogyan lehet munkaviszonyt létesíteni, megismeri az álláskeresési módszereket.
- Ismeretek területén: megtanulja megismerni saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait, a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit, megismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.
- Az önállóság és felelősség kialakítása a tanulóban.
- A viselkedésmódok, attitűdök területén: törekszik céljai reális megfogalmazására, megismeri az igényes megjelenés és visszafogott viselkedés követelményeit, kialakul bennük a szabályos foglalkoztatás melletti elköteleződés.

A pályaorientáció területén a környék általános iskolás tanulóinak és szüleinek szervezünk pályaorientációs nyílt napokat, ahol megismertetjük velük az intézményünkben oktatott szakmákat.

- bemutató elméleti órákon vehetnek részt,
- gyakorlati foglalkozásokat látogathatnak,
- megismertetjük velük az intézményen belüli gyakorlati tantermeket,
- beszélgetést folytathatnak tanulóinkkal, akik elmondják nekik, hogy miért érdemes a mi iskolánkat választani
- megismerhetik a tanórán kívüli foglalkozásokat, azok lehetőségeit

Pályaorientációs szülői értekezleteken a nyolcadikos tanulók szüleivel találkozunk az általános iskolákban és tájékoztatjuk őket intézményünkben lehetséges továbbtanulási lehetőségekről. Az itt használt promóciós eszközeink:

- szórólapok, tájékoztatók,
- prezentáción keresztül az intézmény bemutatása
- kisfilm vetítése az intézményről
- ajándéktárgyak

6. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

6.1. A szakmai program érvényességi ideje

Az intézmény 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg oktató munkáját az átdolgozottszakmai program alapján.

Ezen szakmai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

6.2. A szakmai program értékelése, felülvizsgálata

A szakmai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását az oktatói testület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.
Az oktatói testület minden tanév végén írásban értékeli a szakmai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

6.3. A szakmai program módosítása

A szakmai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- az oktatói testület bármely tagja;
- a szakmai munkaközösségek;
- az iskola fenntartója.

A szakmai program az oktatói testület véleménye alapján az intézmény igazgatója jóváhagyásával válik érvényessé.

6.4. A szakmai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola szakmai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A szakmai program egy példánya az intézmény székhelyén van elhelyezve, ahol azt a tanulók, az intézményünk iránt érdeklődők szabadon megtekinthetik.

A szakmai program az iskola honlapján megtekinthető.

A szakmai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:

- az iskola igazgatójánál,

- fenntartónál

7. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

7.1. Az oktatói testület elfogadó nyilatkozata

A **Miskolci Kolping Katolikus Technikum, Szakképző Iskola és Szakgimnázium** szakmai programját a **2023. ……. …-án megtartott** értekezleten az oktatói testület **100 %-os szavazati** aránnyal elfogadta. Az elfogadásról jegyzőkönyv készült, amelynek melléklete a jelenléti ív is.

Miskolc, 2023. …… …...

……
az oktatói testület nevében

7.2. Az intézmény vezetőjének jóváhagyó nyilatkozata

Az oktatói testület elfogadását követően az intézmény szakmai programját jóváhagyom. A szakmai program a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Miskolc, 2023. …… ….

……
az intézmény igazgatója

7.3. Az intézmény fenntartójának jóváhagyó nyilatkozata

A **Miskolci Kolping Katolikus Technikum, Szakképző Iskola és Szakgimnázium** szakmai programját 2023. …….. …-án jóváhagyom. A szakmai program nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek miatt a fenntartóra többletköltség hárulna. Év közben a működtetéssel kapcsolatban esetleg felmerülő többletköltségeket a fenntartó átvállalja.

Miskolc, 2023. ……. …..

..…….
a fenntartó képviselője

(Képzési tanács még nem került létrehozásra, így annak a véleményező nyilatkozata nem szerepel.)

7. MELLÉKLETEK

7.1. A közismereti tantárgyak helyi tantárgyi tantervei a szakképző iskolai képzésben

7.2. A fogyatékosság típusához igazodó fejlesztő program

7.3. A szakmák részletes helyi tantervei a programtantervek alapján